

HC 1746 2
5174

คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

แสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

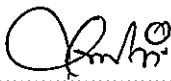
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

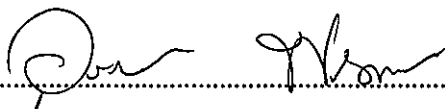
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้แทนบัณฑิตวิทยาลัย)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุรสา พรหมทา)

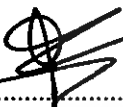
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

(ผู้ทรงคุณวุฒิ)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร) (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัทธญา เคนากุมิ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

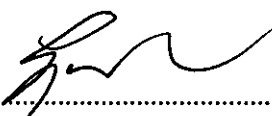

.....
(อาจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ)

กรรมการ

(อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาพร)

คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนธิ ดีเมืองชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....
16 พ.ย. 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ชื่อเรื่อง : คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย : แสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์

ปริญญา : รป.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ และข้อเสนอแนะศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็น ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตเทศบาลตำบลโคกพระเทศบาลตำบลท่าขอนยางและเทศบาลตำบลขามเรียงจำนวน 391 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิแบบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ.95 แล้ววิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสถิติที่ใช้ได้แก่วิเคราะห์ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและในการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Independent-Samples) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และด้านความรับผิดชอบ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามคือ ด้านบุคลิกภาพ คือ ควรพัฒนาความรู้การศึกษาผู้นำของเทศบาลให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้นควรพัฒนาบุคลิกภาพความเป็นผู้นำสม่ำเสมอควรส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กรและควรส่งเสริมการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในองค์กรด้านความรับผิดชอบ คือ ควรพัฒนาความรับผิดชอบต่อการสั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสร้างจิตสำนึกในการรักองค์กร จิตสำนึกกรบ้านเกิดด้านการตัดสินใจ คือ ควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบและส่งเสริมการวางแผนรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ควรกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสาธารณชนและควรสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้และ ด้านคุณธรรมและจริยธรรมคือ ควรมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

TITLE : The leader characteristics of Sub-district municipality in Kantarawichai district, Mahasarakham Province.

AUTHOR : Sangarun Warakunsirisak **DEGREE :** M.P.A. (Public Administration)

ADVISORS : Assoc. Prof. Dr. Saovalak Kosonkittumporn Major Advisor
Asst. Prof. Dr. Sanya Kenaphoom Co-advisor
Dr. Songsak Jeerasombat Co-advisor

RAJABHAT MAHA SARAKHAM UNIVERSITY, 2015

ABSTRACT

This research aimed to study the leader characteristics of Sub-district municipality, to compare the leader characteristics of Sub-district municipality in Kantarawichai district according to public's opinion classified by their gender, education and occupation, including the useful suggestions. The sample was the 391 voters living at Area of Sub-district municipality in Kantarawichai district, Mahasarakham province ; they were selected by stratified random sampling. The instrument was the rating scale questionnaire with 0.95 of reliability and the structural interview. The statistics were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent-Samples), and F-test (One-way ANOVA)

Results of the research are as follows:

1. The leader characteristics of Sub-district municipality in Kantarawichai, Mahasarakham province as overall was at moderated, considering each aspect found there was at high for one, moderated for three, and low for one, sorting mean from highest to lowest; the morality and ethics, the communications, the decisions, the responsibility, and the personality respectively.

2. The leader characteristics of Sub-district municipality in Kantarawichai district according to public's opinion classified by their gender, education and occupation was not different by statistical significant at .05 levels.

3. The useful suggestions found that; the personality; there should be develop the education for leaders to a higher level, develop the leadership continually, promote the democracy in organization, promote the creativity thinking used in organization. The responsibility; develop the responsible of commanding, develop the ability to solve problems effectively, create awareness of the organization with loving and awareness homeland. The decisions; focus on information for decision carefully, promote to analyze alternatives to fix the system. The communications; commented to the public, improve communication skills such as speaking, writing, directing clear and easy to understand. The morality and ethics; have compassion, love and goodwill towards others.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลง ได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรุสา พรหมทา ผู้ทรงคุณวุฒิ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โภศลกิตติอัมพร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก วิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เกณานุมิ และ ดร.ทรงศักดิ์ จีระสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นหลักการวิจัย รวมทั้งคุณาจารย์หลักศาสตราจารย์ รัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยกฎหมายและการปกครอง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ อดีตคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารงานบัณฑิต

ขอขอบพระคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนิท ดีเมืองซ้าย คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเอกสารงานบัณฑิต

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ และให้คำแนะนำในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณเทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง

ขอขอบพระคุณเพื่อนพ้องพี่น้องชาวท้องถิ่น เทศบาล ทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี รวมทั้งปียมิตร ทุกท่านที่ได้กรุณาช่วยเหลือและให้ข้อมูล เป็นอย่างดี ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ เป็นอย่างยิ่งที่ได้ให้ชีวิตลูกคนนี้ให้ปัญญา ให้การศึกษา ให้ความรักความอบอุ่น ให้กำลังใจ และช่วยสนับสนุน แก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบพระคุณ เพื่อน ๆ พี่ ๆ รป.ม. ทุกท่านและญาติพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบุพการี ครู- อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่ให้ชีวิต ให้สติปัญญา ให้ความรัก ความหวัง กำลังใจ ในการทำงาน และการดำรงชีวิต ตลอดจนบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประศาสน์การศึกษาแก่ผู้วิจัย

แสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
บทคัดย่อ	ข
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตารางภาคผนวก	ฒ
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ	8
แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น	31
แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล	36
บริบทอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดของการวิจัย	62

หัวข้อเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	63
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	68
การวิเคราะห์ข้อมูล	69
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	72
ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	73
ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	74
ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามจำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพ	80
ผลการวิเคราะห์ปัญหาในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	96
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัยจังหวัดมหาสารคาม	98
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	106
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	106
สมมุติฐานของการวิจัย	106
วิธีดำเนินการวิจัย	107

หัวเรื่อง	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	107
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผล	111
ข้อเสนอแนะ	115
บรรณานุกรม	117
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	123
ภาคผนวก ข ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย	131
ภาคผนวก ค การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	134
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	137
ประวัติผู้วิจัย	146

สารบัญตาราง

ตารางที่

หน้า

1	ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	21
2	อำนาจหน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ	39
3	อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ	40
4	จำนวน ข้อมูลประชากร อำเภอกันทรวิชัย	44
5	แสดงสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยและมีชื่อตาม ทะเบียนราษฎรเทศบาลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	64
6	จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	73
7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่คุณลักษณะผู้นำของ เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน	75
8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลิกภาพ	75
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามด้านความรับผิดชอบ	77
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามด้านการตัดสินใจ	77
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามด้านการติดต่อสื่อสาร	78
12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามด้านคุณธรรมจริยธรรม	79

13	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ	80
14	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา	82
15	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยรวม จำแนกตาม ระดับการศึกษา ด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD)	85
16	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านบุคลิกภาพจำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	86
17	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	86
18	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการตัดสินใจ จำแนกตามระดับ การศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	87
19	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการติดต่อสื่อสารจำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	88
20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ	89
21	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยรวม จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	91
22	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านบุคลิกภาพจำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	92
23	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	93

24	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการตัดสินใจจำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	94
25	ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการติดต่อสื่อสารจำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)	95
26	ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	96

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1	โครงสร้างการบริหาร	45
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	62

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตารางภาคผนวก

ตารางภาคผนวกที่

หน้า

1	การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	134
---	--	-----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ใน หมวด 5 ส่วนที่ 3 เรื่อง แนวนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา 78 ซึ่งสรุปสาระสำคัญไว้ 3 ประการ คือ 1) รัฐต้องบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไป เพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน โดยต้องส่งเสริมการดำเนินการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติโดยรวมเป็นสำคัญ 2) รัฐต้องจัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ และสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ และ 3) กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณเทคโนโลยีในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น ซึ่งในหมวดที่ 14 เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่น มาตรา 281 ภายใต้อำนาจของ มาตรา 1 รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ รวมถึง มาตรา 283 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดการบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและของประเทศชาติ (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 2550 : 112)

เทศบาล ถือเป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่ใช้ในประเทศไทยปัจจุบัน การปกครองรูปแบบเทศบาลเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นให้สามารถดำเนินการปกครองตนเองตาม

ระบอบประชาธิปไตย ซึ่งเกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ พุทธศักราช 2440 มีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลท่าฉลอม พุทธศักราช 2448 ขึ้น และมีวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงปี พุทธศักราช 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยได้มีการกระจายอำนาจการปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น และในปี พุทธศักราช 2476 มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล ยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง และมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พุทธศักราช 2543 และได้ใช้อยู่จนปัจจุบัน (ประวัติและการพัฒนาของเทศบาล มรุต วันทนากร สถาบันพระปกเกล้า 2552 : 59) เทศบาลในประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทตามจำนวนประชากรและรายได้ของเทศบาล โดยพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ได้กำหนดขนาดของเทศบาลแต่ละประเภท ดังนี้ มาตรา 9 เทศบาลตำบล ได้แก่ท้องถื่นซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบล มาตรา 10 เทศบาลเมือง ได้แก่ท้องถื่นอันเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดหรือท้องถื่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ หนึ่งหมื่นคนขึ้นไปทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้และมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง มาตรา 11 เทศบาลนคร ได้แก่ ท้องถื่นชุมนุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ห้าหมื่นคนขึ้นไปทั้งมีรายได้พอควรแก่การที่จะปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามพระราชบัญญัติ รูปแบบการบริหารเทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มาตรา 14 บัญญัติให้องค์การเทศบาลประกอบด้วยสภาเทศบาลและคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีแล้วแต่กรณี เทศบาลแห่งใดจะมีการบริหารในรูปแบบคณะเทศมนตรีหรือนายกเทศมนตรีให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่งตามวิธีการที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติมาตรา 14 นี้ การกำหนดโครงสร้างของเทศบาลในรูปแบบนายกเทศมนตรีนั้น มีโครงสร้างหลักที่คล้ายกับเทศบาลในรูปแบบคณะเทศมนตรี แต่ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารของเทศบาลกับฝ่ายสภาเทศบาลเปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ เทศบาลในรูปแบบนายกเทศมนตรี หัวหน้าฝ่ายบริหาร (นายกเทศมนตรี) และสมาชิกสภาเทศบาล มาจากการเลือกตั้งของประชาชน โดยตรงทั้งคู่ และในขณะเดียวกัน นายกเทศมนตรีสามารถมี “ผู้ช่วย” ได้เช่นกัน แต่ผู้ช่วยของนายกเทศมนตรีในรูปแบบนี้จะไม่เรียกว่า “เทศมนตรี” แต่จะเรียกว่า “รองนายกเทศมนตรี” ซึ่งจำนวนของรองนายกเทศมนตรีจะมีได้เท่าใดขึ้นอยู่กับขนาดของเทศบาล นายกเทศมนตรี ถือเป็นผู้บริหารเทศบาลที่กฎหมายกำหนด ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มาตรา 48 ทวิ

กำหนดให้ประชาชนในเขตเทศบาลออกเสียงแสดงประชามติเลือก นายกเทศมนตรีหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้ง โดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาล โดยวิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ และตามหลักเกณฑ์เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 : 37)

ในปัจจุบันเทศบาลตำบลมีปัญหาเกิดขึ้นมากมาย เนื่องจากมีปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบมากขึ้นจากการกระจายอำนาจ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ และปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย แต่ทั้งนี้องค์กรจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้นั้น ผู้นำองค์กรจึงเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะผู้นำเป็นผู้ที่จะตัดสินใจหาทางออกร่วมกันกับผู้ปฏิบัติงาน ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความสำเร็จ เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรีเป็นผู้นำจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และมีภาวะผู้นำ ซึ่งนายกเทศมนตรีจะมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลนั้น ๆ ในการลงสมัครรับเลือกตั้งนั้นก็จะมีผู้คนหลากหลายอาชีพ การศึกษาต่างกัน ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงทำให้ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมีคุณลักษณะที่แตกต่างกันจะเห็นได้ว่า นายกเทศมนตรีนั้น เป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารและพัฒนาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นในอดีตถึงปัจจุบัน ความสำคัญของผู้นำไม่ได้ลดลงแต่ประการใด แต่ในทางตรงกันข้ามกลับมีบทบาทในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจในการบริหารจัดการงบประมาณที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามสัดส่วนของงบประมาณจากรัฐบาลและภาษีอากรที่เก็บได้ที่จะ โอนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบทบาทของนายกเทศมนตรีไม่ได้มีบทบาทแค่พัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าได้แค่นั้น ยังมีบทบาทในการบริหารงาน ด้านบริหารงานบุคคลได้แก่ การออกคำสั่งบรรจุแต่งตั้ง การย้าย การโอน การเลื่อนระดับ การเลื่อนขึ้นเงินเดือน การดำเนินการทางวินัย การอุทธรณ์ ร้องทุกข์ เป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งการแต่งตั้งและให้พ้นจากตำแหน่งต้องเป็นไปตามความต้องการและความเหมาะสมของแต่ละท้องถิ่นอีกด้วย (จรรยา ศิวานนท์, 2548 : 5-7)

การบริหารงานของเทศบาลในภาพรวมของอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ผ่านมา มีการปฏิบัติงานไม่ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ทุกเรื่อง (ท้องถิ่นอำเภอกันทรวิชัย, 2557 : 12) ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้มีภูมิลำเนาในเขตอำเภอกันทรวิชัย เห็นว่าเมื่อผู้นำท้องถิ่นซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยหมายถึง นายกเทศมนตรี มีความสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนการพิจารณาถึงคุณลักษณะของนายกเทศมนตรี จึงเป็นสิ่งที่ควรสนใจการจะแก้ไขปัญหากเกี่ยวกับการบริหารงานของเทศบาล จะต้องสร้างองค์ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชน ในการเลือกนายกเทศมนตรีเพื่อเป็นตัวแทนของตนให้เข้ามาพัฒนาท้องถิ่นให้เกิด

ประสิทธิภาพทุก ๆ ด้าน เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ด้วยเหตุนี้ประชาชนจึงควรมีบทบาทกำหนดคุณลักษณะการได้มาซึ่ง “ผู้นำ”

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดคุณสมบัติของผู้บริหารท้องถิ่นในการบริหารงานและพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนเป็นข้อมูลที่จะนำไปกำหนดวางแผนพัฒนา เผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน องค์กรและบุคคล

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก
2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ผู้วิจัยได้กำหนดเขตพื้นที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการวิจัย ตั้งแต่ เดือนมิถุนายน 2557 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ 2558

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบล โศภพระเทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียงจำนวน 16,176 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอกันทรวิชัย 2555)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบล โศภพระเทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียงจำนวน 391 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727)

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ คุณลักษณะของนายกเทศมนตรี ในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. คุณลักษณะผู้นำ หมายถึง สิ่งที่บ่งบอกถึงความคิดหรือลักษณะเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ผู้นำควรจะมี เช่น ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้มีเทคนิคและวิธีการในการปฏิบัติงาน มีความเข้าใจในหลักการทำงาน มีประสบการณ์ สามารถสร้างแรงจูงใจทำให้ทำงานร่วมกันสำเร็จได้ มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะดี แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ และที่สำคัญต้องมีพื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงานในการศึกษารั้งนี้ คือ การบ่งบอกคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบล โศภพระเทศบาลตำบลท่าขอนยางและเทศบาลตำบลขามเรียงขามเรียง ประกอบด้วย

1.1 ด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะของผู้นำเกี่ยวกับภาพลักษณ์ ที่แสดงออกทั้งทางกาย ทางใจและสติปัญญา ให้บุคคลอื่นรับรู้ได้ อัน ได้แก่ ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ แต่งกายสุภาพ ฉลาดมีความรู้ความสามารถ มีสุขภาพดี ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รวมถึงมีทักษะในการปฏิบัติงาน

1.2 ด้านความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในอำนาจหน้าที่ของตนตามที่ได้รับมอบหมาย แก้ไขและช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด ติดตามงานอยู่ไม่เอาใจเอาเปรียบต่อสังคม ต่อผู้ได้บังคับบัญชา รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อหน่วยงานอื่น เปิดใจกว้างและยอมรับความผิดพลาดของตนเอง

1.3 ด้านการตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้นำ ซึ่งต้องมีการวางแผนในการตัดสินใจ รู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่ใช่ให้เสียเปรียบ มีความกล้าใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ประกอบการทำงานอย่างรอบคอบ

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การส่ง การที่ชัดเจน ใช้วาจาที่สุภาพอ่อน โชน กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและต่อผู้อื่น แสดงกิริยาวาจาได้อย่างเหมาะสมมีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักสังเกตและเรียนรู้ท่าทีของบุคคลอื่น มีทักษะในการพูด

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การเป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น อดออม มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด ใช้หลักธรรมเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดี มีความยุติธรรมไม่ลำเอียงให้ความเสมอภาคกับทุกคน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงาน ต่อบุคคลอื่น มีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีความประพฤติดีทั้งทางกาย วาจาและใจ

2. ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าของกลุ่มที่ได้รับการไว้วางใจจากสมาชิกกลุ่มให้เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น และสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพหรือบุคคลที่ได้รับการมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจ ชักนำ ชี้ทางให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่าง ๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ การวิจัยครั้งนี้ หมายถึง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล โศภพระ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลท่าขอนยาง และนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3. ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อและค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของเรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีภักดิ์ตายตัว การวิจัยครั้งนี้ หมายถึง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามได้แก่ เทศบาล

ตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลขามเรียงใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

4. ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป ทั้งชายและหญิง ที่พักอาศัยและมีรายชื่อในทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง

5. ชุมชนที่อาศัยอยู่ หมายถึง เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง

6. นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล หมายถึง ผู้บริหารท้องถิ่นที่กฎหมายจัดตั้ง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคคลที่ลงสมัครตามขั้นตอนที่ได้รับการคัดเลือกจากประชาชนในท้องถิ่นให้เข้ามาบริหารงานพร้อมทีมงาน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่ง 4 ปี

7. เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับเมืองขนาดเล็ก โดยทั่วไป เทศบาลตำบลมีฐานะเดิมเป็นสุขาภิบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) การจัดตั้งเทศบาลตำบลกระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทยยกฐานะท้องถิ่นขึ้นเป็นเทศบาลตำบลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 เทศบาลตำบลมีนายกเทศมนตรีคนหนึ่งทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายบริหารและสภาเทศบาล ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 12 คนที่ราษฎรในเขตเทศบาลเลือกตั้งมาทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้ง โดยตรงของราษฎรเขตเทศบาลในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยางและเทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบคุณลักษณะของนายกเทศมนตรี ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. ทำให้ผู้ที่เป็นผู้นำมีแนวทางในการปรับปรุงตนให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
3. ได้ข้อสารสนเทศที่นำไปสู่การตัดสินใจเลือกนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลที่มีคุณลักษณะผู้นำที่ดีตามความต้องการของประชาชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ
2. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
3. แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล
4. บริบทอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ

1. ความหมายของผู้นำ

ประเวศ วะสี (2540 : 10) กล่าวว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่สามารถก่อให้เกิดสังคมมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และรวมพลังกันปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

กวี วงศ์พูน (2542 : 17) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ คือ การที่ผู้นำใช้อิทธิพลในความสัมพันธ์ ซึ่งมีอยู่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาในสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อปฏิบัติและอำนวยความสะดวกให้กระบวนการติดต่อซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย

อรุณ รักธรรม (อ้างถึงใน กวี วงศ์พูน. 2542 : 17) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคล ซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้น หรือ ได้รับการยกย่องขึ้นให้เป็นผู้ที่ผู้ติดตามมีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชาและจะพาผู้ใต้บังคับบัญชา หมุ่งชนไปในทางที่ดีหรือชั่วได้

พระธรรมปิฎก (อ้างถึงใน เสม พริ้งพวงแก้ว. 2542 : 2) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายร่วมกัน โดยที่ว่าจะเป็นการอยู่ร่วมกันก็ตาม หรือทำการร่วมกันก็ตาม ให้พากันไปด้วยดี สู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งใจ

ทิพาวดี เมฆสวรรค์ (2544 : 3) กล่าวว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่พาผู้ตามไปสู่สิ่งที่ดีกว่า ซึ่งเมื่อแรกเริ่มต้องเผชิญกับความยุ่งยากลำบากก่อนจึงจะพบกับความสำเร็จ ผู้นำจะต้องไม่กลัวที่

จะมีคนไม่เห็นด้วย คนที่ไม่ชอบ คนที่ขัดขวางในการเป็นผู้นำต้องกล้ายืนหยัดในความเป็นตัวของตัวเราในวิชาชีพ หรือในองค์กร

สมชาติ กิจยรรยง (2544 : 20) กล่าวว่า ผู้นำ คือ ผู้ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการชักจูงให้ผู้อื่นปฏิบัติตามอย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล

สมคิด บางโม (2545 : 229) ให้ความหมายว่า ผู้นำ หมายถึง สมาชิกของกลุ่มที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อคนอื่น ๆ ในกลุ่ม เป็นผู้ที่แผ่อิทธิพลไปยังคนอื่นมากกว่าคนที่คนอื่นจะแผ่อิทธิพลมายังตนและสมาชิกคนอื่น ๆ ยอมรับโดยความสมัครใจ บุคคลนี้เป็นผู้นำกลุ่มและนำกลุ่มบรรลุเป้าหมายได้

สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์ (2550 : 14) ให้ความหมายคำว่า ผู้นำ บุคคลที่ได้รับมอบหมายซึ่งอาจโดยการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่มสามารถที่จะจูงใจ ชักนำ หรือชี้นำให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

วิเชียร วิทยาอุดม (2550 : 3) เสนอว่า ผู้นำ เป็นเพียงบุคคลที่ได้รับการยอมรับหรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าจากสมาชิกในกลุ่ม เนื่องจากลักษณะใดลักษณะหนึ่งอันเกิดจากบุคลิกลักษณะของเขาในสถานการณ์หนึ่ง ๆ ซึ่งยอมรับในตัวของเขา เช่นเป็นคนกล้า มีความรู้ความสามารถ มีสติปัญญาฉลาดหลักแหลมกว่าคนอื่น แต่ตรงกันข้ามเขาอาจไม่มีลักษณะของความเป็นผู้นำหรือมีภาวะผู้นำก็ได้

พงษ์ศักดิ์ ทองพันชั่ง (2554 : 2) ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในกลุ่มเป็นบุคคลที่สมาชิกให้การยอมรับในสถานการณ์หนึ่ง ๆ สามารถใช้อิทธิพลที่มี กระตุ้น โน้มน้าว จูงใจ และชักชวนให้บุคคลอื่นในกลุ่มปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ จนบรรลุเป้าหมายขององค์กรหรือตามจุดมุ่งหมายที่ผู้นำกำหนดไว้

ฮัลพิน (Halpin. 1996 : 27-28, อ้างถึงใน สิริเกรียงไกร ธรรมโชติ. 2546 : 10) ได้กล่าวสรุปความคิดเห็นว่า ผู้นำควรจะหมายถึง บุคคลทั้ง 5 ประการ ต่อไปนี้

1. ผู้นำ หมายถึง บุคคลหนึ่งที่มีบทบาทหรือมีอิทธิพลต่อคนในหน่วยงานมากกว่าผู้อื่น
2. ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งซึ่งมีบทบาทเหนือคนอื่น
3. ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งซึ่งมีบทบาทสำคัญที่สุด ในการทำให้หน่วยงานดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
4. ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่ง ซึ่งได้รับเลือกจากผู้อื่นให้เป็นผู้นำ

5. ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้หนึ่งซึ่งดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน หรือดำรงตำแหน่งหัวหน้า

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ผู้นำ คือ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าของกลุ่ม ที่ได้รับความไว้วางใจจากสมาชิกกลุ่มให้เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลเหนือคนอื่น และสามารถดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งอาจโดยการเลือก ตั้งหรือแต่งตั้งและเป็นที่ยอมรับของสมาชิกให้มีอิทธิพลและบทบาทเหนือกลุ่ม สามารถที่จะจูงใจชักนำ ชี้ทางให้สมาชิกของกลุ่มรวมพลังเพื่อปฏิบัติการกิจต่างๆ ของกลุ่มให้สำเร็จ

2. แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำ

การศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ประกอบไปด้วยคุณลักษณะของผู้นำในด้านต่าง ๆ ตลอดจนทฤษฎีคุณลักษณะของผู้นำ ดังต่อไปนี้

นิตย์ สัมมาพันธ์ (2546 : 35-36) บุคคลเกิดมาพร้อมกับลักษณะบางประการที่จะช่วยสนับสนุนให้เขาเป็นผู้นำ ซึ่งอธิบายถึงคุณลักษณะที่ทำให้ผู้นำมีลักษณะแตกต่างจากผู้อื่น ไม่ใช่ผู้นำ รวมทั้งเป็นคุณลักษณะที่ทำให้ผู้นำทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุณลักษณะของผู้นำสามารถแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

1. คุณลักษณะทางด้านบุคลิกภาพ (Personality Traits) ผู้นำควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ (Initiative) ในการทำงาน มีการตัดสินใจและทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง มีการสร้างความไว้วางใจ (Trustworthiness) แก่กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้องกลุ่มจะมีความเชื่อมั่นว่าผู้นำจะต้องแสดงความซื่อสัตย์ มั่นคงและเชื่อถือได้จนสามารถก่อให้เกิดความไว้วางใจแก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความรู้ (Knowledge) อันที่จะนำไปใช้เพื่อการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) การแก้ปัญหา (Problem solving) การตัดสินใจที่ถูกต้อง (Correct Decision) และมีความกระตือรือร้น (Enthusiasm) เป็นการแสดงออกด้วยความสนใจและตั้งใจในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด

2. คุณลักษณะทางสังคมของภาวะผู้นำ (Social Traits) ผู้นำควรมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) แม้อยู่ได้ภาวะความกดดันหรือภาวะวิกฤต มีความเข้าใจอารมณ์และความเห็นอกเห็นใจ (Sensitivity to other and Empathy) โดยต้องทำความเข้าใจความรู้สึกนึกคิด (ทัศนคติ ความสนใจและอารมณ์) ของกลุ่มสมาชิกกลุ่มความสามารถในการยืดหยุ่นได้และความสามารถในการปรับตัว (Flexibility and Adaptability) เป็นความสามารถที่จะปรับภารกิจและความต้องการของทีมงานให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่

เปลี่ยนแปลงความร่วมมือ (Cooperative) ถือเป็นเรื่องสำคัญในการเป็นผู้นำเพราะผู้นำต้องเป็นผู้ที่สามารถชักจูงให้ผู้ร่วมงานตั้งใจทำงานหรือตามที่ผู้นำต้องการด้วยความเต็มใจรวมทั้งคุณลักษณะทางกายภาพของภาวะผู้นำ (Physiological Traits) คือมีความสูง (Height) มีน้ำหนักมาก (Weight) และมีเสน่ห์ (Attractiveness)

วิระวัฒน์ บัณฑิตามัย (2544 : 12-19) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติพึงประสงค์ของการเป็นผู้นำที่ดี ไว้ดังนี้

1. แสดงความเป็นของแท้ (Authenticity) หมายถึง ผู้นำต้องแสดงความเชื่อมั่นศรัทธาในสิ่งที่ตนยึดถือค่านิยมเชิงสร้างสรรค์อย่างแท้จริง กระตุ้น และก่อให้เกิดความทะเยอทะยาน สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีขององค์กรได้ สนับสนุนศรัทธาคำพูดของคนด้วยการกระทำ
2. การมีวิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง ผู้นำมีความสามารถพินิจพิจารณาภาพแวดล้อมทั้งในและนอกองค์กรในแง่มุมของอดีตและปัจจุบัน คาดคะเนพยากรณ์ และสร้างภาพ (Image) ฉายไปในอนาคตได้ว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไร แล้วทำการสื่อสาร (Communication) ภาพดังกล่าวให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ
3. ต้องมีความกล้าตัดสินใจ (Decisiveness) คือ ต้องการตัดสินใจที่เหมาะสมทันกาล และต้องตัดสินใจภายใต้ข้อมูล และทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ผู้นำที่ดีต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจใด ๆ ที่เกิดขึ้น
4. แสดงความใส่ใจ (Focus) ผู้นำต้องเลือกที่จะใส่ใจ และสนใจบางเรื่อง ไม่ควรใส่ใจเสียเวลาในทุกเรื่อง หรือให้ความสำคัญในทุก ๆ เรื่องเท่ากันหมด การจัดลำดับความสำคัญและความเร่งด่วนของงานที่ทำงานจึงมีความหมายมาก
5. สร้างความรู้สึกประทับใจ (Personal Touch) ผู้นำที่ดีต้องสามารถสร้างศรัทธาและความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักการใช้ช่องทางการสื่อสารอย่างไม่เป็นทางการได้อย่างถูกกาลเทศะ สอบถามทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักการสร้างขวัญและกำลังใจ สิ่งหนึ่งที่สำคัญมากกับการเป็นผู้นำในยุคนี้ คือ การบริหารความประทับใจ (Impression Management) รู้จักที่จะชูภาพพจน์ของตนเองให้สูงเด่น หรือ ลดบทบาทให้น้อยลงให้ถูกกาลเทศะ
6. มีความสนใจในการสื่อสารและเก่งคน (Communication and People Skill) ทักษะการพูด ฟัง เขียน อ่าน ของผู้นำสะท้อนให้เห็นถึงความสามารถของสมองของผู้นำ ผู้นำไม่สามารถที่ทำงานทุกอย่างได้ด้วยตนเองภายใต้เวลาที่จำกัด ความสามารถสื่อสารและอาศัย

การเก่งคน การมีเครือข่ายเก่งคน การมีเครือข่ายมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะสามารถทำให้ผู้นำสามารถร้องขอความช่วยเหลือ กระตุ้นแรงจูงใจ และใช้คนทำงานให้สำเร็จตามที่ผู้นำต้องการ

7. การพัฒนาตนเองอยู่เสมอ (Ever forward) ผู้นำจะต้องพัฒนาลักษณะการทำงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ เพื่อนำมาปรับปรุงการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

ทิพาวัตติ เมฆสุวรรณต์ (2544 : 63) กล่าวว่า ลักษณะของผู้นำที่พึงปรารถนา คือ ทั้งดีเก่งกล้า แข็งแรง คิดเป็น และชอบทำ ทำในสิ่งที่ถูกต้อง (Do the Right Thing) ประกอบด้วยลักษณะทั้ง 7 ประการ คือ สามารถสร้างศรัทธา พานอกทิศทาง พิชิต โอกาสมาควบคุม สร้างขุมกำลัง ปลุกฝังให้ใฝ่ดี และมีวัฒนธรรมที่เหมาะสม

สมชาติ กิจยรรยง (2544 : 11) กล่าวว่า ผู้นำที่ดีต้องมีลักษณะ ดังนี้

1. รู้จักตนเองในบทบาท ความคิดและทัศนคติในการเป็นผู้นำ
2. รู้จักขอบเขตของอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบ
3. มีการเป็นผู้นำที่จะประพฤติดตนเป็นแบบอย่าง
4. พัฒนาผู้ปฏิบัติงานแทนเรา
5. มีความเชี่ยวชาญในหลักการบริหาร
6. รู้จักการแก้ไขปัญหาทางานที่ทำหรือรับผิดชอบ
7. มีความรอบรู้และกว้างขวาง
8. ซื่อตรงและยึดมั่นต่อคุณธรรม
9. ใช้ประสบการณ์เป็นเครื่องช่วย
10. ทนต่อเหตุการณ์เสมอ

จรรยา กุณมี (2542 : 3-4) ให้ทัศนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่ดีไว้ ดังนี้

1. บุคลิกภาพ
2. บริหารงาน โดยหลักการ
3. มุ่งไปสู่ความเป็นเลิศ
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. เป็นนักแก้ปัญหา
6. ความมุ่งหวังต้องกระจ่าง
7. ประเด็นปัญหาต้องเปิดเผยให้ทุกคนได้รับรู้ร่วมกัน
8. เป้าหมายท้าทาย นำฝันใฝ่ คึงดูดีใจ
9. ทุกอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ ชี้แจงได้

10. ต้องประสานพลัง
11. ส่งเสริมพึ่งพาซึ่งกันและกันให้เข้าลักษณะเอกภาพพหุคูณ
12. มีค่านิยมร่วมกัน
13. ความรับผิดชอบทั้งส่วนตัวและส่วนรวม
14. ร่วมกันตรวจสอบ ร่วมกันตัดสินใจ
15. คิดล่วงหน้า คิดถึงอนาคต
16. มองต่างมุม ยอมรับความแตกต่าง
17. ความรอบคอบถี่ถ้วน
18. สื่อสารไปกลับ
19. พิสูจน์ความคิดของตน
20. มีเหตุผล
21. ค้นหาสิ่งที่ถูกต้อง
22. รับฟังเหตุผล
23. หลีกเลี่ยงผลประโยชน์ส่วนตัว
24. ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรม

3. คุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้นำที่พึงประสงค์ ได้มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

จันทรานี สวงวนนาม (2545 : 49) ได้อธิบายเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้นำหรือผู้บริหารมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ความสามารถในการบริหารงาน ด้านคุณธรรม และจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ และมนุษยสัมพันธ์รายละเอียด ดังนี้

1. ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในการบริหารงาน ได้มีนักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง ไว้ดังนี้

จันทรานี สวงวนนาม (2545 : 56) กล่าวว่า คุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหารที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในการทำงานต้องเป็นผู้มีความรอบรู้ความเข้าใจ หลักการทำงานกับประชาชน ได้แก่ ความรู้ทั่วไปในการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพ มีความรู้เฉพาะตำแหน่งตามภารกิจของการปฏิบัติงาน เป็นผู้วิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงาน บำบัดทุกข์ บำรุงสุข แก่ราษฎร

นิพนธ์ กิณาวงศ์ (2545 : 45-47) กล่าวถึงหลักการบริหาร ดังนี้ หลักการ
บริหาร ได้วิเคราะห์ความรู้ ความสามารถของผู้บริหาร พบว่า ผู้บริหารจะทำหน้าที่ของตนได้ดี
เพียงใดประสบความสำเร็จมากน้อยกว่ากันหรือไม่ขึ้นอยู่กับทักษะ 3 ประการ

1. ทักษะเชิงเทคนิค หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้เทคนิค
วิธีการที่เหมาะสมในการบริหารงานให้บรรลุ ต้องอาศัยประสบการณ์ศึกษาอบรมของตน
ทักษะเชิงเทคนิคเป็นทักษะที่ผู้บริหารพัฒนาตนเองได้ไม่ยาก เพราะเป็นทักษะที่เกี่ยวกับงาน
2. ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ทักษะความสามารถของผู้บริหาร
ในการทำงานร่วมกับสมาชิกของกลุ่ม สามารถสร้างความร่วมมือระหว่างสมาชิกของกลุ่ม
สามารถสร้างแรงจูงใจ ทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์ เป็นทักษะเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับคนอื่น
3. ทักษะเชิงมโนคติ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจหน่วยงานใน
ทุกลักษณะ เห็นความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของตนกับหน่วยงานอื่น เป็นทักษะที่ผู้บริหาร
ระดับหัวหน้าจะขาดมิได้ เป็นทักษะเกี่ยวกับการตัดสินใจ

คุณลักษณะของผู้นำและผู้บริหารแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1. ต้องเป็นผู้มีภูมิรู้ ความรู้อาจทำให้องอาจ ความรู้คืออำนาจอันแท้จริง
ของผู้บริหารหรือผู้นำยุคใหม่ อันได้แก่ ความรู้ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบไปด้วย ทฤษฎี
การวางแผนทฤษฎีผู้นำ พฤติกรรมของมนุษย์ในองค์กร จิตวิทยา เทคนิคการบริหาร ความ
ต้องการของมนุษย์ การจูงใจ การวินิจฉัยสั่งการ การบริหารงานบุคคล การแนะแนว การวิจัย
การวัดผล ตลอดจนวิชาการใหม่ ๆ ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ด้าน
คอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสาร สิ่งเหล่านี้ขาดไม่ได้สำหรับผู้บริหารยุคโลกาภิวัตน์
2. ต้องเป็นผู้มีภูมิฐาน ความสง่าผ่าเผยเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้บริหารอัน
ประกอบไปด้วยการแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ปราณภูตัวในชุมชน รวมถึงการออก
กำลังกาย การรับประทานอาหารที่มีคุณค่า พักผ่อนให้เพียงพอ เป็นการช่วยให้เป็นผู้มี
บุคลิกภาพที่ดีแข็งแรง การมีสุขภาพไม่แข็งแรงไม่เหมาะสมกับการเป็นผู้บริหารเพราะการ
สร้างงานเป็นหลักผู้บริหารต้องเหน็ดเหนื่อยทั้งกายและใจ
3. ต้องเป็นผู้มีภูมิธรรม พื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรมของผู้บริหารมี
ความสำคัญมาก เช่น ต้องเป็นผู้มีพรหมวิหาร 4 คือ กรุณา มุทิตา อุเบกขา ใจดี ใจกว้าง หนักแน่น
จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหารด้านความรู้
ความสามารถในการบริหารงาน ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้อง เป็นผู้มีความรู้มีเทคนิคและวิธีการใน
การปฏิบัติงาน มีความเข้าใจในหลักการทำงาน มีประสบการณ์ สามารถสร้างแรงจูงใจทำให้

ทำงานร่วมกันสำเร็จได้ มีความสามารถในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นผู้ที่มีบุคลิกลักษณะดี แต่งกายเหมาะสมกับกาลเทศะ และที่สำคัญต้องมีพื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารงาน

2. ด้านคุณธรรม และ จริยธรรม (Merit and Moral)

คุณธรรม คือ ความดีอันสูงสุด ส่วนจริยธรรม คือ ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ จริยธรรมของผู้บริหารในหน่วยงาน คือ ต้องมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ควบคุม กำกับดูแล ติดตาม การปฏิบัติงานของบุคคลในหน่วยงาน ดังนั้น ผู้บริหารหรือผู้นำต้องยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม และพฤติกรรมให้เป็นแบบอย่างที่ดีในทุก ๆ ด้าน จึงจะถือว่าเป็นผู้นำที่มีที่ดีมีคุณภาพ

สุวรรณ วลัยหมั่น (2547 : 23) ได้กล่าวถึง ทศพิธราชธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมสำหรับพระราชา นักบริหาร นักปกครองบ้านเมืองและผู้มีหน้าที่ปกครองดูแลผู้อื่น ดังนี้

1. ทาน คือ การให้ทรัพย์สินของการบำรุงเลี้ยงดู
2. สีล คือ ความประพฤติตนเรียบร้อย
3. บริจาค คือ การเสียสละความสุขแห่งตนเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น
4. อาชววะ คือ ความซื่อตรงซื่อสัตย์ จริงใจ
5. มัททวะ คือ ความสุภาพ อ่อน โยน อหยาศัยดี
6. ตบะ คือ การระงับยับยั้งมิให้กิเลสเข้าครอบงำ
7. อักโกธะ คือ ความไม่โกรธ
8. อวิหิงสา คือ ความไม่เบียดเบียน
9. ขันติ คือ ความอดทน ความยากลำบาก ตรากตรำ
10. อวิโรธนะ คือ ความไม่ประพฤตินิโคตติในธรรม

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของผู้นำหรือผู้บริหารด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นหลักคุณธรรมที่จำเป็นสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารควรตระหนักและยึดหลักธรรมและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน ในองค์กร โดยยึดหลักทศพิธราชธรรมสำหรับผู้บริหารในการปกครองดูแลผู้อื่น เป็นต้น

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์

มนุษยสัมพันธ์ คือ การที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลต่าง ๆ มีนักวิชาการได้ให้ไว้

จันทราณี สงวนนาม (2455 : 56) ได้กล่าวถึงหลักของมนุษยสัมพันธ์ได้พัฒนาจากแนวคิดทางการบริหารที่ว่า คน ไม่ใช่เครื่องจักร เพราะทุกคนมีความรู้สึกนึกคิดและจิตใจ การทำงานใด ๆ โดยมุ่งแต่ผลผลิตของงานและการให้รางวัลทางเศรษฐกิจ ไม่ช่วยให้ผลผลิตของงานดีขึ้น แต่ความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างหรือระหว่างผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใต้บังคับบัญชาต่างหาก ซึ่งถ้าเป็นไปในทางที่ดีแล้วจะช่วยให้ผลผลิตของงานดีขึ้น เน้นความสัมพันธ์ของมนุษย์ทุกคนความสัมพันธ์ระหว่างกันและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ นอกจากนี้ต้องมีความสุ่มรอบคอบ หนักแน่น ไม่โมโหง่ายและอารมณ์เสียบ่อย ๆ ต้องรู้จักประมาณตน มีทัศนคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ต้องรู้จักประวิประนอม ปรองดอง และอะลุ่มอล่วย ต้องรู้จักสาเหตุและใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ต้องเป็นตัวของตัวเองหรือหลีกเลี่ยงการประจบสอพอและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า คุณลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมของผู้บริหารหรือผู้นำที่แสดงออกมาเพื่อสร้างความเป็นมิตรกับบุคคลอื่น ซึ่งพฤติกรรมที่แสดงออกมามีลักษณะดังนี้ ให้เกียรติผู้ใต้บังคับบัญชา สนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ในการปฏิบัติงานมีสัมพันธภาพอันดีต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความจริงใจ ยกย่องชมเชยผู้ใต้บังคับบัญชาตามโอกาสอันสมควร ยืดหยุ่นยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความสามารถในการพูดในที่สาธารณะ มีความสามารถในการอธิบาย สั่งการ ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้าใจได้ดี

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำ

สตีเฟน พี Robbins (Robbins and Coulter, 1996 : 573) ที่กล่าวว่า ผู้นำแบบนี้จะต้องมีความเฉลียวฉลาด มีบุคลิกภาพที่ดี กล้าตัดสินใจ กระตือรือร้น มีความแข็งแรง กล้าหาญ เชื่อถือได้ และมั่นใจในตนเอง

แกรี่ ยูค (Yukl, 1994 : 252) ได้กล่าวถึงลักษณะ หรือ "Trait" ว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ ความต้องการ แรงกระตุ้น และค่านิยมของแต่ละคน โดยเขาได้อธิบายคุณลักษณะของบุคคลในด้านบุคลิกภาพ อารมณ์ ความต้องการ แรงกระตุ้น และค่านิยมของแต่ละคนในแต่ละด้านของผู้นำไว้อย่างละเอียด ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพและอารมณ์ ผู้นำแบบคุณลักษณะจะต้องมีอารมณ์มั่นคง และแสดงออกอย่างเฉพาะเจาะจง มีความมั่นใจในตนเอง มีความสามารถในการรักษาและควบคุมอารมณ์ให้มั่นคง ไม่หวั่นไหว มีพลังสูง ไม่โกรธง่าย อดทนต่อแรงกดดันในด้านต่าง ๆ

2. ในด้านของความต้องการหรือแรงกระตุ้น ผู้นำแบบคุณลักษณะจะต้องมีความต้องการที่จะทำงานให้สำเร็จ ต้องการเกียรติยศ ความรักจากผู้อื่น ต้องการอำนาจและความเป็นตัวของตัวเอง

3. ในด้านค่านิยมบุค (Yukl) จะเน้นค่านิยมภายใน อันเป็นทัศนคติของผู้นำผู้นั้น ที่เกี่ยวกับสิ่งที่ถูกต้องหรือสิ่งที่ผิดตามหลักศีลธรรม ผู้นำแบบนี้จะมีความสามารถในการแยกแยะสิ่งโดยุติธรรมชื้อสัตย์ รักเสรีภาพ เน้นความเสมอภาค ให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนมีความรักดี ความรักชาติ มีความก้าวหน้า มีความต้องการที่จะทำให้สิ่งที่คาดหวังสำเร็จ ต้องการความเป็นเลิศ ทำงานที่สามารถปฏิบัติได้ มีความเกรงใจ มีความสุภาพอ่อนโยน และให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น

สต็อคคิล กล่าวว่า การที่ผู้นำมีคุณลักษณะที่ดีตามทฤษฎีนี้ มีแนวโน้มว่าจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ แต่คุณลักษณะเหล่านี้ไม่ได้เป็นสิ่งประกันถึงควมมีประสิทธิภาพ และความสำคัญของคุณลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้จะขึ้นกับสถานการณ์ที่มีความแตกต่างกันด้วย ต่อมาได้มีนักค้นคว้ามากมายพยายามอย่างหนักที่จะค้นหาคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่เป็นผู้นำที่ยิ่งใหญ่ ในบางครั้งเราอาจเรียกแนวทางการศึกษานี้ว่า การศึกษา “ผู้นำที่ยิ่งใหญ่” เช่น จูเลียส ซีซาร์, นโปเลียน, คานี, มาร์ตินลูเทอร์คิง จูเนียร์, โจน ออฟอาร์ก, เทดเทอเนอร์ แห่ง CNN, เนลสัน แมนเดลา, มาร์กาเรตแทตเชอร์ แต่คุณลักษณะเหล่านี้ก็คล้ายคลึงกับการศึกษาของสต็อคคิล

ราฟ สต็อคคิล (Ralph Stogdill) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของผู้นำที่เหนือกว่าบุคคลธรรมดา ในด้านต่อไปนี้คือ

1. ความเฉลียวฉลาด
2. การศึกษาที่สูงกว่า
3. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน
4. การทำกิจกรรมและงานสังคม
5. ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม

นอกจากนั้นได้มีการศึกษาถึงคุณลักษณะส่วนบุคคลที่สามารถเรียนรู้ ซึ่งจะนำไปสู่การเป็นผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพ หรือเป็นคุณลักษณะสำคัญ 6 ประการที่ทำให้บุคคลที่เป็นผู้นำมีความแตกต่างจากบุคคลธรรมดา (Bateman, 1993 : 416 – 417) ซึ่งคุณลักษณะเหล่านั้นคือ

1. แรงขับหรือแรงผลักดัน (Drive) หมายถึง พฤติกรรมส่วนบุคคลที่แสดงถึงความพยายามอย่างสูงในการทำงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ รวมถึงความพยายามที่จะพัฒนา ความทะ

เยอะทะยาน การมีพลังมาก (High energy level) ความอดทนต่ออุปสรรค (Tenacity) และความ
 คิคริเริ่ม ในหลายประเทศ ความต้องการประสบความสำเร็จของผู้บริหารระดับสูงสุดจะแสดง
 ออกมาในรูปของอัตราการใช้เงินโตขององค์กรนั้น ๆ

2. กระตุ้นของความเป็นผู้นำ (Leadership Motivation) หรือความปรารถนาใน
 การนำ (Desire to lead) ผู้นำที่ประสบความสำเร็จไม่ได้มีเพียงแต่แรงขับ แต่จะมีความต้องการ
 ที่จะนำ หรือมีความปรารถนาในการใช้อิทธิพลต่อผู้อื่น มีความกระหายในอำนาจมากกว่าที่
 จะต้องการเป็นผู้ได้บังคับบัญชาใคร และจะแสดงความปรารถนาในการที่จะรับผิดชอบต่อการ
 ทำงาน

3. ความซื่อสัตย์และความเชื่อถือได้ (Honesty and integrity) เป็นการสร้างความ
 เชื่อถือระหว่างผู้นำกับผู้บังคับบัญชาและบุคคลอื่น โดยการมีสัจจะรักษาคำพูดและไม่
 หลอกลวงผู้อื่น

4. ความมั่นใจในตนเอง (Self-confidence) จะทำให้นำผ่านพ้นอุปสรรคไปได้
 ด้วยดี มีการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ไม่แน่นอน สร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ได้บังคับบัญชาให้
 ปฏิบัติตามเป้าหมาย

5. ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจหรืองานที่ทำอยู่ (Knowledge of the business) โดยรวม
 ถึงความรู้ทางเทคนิค ความรู้ทางด้านศัพท์ หรือคำที่มีความหมายเฉพาะ เพราะในบางครั้ง
 ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการทำงานอย่างลึกซึ้งจะช่วยทำให้ผู้นำตัดสินใจในเรื่อง
 ต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น สตีเฟน พี รอบบินส์ ได้กล่าวว่าคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งอันเป็น
 แนวความคิดของ เซลลี เอ เคิร์ทแพทริก และเอ็ดวิน เอ ลอค เกี่ยวกับคุณลักษณะสุดท้ายของ
 ผู้นำแบบนี้คือ

6. ความเฉลียวฉลาด (Intelligence) ผู้นำจะต้องมีความเฉลียวฉลาดอย่างเพียงพอ
 เพื่อที่จะรวบรวมสังเคราะห์ และแปล หรือตีความหมายของข่าวสารที่มีอยู่อย่างมากมาย มีความ
 สามารถในการสร้างวิสัยทัศน์ แก้ปัญหา และตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง

ดาฟต์ (Daft, 2011 : 88-92) กล่าวว่า คนส่วนใหญ่มักใช้คำว่า บุคลิกภาพ
 (personality) แทนคำว่า คุณลักษณะ (trait) จากการศึกษาลักษณะของผู้นำจำนวนมากของ
 นักวิชาการ พบว่า คุณลักษณะของผู้นำเหล่านั้นสามารถจัดออกเป็นบุคลิกภาพ 5 กลุ่มที่โดดเด่น
 ที่เรียกว่า มิติ 5 ประการทางบุคลิกภาพที่โดดเด่น ซึ่งมิติ 5 ประการทางบุคลิกภาพที่โดดเด่นของ
 ผู้นำนั้นประกอบด้วยคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการเข้าสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น (Extraversion) รวมถึงความปรารถนาในการควบคุม ใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และน่าเชื่อถือ
2. ความสามารถในการเข้ากับผู้อื่นได้ (Agreeableness) โดยบุคคลแบบนี้จะมีลักษณะเป็นคนอารมณ์ดี ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี ให้อภัยบุคคลอื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น และน่าเชื่อถือ
3. การทำงานด้วยความรับผิดชอบด้วยความรู้สึกด้านดี (Conscientiousness) คือ ความรับผิดชอบ เชื่อถือได้ คงเส้นคงวา และมุ่งมั่นความสำเร็จในงานที่ทำ
4. ความมั่นคงในอารมณ์ (Emotional stability) เป็นคุณลักษณะที่บุคคลมีการปรับตัวได้ดีกับสถานการณ์ต่าง ๆ มีความนิ่งและมั่นคง ไม่หวั่นไหวกับวิกฤตการณ์ที่อาจเกิดขึ้น
5. ใจกว้าง พร้อมรับประสบการณ์ (Openness to experience) เป็นลักษณะของบุคคลที่มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ยอมรับความคิดใหม่ ๆ ผลจากการศึกษาผู้นำที่มีบุคลิกภาพอย่างน้อย 4 ประการดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นคือ ความสามารถในการเข้าสังคม ความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ การทำงานด้วยความรับผิดชอบ และความมั่นคงในอารมณ์ จะทำให้ผู้นำเหล่านั้นประสบความสำเร็จได้มากกว่าผู้นำที่ขาดบุคลิกภาพเหล่านี้ ประโยชน์ของการศึกษาบุคลิกภาพ 5 กลุ่มที่โดดเด่นของผู้นำ ที่เห็นได้ชัดก็คือผู้นำสามารถเพิ่มลักษณะบุคลิกภาพที่ดีของตน เพื่อการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและลดลักษณะบุคลิกภาพที่ไม่ดีของตนออกไปให้เหลือน้อยที่สุด (พิชาภพ พันธุ์แพ ,2554 : 39-43)

Gary A. Yukl ได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำไว้ 2 ประเด็น ประเด็นแรกได้แก่ ลักษณะพื้นฐาน (Traits) และประเด็นที่สอง ได้แก่ ความชำนาญ (Skills) (อ้างใน ธงชัย สันติวงศ์, 2535)

ลักษณะพื้นฐาน (Traits) ของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. การรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์
2. มีความตื่นตัวกับสิ่งแวดล้อมทางสังคม
3. มีความทะเยอทะยาน และมุ่งสร้างความสำเร็จ
4. มีความสามารถในการอธิบายจุดยืนของตน
5. สามารถทำงานร่วมกับคนอื่นได้
6. มีความกล้าตัดสินใจ
7. เป็นบุคคลที่เชื่อถือได้

8. มีความต้องการครอบงำอิทธิพลเหนือคนอื่น
9. มีความกระตือรือร้น
10. มีความพยายาม
11. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
12. เป็นบุคคลที่สามารถอยู่ในท่ามกลางความเครียดได้
13. มีความเต็มใจที่จะเป็นผู้รับผิดชอบ

ความชำนาญ (Skills) ของผู้นำที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่

1. มีความเฉลียวฉลาด
2. มีความสามารถในการใช้มโนทัศน์
3. เป็นผู้มีความคิดริเริ่ม
4. เป็นนักการพูด และมีความแนบเนียนในการติดต่อ
5. มีทักษะในการพูดเก่ง
6. มีความรอบรู้งานของกลุ่ม
7. มีความสามารถในเชิงบริหาร
8. สามารถโน้มน้าวจิตใจคนเก่ง
9. สามารถเข้ากับสังคมได้ดี

ตารางที่ 1 ตารางสังเคราะห์คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตามความคิดเห็นของประชาชนใน
เขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

คุณลักษณะผู้นำ	นิตยั สัมมา พันธ์ (2546 : 5-36)	วีระวัฒน์ ปัน นิตามัย (2544 : 2-19)	สมชาติ กิจ ยรรยง (2544 : 11)	จรูญ ทุมมี (2542: 3-4)	แกรี่ ยูค (Yukl,1994 : 252)	ความถี่
1. บุคลิกภาพ	✓	✓	-	✓	✓	4
2. การพัฒนา ตนเอง	-	✓	-	-	-	1
3. ความรับ ผิด ชอบ	-	✓	✓	✓	-	3
4. การตัดสินใจ	-	✓	✓	✓	-	3
5. การติดต่อ สื่อสาร	-	✓	✓	✓	-	3
6. คุณธรรม จริยธรรม	-	-	✓	✓	✓	3

ผู้วิจัยจึงสรุปคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยกำหนดคุณลักษณะคล้ายคลึงกันหรือสามารถจัดกลุ่มเดียวกันได้ จึงได้กำหนดชื่อคุณลักษณะใหม่ให้มีความครอบคลุมคำอธิบายของคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลที่คล้ายคลึงกัน ได้จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ

ความหมายของบุคลิกภาพ

กันยา สุวรรณแสง (2536 : 77) ได้ให้ความหมายของบุคลิกภาพ ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง แบบแผนพฤติกรรมของบุคคลที่คนทั่วไปรับรู้ได้

กิตติมา ปรีดีติติก (2537 : 247) ได้ให้ความหมายของคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพไว้ว่า คุณลักษณะด้านบุคลิกภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งเกี่ยวกับ

ภาพลักษณ์ สมรรถภาพทางร่างกาย อารมณ์ พฤติกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์นิสัยประจำตัว ที่น่า
 เลื่อมใส น่าเคารพศรัทธาและคู่มือ

ชาญชัย อาจินสมอาจารย์ (2540 : 97-100) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีคุณสมบัติด้านบุคลิกภาพ ดังนี้

1. คุณสมบัติทางกาย

- 1.1 ว่องไว ส่อง
- 1.2 บุคลิกภาพมีเสน่ห์
- 1.3 แต่งตัวง่าย ๆ มีรสนิยม
- 1.4 เสียงพูดชัดเจน
- 1.5 อิริยาบถเป็นไปตามธรรมชาติ
- 1.6 มีอุปนิสัยสม่ำเสมอ
- 1.7 สุขภาพดี

2. คุณสมบัติทางสติปัญญา

- 2.1 มีความสามารถในการมอบหมายงานให้ผู้อื่น
- 2.2 มีเจตคติชอบสอบสวน
- 2.3 ตระหนักในบทบาทของตนเอง
- 2.4 มีความสามารถในการก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์
- 2.5 มีทักษะในการปฏิบัติงาน
- 2.6 ฉลาด
- 2.7 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- 2.8 มีความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเด็กและความเจริญงอกงามของเด็ก
- 2.9 มีความรู้เกี่ยวกับปัญหาสังคม
- 2.10 รู้จุดอ่อนของตนเอง
- 2.11 มีความสามารถในการติดต่อสื่อความหมาย
- 2.12 มีความสามารถในการวางแผน ได้ดีและเป็นระบบ
- 2.13 เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล
- 2.14 มีความรู้กว้างขวาง

3. คุณสมบัติทางอารมณ์

- 3.1 มีความสามารถเข้าใจในอารมณ์ของคนอื่น

- 3.2 แจ่มใส ร่าเริงและมีความสุข
 - 3.3 มีอารมณ์มั่นคง
 - 3.4 ตัดสินใจด้วยเหตุผล
 - 3.5 ไม่ตื่นตื้นง่าย
 - 3.6 ไม่เสียใจเมื่อประสบกับปัญหา
 - 3.7 มีความหวัง
 - 3.8 แรงจูงใจสูง
4. คุณสมบัติทางส่วนบุคคล
- 4.1 มีสามัญสำนึก
 - 4.2 มีความคิดสร้างสรรค์
 - 4.3 เป็นที่พึ่งของคนอื่นได้
 - 4.4 มีความเสียสละ
 - 4.5 มีความยุติธรรม
 - 4.6 ไม่คุยโอ้อวด
 - 4.7 เป็นคนเปิดเผย
 - 4.8 เป็นคนเชื่อถือได้
 - 4.9 เคารพบุคลิกภาพของคนอื่น
 - 4.10 มีความเชื่อมั่นในตนเอง
 - 4.11 เป็นคนแก้ปัญหาเก่ง
 - 4.12 อดทนต่อจุดอ่อนของคนอื่น
5. คุณสมบัติทางสังคม
- 5.1 ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้
 - 5.2 หลีกเลี่ยงการวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่จำเป็น
 - 5.3 ให้ความร่วมมือกับบุคคลอื่น
 - 5.4 เสียสละเพื่อความก้าวหน้าของสังคม
 - 5.5 มีความยุติธรรมและเสมอภาค
 - 5.6 เป็นความเชื่อถือของบุคคล
 - 5.7 แก้ปัญหาให้บุคคลอื่นได้
 - 5.8 มีความซื่อสัตย์

- 5.9 รู้ปัญหาของคนอื่น
 - 5.10 สนใจในกิจกรรมของสังคม
 - 5.11 มีความอดทน
 - 5.12 เป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย
 - 5.13 มีน้ำใจต่อการให้บริการต่อสังคม
 - 5.14 มีความจริงใจ
 - 5.15 เข้าใจความสามารถและความฉลาดของคนอื่น
 - 5.16 อุทิศตนเพื่องานของสังคม
6. คุณสมบัติทางศีลธรรม
- 6.1 มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ดี
 - 6.2 มีความเชื่อในค่านิยมแบบประชาธิปไตย
 - 6.3 มีจริยธรรม
 - 6.4 คุณลักษณะดี
 - 6.5 มีอุดมการณ์สูง
 - 6.6 ควบคุมตัวเองได้
 - 6.7 ตระหนักในตัวเอง
 - 6.8 เคารพตัวเอง

นพพงศ์ บุญจิตราดุล (2540 : 41) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหาร

ที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพ ไว้ดังนี้

1. หน้าที่
2. มือไหว
3. ใจพัฒนา
4. แสวงหาความคิดใหม่
5. ตั้งใจและทำจริง
6. ไม่ชิงหาแต่เอาमित
7. ฟังความคิดของผู้อื่น
8. เร่งรีบกับงานที่ทำ
9. เป็นผู้นำองค์กร
10. อาจการต่อกรกับอุปสรรค

11. ไม่ถูกชักด้วยสอพอ

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คุณลักษณะที่ดีของผู้นำด้านบุคลิกภาพ จึงหมายถึง ลักษณะของผู้นำเกี่ยวกับภาพลักษณ์ ที่แสดงออกทั้งทางกาย ทางใจและสติปัญญา ให้บุคคลอื่นรับรู้ได้ อันได้แก่ ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ แต่งกายสุภาพบุคลิกภาพดี ฉลาด มีความรู้ความสามารถ มีสุขภาพดี ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีทักษะในการปฏิบัติงาน รวมถึงมีความสามารถในการวางแผน ได้ดีและเป็นระบบ

2. ด้านความรับผิดชอบ

ความหมายความรับผิดชอบ

ความรับผิดชอบของผู้นำนั้น ได้มีการกล่าวกัน ไว้มากมายทั้งที่เป็นทัศนะส่วนตัวที่เกิดจากประสบการณ์ และผลจากศึกษาและวิจัยของนักวิชาการ จึงได้มีนักวิชาการจำแนกไว้แตกต่างกันอย่างน่าสนใจ ผู้นำที่ดีควรมีความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย จึงมีผู้ทรงคุณวุฒิ นักบริหาร ได้จำแนกบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้นำ ดังนี้

ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ (2540 : 215-217) ได้สรุปความรับผิดชอบของผู้นำไว้ดังนี้

1. ความรับผิดชอบต่อองค์กรในฐานะผู้นำกลุ่ม ได้แก่ การกำหนดเป้าหมาย วางแผน กำหนดนโยบาย ติดตามงานอยู่เสมอ หากพบข้อบกพร่องต้องรีบแก้ไขช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด
2. ความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
3. ความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอื่น ได้แก่ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ
4. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ได้แก่ สอนตนเองให้เป็นผู้เป็นที่ดีและเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรม

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในอำนาจหน้าที่ของตนเองตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งต้องมีความรับผิดชอบต่อองค์กรในฐานะผู้นำ แก้ไขและช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด ติดตามงานอยู่เสมอ ความรับผิดชอบต่อสังคมไม่เอาัดเอาเปรียบ มีความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอื่น เปิดใจกว้างและยอมรับความผิดพลาดของตนเอง

3. ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)

ความหมายของการตัดสินใจ ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงความหมายของการตัดสินใจไว้หลายท่าน ดังนี้

สมพิศ วิชาวิเชียร (2542 : 229) อธิบายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การที่ผู้นำรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เมื่อเลือกทางแก้ไขปัญหาได้แล้ว ควรวางแผนรองรับในกรณีที่การแก้ปัญหาไม่สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมาย

เพิ่มอีก

กวี วงศ์พูน (2542 : 61) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ การพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด จากทางเลือกหลาย ๆ ทาง ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผลเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าวจะเกิดประโยชน์สูงสุด

กิติ ตยัคคานนท์ (2543 : 34-35) ได้กล่าวถึง การตัดสินใจของผู้นำว่าเป็นหน้าที่สำคัญของผู้นำหรือผู้บริหารผู้นำจะต้องค้นหาความจริงทุกแง่มุมประเมินความเป็นไปได้หรือเป็นไปได้หรือไม่ได้อย่างละเอียด แล้วจึงตัดสินใจว่าทำ หรือไม่ทำ ถ้าตัดสินใจว่าทำ ต้องตอบว่าได้ทำอะไร ทำทำไม ทำเพื่ออะไร ทำเรื่องใดก่อนหลัง แต่ละเรื่องที่ทำนั้นจะทำได้หรือไม่ มีวิธี แต่ละวิธีจะทำได้ เมื่อมีการตัดสินใจภายหลังการวิเคราะห์ และประเมินข้อมูลต่าง ถึงความเป็นไปได้ จึงมีการวางแผนงาน โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ที่แน่นอน ซึ่งลักษณะผู้ตัดสินใจตามทรรศนะของ เอเนสต์ เดล (Ernest Dale) ว่ามี 4 แบบ คือ

1. แบบตัดสินใจ คือ ผู้ตัดสินใจแบบนี้จะใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในทุก ๆ ทางเป็นส่วนประกอบในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ สมเหตุสมผล ตามข้อมูลสถิติและหลักฐานต่าง ๆ ที่สามารถรวบรวมมาได้เพื่อให้เกิดภาวะสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

2. แบบยอมรับ คือ เป็นของผู้ตัดสินใจที่รับเอาผลสรุป รายงานและข้อเสนอแนะของผู้ใต้บังคับบัญชามาดำเนินการ โดยที่ตนเองไม่ต้องใช้ความคิดตัดสินใจด้วยตนเอง ถ้าข้อเสนอแนะนั้นดี ถูกต้อง ตรงไปตรงมา ก็จะบังเกิดผลดี แต่ถ้าผู้ใต้บังคับบัญชาตั้งใจจะสอพลอ มีอคติหรือความรู้คับแคบในเรื่องนั้น ข้อเสนอแนะนั้นอาจไม่ถูกต้องและเป็นอันตรายอย่างยิ่งถ้านำไปใช้

3. แบบกล่าวหา คือ ผู้ตัดสินใจที่ชอบขโมยความคิดใหม่ ๆ ของผู้อื่นมาเป็นความคิดของตนเอง แล้วบอกว่าเป็นความคิดของตนเอง ดังนั้น ตามความเป็นจริงจึงไม่ใช่เป็นคนเก่งหรือผลงานดีเด่น เพราะผลงานที่เกิดขึ้นไม่ได้เกิดจากสมองของตน แต่ไปขโมยเอาสมองของคนอื่นมาใช้ นับว่าเป็นคนฉลาดในทางไม่สุจริต มีเล่ห์เหลี่ยม

4. แบบสะสม คือผู้ตัดสินใจแบบนี้ใช้วิธีขยอโอกาส ใช้เล่ห์เหลี่ยมพลิกแพลงและหลบตะแคงในการตัดสินใจ การตัดสินใจของคนประเภทนี้จึงเชื่อถือได้ยาก

จากที่ได้กล่าวมาสรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การพิจารณาทางเลือกในการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้นำ ซึ่งต้องรู้จักใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องในการตัดสินใจ มีการวางแผนในการตัดสินใจ รู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบตัดสินใจด้วยหลักเหตุผล ยึดระเบียบกฎหมายอันดีที่กำหนดแนวทางเอาไว้ตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมในการตัดสินใจ มีความกล้าตัดสินใจ ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

4. ด้านการติดต่อสื่อสาร

ความหมายของการติดต่อสื่อสาร

การติดต่อสื่อสาร เป็นกระบวนการทางการบริหารที่จะส่งข่าวสารและความเข้าใจของบุคคลหนึ่ง ไปสู่อีกบุคคลหนึ่งหรือจากหน่วยงานหนึ่ง ไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง เพื่อให้บุคคลหรือหน่วยงานทำงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ขององค์การ การติดต่อสื่อสารบางทีก็เรียกว่า การสื่อสาร สื่อข้อความ การสื่อสารสัมพันธ์และการติดต่อราชการ แต่ในที่นี้จะขอใช้คำว่า การติดต่อสื่อสาร การเป็นผู้นำจะต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่ายแต่ละฝ่ายต้องรับทราบนโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ให้เข้าใจตรงกัน จึงมีผู้ให้ความหมายของการติดต่อสื่อสารไว้ดังนี้

ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ (2540 : 233) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การติดต่อสื่อสาร คือ การแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือความรู้สึกระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป นอกจากนั้นยังหมายถึง การติดต่อกัน โดยการพูดจา ทางจดหมาย สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่สมาชิกองค์การนั้น ๆ สามารถเข้าใจกันได้

ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์ (2540 : 235) ให้ทัศนะไว้ว่า รูปแบบและลักษณะที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารมีลักษณะ ดังนี้

1. ด้วยวาจา เช่น การสั่งการ การรายงาน การประชุมปรึกษางาน
2. ด้วยการเขียน เช่น การออกคำสั่งเป็นลายลักษณ์อักษร ประกาศ

จดหมายเวียน จดหมายหรือบันทึกติดต่อ การเขียนมีความจำเป็นในวงราชการและในทางธุรกิจ เพราะจะต้องเก็บไว้เป็นหลักฐาน

3. ด้วยการสังเกตและเรียนรู้ท่าทีของแต่ละคน จะทำให้ทราบบรรยากาศของหน่วยงาน นิสัยใจคอ และทัศนคติของคนในหน่วยงาน

4. ด้วยตัวเลข เช่น การลงทะเบียน โดยใช้คอมพิวเตอร์ การใช้ตัวเลข รหัสประจำตัว การใช้เลขรหัสแทนหน่วยงานต่าง ๆ

5. ด้วยรูปภาพและแผนภูมิ บางครั้งช่วยให้การสื่อสารเข้าใจเร็วขึ้น เช่น สถิติต่าง ๆ

6. ด้วยรหัส การส่งสัญญาณต่าง ๆ ทางทหาร และเครื่องโทรสาร สัญญาณนกหวีด และสัญญาณไฟ

นอกจากนี้ยังมีการจำแนกประเภทของการติดต่อสื่อสารออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การติดต่อสื่อสารทางเดียว (One-way Communication) เป็นการส่งข่าวสารจากผู้ส่ง ไปยังผู้รับ ไม่มีโอกาสที่จะตอบสนองไปยังผู้ส่ง

2. การติดต่อสื่อสารสองทาง (Two-way Communication) เป็นการติดต่อสื่อสารสองทางเป็นการโต้ตอบระหว่างผู้รับกับผู้ส่ง

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2540 : 150-151) ได้กล่าวถึงหลัก 7 ประการของการติดต่อสื่อสารที่มีอิทธิพลต่อการส่งสาร มีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. มีความเชื่อถือได้ของผู้ให้ข่าวและแหล่งข่าว
2. มีความเหมาะสมในการใช้ ทำทางภาษาคำพูด ให้กลมกลืนกับสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์
3. เนื้อหาสาระจะต้องให้ประโยชน์และน่าสนใจกับผู้รับสาร
4. ความสม่ำเสมอและความต่อเนื่อง การสื่อสารจะได้ผลดีก็ด้วยการรู้จักทำให้สม่ำเสมอ ไม่ขาด ๆ หาย ๆ และมีการส่งสารอย่างต่อเนื่อง
5. ช่องทางของข่าวสาร ทางผ่านที่ถูกต้อง รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
6. ความสามารถของผู้รับสาร ต้องรู้ถึงความสามารถ เช่น ความรู้ นิสัย สถานที่ และโอกาสก็จะช่วยให้ผู้รับเข้าใจได้ง่าย
7. ความแจ่มชัด ข่าวสาร ที่ส่งต้องเป็นภาษาที่ไม่กำกวม การพูด การเขียน การพิมพ์ต้องชัดเจน

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ด้านการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การส่งสารที่ชัดเจน ใช้งานที่สุภาพอ่อนโยน กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและต่อผู้อื่น แสดงกิริยาจากได้อย่างเหมาะสม มีมนุษยสัมพันธ์

ดี มีความสามารถในการสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจและปฏิบัติตามได้ รู้จักสังเกตและเรียนรู้ท่าทีของบุคคลอื่น มีทักษะในการพูด

5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ความหมายของคุณธรรมและจริยธรรม

สมเด็จพระสังฆราช (2541 : 162) ให้ความหมายของคุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี สำนึกในหน้าที่แล้วปฏิบัติตามหน้าที่อย่างถูกต้องและรับผิดชอบ ซึ่งมีอยู่ในจิตใจ สามารถแสดงออกได้ทางกาย และวาจาได้

สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2542 : 45) ให้ความหมาย คุณธรรมไว้ว่า คุณธรรม หมายถึง ความประพฤติดี จิตสำนึกดี การตัดสินใจดี มีจิตใจในระดับมโนธรรม

ฉลอง มาปริดา (2537 : 32) กล่าวว่า ความหมายของคุณธรรม คือ ความดี สูงสุดที่อยู่ในดวงจิตและกล่าวอีกว่า คุณธรรมของผู้ปกครองหรือผู้นำส่วนใหญ่มาจาก หลักธรรมจากพระพุทธศาสนา อันได้แก่

1. ทาน คือ การให้ การเสียสละ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
2. ปริจาคะ คือ การเสียสละเพื่อส่วนรวม เสียสละเพื่อประโยชน์หรือความสุขส่วนตน
3. มัททวะ หมายถึง ความสุภาพอ่อนโยน ทั้งกายและวาจา ไม่แข็งกระด้าง
4. อวิโรธนา หมายถึง ความสงบเสถียร และการมีสติควบคุมรักษามารยาทไม่ให้ผิดระเบียบประเพณี ตลอดจนกฎหมายและศีลธรรมให้สุภาพเมื่อจะเสียขันติ
5. ศีล คือ ความมีศีลธรรม สำรวม ควบคุมความประพฤติทางกายวาจาให้เรียบร้อย
6. อาชวะ คือ ความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงาน ต่อบุคคลอื่น และมีความภักดี ตั้งอยู่ในจริยธรรมไม่ประพฤติหลอกลวงคนที่อยู่ร่วมกัน ถ้าไม่ซื่อตรงต่อกันจะเกิดความแตกฉาน
7. ขันติ คือ ความอดทน อดกลั้นรู้จักข่มใจและห้ามตนเอง ทนทานต่อกิเลสและทุกข์
8. ตปะ คือ การมีสำรวมหรือธรรมที่ทาลาย หรือขจัดความชั่ว เป็นอำนาจที่ทำให้เกิดความเคารพยำเกรง

ผู้อื่น

9. อักโกระ คือ ความไม่โกรธกริ้ว มีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อ

ทุกซ์

10. อวิหิงสา คือ ความไม่เบียดเบียน มีความกรุณาช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้น

11. ปกครองโดยยุติธรรม คือ เว้นจากความลำเอียง

12. สัปปริสธรรม 7 คือ เป็นผู้รู้จักเหตุ รู้จักผล รู้จักตน รู้จักประมาณ รู้จักกาลเวลาอันสมควร รู้จักประชาชน รู้จักเลือกบุคคล

13. อิทธิบาท 4 คือ คุณธรรมที่ทำให้สำเร็จตามประสงค์ 4 อย่าง คือ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น เพียรประกอบในสิ่งนั้น เอาใจใส่ใฝ่ในสิ่งนั้น หมั่นไตร่ตรองพิจารณาเหตุผลในสิ่งนั้น

14. มรรค 8 คือ มีปัญญาเห็นชอบ ดำริชอบ วาจาชอบ เลี้ยงชีวิตชอบ ทำการชอบ เพียรชอบ ระลึกชอบ และตั้งใจชอบ

วิลาวัลย์ โชติเบญจมาภรณ์ (2538 : 20-21) กล่าวได้ว่า ผู้บริหารที่มีคุณธรรมจริยธรรมมีลักษณะ ดังนี้

1. ต้องรู้จักผูกใจผู้ได้บังคับบัญชา โดยการให้การยอมรับ และปฏิบัติต่อผู้ได้บังคับบัญชาเหมือนปฏิบัติตัวต่อตนเอง

2. ต้องใช้หลักธรรมเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี

3. ต้องรู้จักเผชิญปัญหาด้วยความอดทนและจริงใจในการแก้ปัญหา

จากคำกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า คุณธรรมและจริยธรรม หมายถึง การเป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น อดออม มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด ใช้หลักธรรม เพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี มีความยุติธรรมไม่ลำเอียงให้ความเสมอภาคกับทุกคน มีความเสียสละ เพื่อส่วนรวมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการทำงาน ต่อบุคคลอื่น มีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น มีความประพฤติดีทั้งทางกาย วาจาและใจ

อาจกล่าวได้ว่าคุณลักษณะผู้นำที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย คุณลักษณะ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร และด้านคุณธรรมและจริยธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

มีนักวิชาการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2542 : 246) ได้บัญญัติคำว่า ความคิดเห็น ซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษ หมายถึง

1.1 ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นความจริงจากการใช้ปัญญา ความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอก็ตาม

1.2 ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง

1.3 คำแถลงที่ยอมรับนับถือกันมาเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่า ความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มาและกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุนหรือเป็นปฏิปักษ์ต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคน

พลกฤต ทุ่มแก้ว (2546 : 18) ให้ความหมายไว้ว่า ความคิดเห็น หมายถึง ทศนะการพิจารณาตัดสินใจหรือการประเมินเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (Particular Matter) มีลักษณะแข็งแกร่งมากกว่าความประทับใจ (Impression) ความคิดเห็นจึงเป็นความในใจ และหากถูกยึดถืออย่างมั่นคง จะกลายเป็นความเชื่อมั่น (Conviction)

อุทัย หิรัญโต (2547 : 96) กล่าวว่า ความคิดเห็นของคนมีหลายระดับอย่างผิวเผินหรืออย่างลึก ซึ่งสำหรับความคิดเห็นที่เป็นทัศนคตินั้น เป็นความคิดเห็นอย่างลึกซึ้งและติดตัวเป็นเวลานานเป็นความคิดทั่ว ๆ ไปไม่เฉพาะอย่างซึ่งมีประจำตัวของบุคคลทุกคน ส่วนความคิดเห็นเฉพาะอย่างและมีอยู่เป็นระยะสั้นเรียกว่า Opinion

ประเสริฐ ลายโล (2551 : 54) กล่าวว่า ความคิดเห็นหมายถึง การแสดงออกโดยการพูดการเขียนหรือความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อให้บุคคลอื่นรับรู้ เพื่อประโยชน์ในการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ซึ่งความคิดเห็นนั้นสังเกตและวัดได้จากคน

ภัทรพร วชิรนิธิไพบูลย์ (2551 : 9-10) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกซึ่งความรู้สึกที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง และทัศนคติของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถานการณ์ ด้วยการพูด หรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมที่ได้รับเป็นข้อพิจารณาว่า เป็นความจริงจากการใช้ปัญญา ความคิด ประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอ ความคิดเห็นนี้อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา

อิสรา อรรถศาสตร์ (2551 : 9-10) กล่าวถึง ความสำคัญของความคิดเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ เพราะถ้าจะทำให้สำเร็จบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงแล้วควรได้รับความร่วมมือจากประชาชน การเผยแพร่โครงการ และการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการจะเกิดผลดี จะช่วยให้โครงการนั้นสอดคล้องเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง อันเป็นสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ใช้ประเมินค่าโครงการและทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วมทำให้ไม่เกิดการต่อต้าน เนื่องจากสาธารณชนเกิดความรู้สึกในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ความคิดเห็นของบุคคลสามารถวัดได้หลายวิธี ซึ่งวิธีที่ใช้กันทั่วไปคือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์และวิธีที่ง่ายที่สุดในการที่จะอธิบายความคิดเห็น คือ การแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของคำตอบแต่ละข้อความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะใดและจะได้ทำตามความคิดเห็นนั้นได้

เดวิส (Davis. 1971 : 4 ; อ้างถึงใน ธิตินา โรจน์วัชรภิบาล. 2543 ; 11) กล่าวว่าไว้ว่าความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลในอันที่จะพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือเป็นการประเมินผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ หรือความคิดเห็นเป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่ได้รับ

กู๊ด (Good. 1973 : 339) ให้คำจำกัดความว่า ความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากพิสูจน์ หรือช่างน้ำหนักรู้สึกถูกต้องหรือไม่

เบสท์ (Best. 1977 : 169) กล่าวว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกทางด้านความเชื่อและความรู้สึกแต่ละบุคคล โดยการพูดที่นำไปสู่การคาดคะเนหรือการแปลผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์

ไอร์แซก (Isaak. 1977 : 203) ให้ความเห็นว่า ความคิดเห็น คือ การแสดงออกทางคำพูด หรือคำตอบที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่ว ๆ ไป ซึ่งปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ แต่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่วไปซึ่งมีความหมายกว้างกว่า

เวปสเตอร์ (Webster. 1978 : 11 ; อ้างถึงใน อภิชาติ สุทธิชยาพิพัฒน์. 2544 : 17) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ไม่ได้ตั้งอยู่บนความรู้อันแท้จริงหรือความแน่นอน แต่ตั้งอยู่ที่จิตใจ การลงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลจะเป็นไปตามที่บุคคลนั้นเป็นจริง หรือตรงตามที่คิดไว้

จากการให้ความหมายของความคิดเห็นของนักวิชาการทั้งหลาย ผู้ศึกษาได้สรุปความหมายของความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก ทศนคติ ความเชื่อและ

ค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของเรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2. ประเภทของความคิดเห็น

ประเภทของความคิดเห็น มีนักวิชาการได้แบ่งไว้ ดังนี้

เรมเมอร์ (Remmer. 1954 : 6 – 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นมี 2-ประการด้วยกันคือ

2.1 ความคิดเห็นเชิงบวกสุด – เชิงลบสุด (Extreme opinion) เป็นความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งสามารถทราบทิศทางได้ ทิศทางบวกสุด ได้แก่ ความรักจนหลง ทิศทางลบสุด ได้แก่ ความรังเกียจ ความคิดเห็นรุนแรงเปลี่ยนแปลงยาก

2.2 ความคิดเห็นจากความรู้ความเข้าใจ (Cognitive contents) การมีความเห็นต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งขึ้นอยู่กับความเข้าใจที่มีต่อสิ่งนั้น เช่น ความรู้ความเข้าใจในทางที่ดี ชอบ ยอมรับ เห็นด้วย ความรู้ความเข้าใจในทางที่ไม่ดี ได้แก่ ไม่ชอบ ไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย

จากความเห็นของนักวิชาการ สรุปได้ว่า ประเภทของความคิดเห็นสามารถแบ่งได้เป็นสองประเภทใหญ่ ๆ คือ ความคิดเห็นที่เกิดจากการเรียนรู้ และประสบการณ์และความคิดเห็นที่เกิดจากความเข้าใจ

3. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

การแสดงความเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละบุคคลต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แม้จะเป็นเรื่องเดียวกันไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไป และอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวไว้ ดังนี้

3.1 อิทธิพลของความคิดเห็นว่า ขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้ (จำเรียง ภาวิจิตร. 2540 : 248 – 249)

3.1.1 ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังแตกต่างกัน โดยทั่วไปจะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันด้วย เช่นความคิดเห็น ระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท ผู้มีรายได้น้อยกับผู้มีรายได้สูง เป็นต้น

3.1.2 กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใครหรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใดหรือการกระทำที่คำนึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงให้กัน เช่น

ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย

3.1.3 กลุ่มกระตือรือร้นหรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษ อันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจูงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้น มีความคิดเห็นคล้อยตามได้ในทางที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยในทางตรงข้ามกลุ่มที่เฉื่อยชาก็จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

3.2 ปัจจัยพื้นฐานที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคล ซึ่งทำให้บุคคลแต่ละบุคคล แสดงความคิดเห็นที่เหมือนหรือแตกต่างกัน ดังนี้ (กิตติ สุทธิสัมพันธ์. 2542 : 12-15)

3.2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1) ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย คือ เพศ อวัยวะ ความครบถ้วนสมบูรณ์ของอวัยวะต่าง ๆ คุณภาพของสมอง

2) ระดับการศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการแสดงออกซึ่งความคิดเห็นและการศึกษา ทำให้บุคคลมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ มากขึ้นและคนที่มีความรู้มากมักจะมีความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล

3) ความเชื่อ ค่านิยมและเจตคติของบุคคลต่อเรื่องต่าง ๆ ซึ่งอาจจะได้จากการเรียนรู้จากกลุ่มบุคคลในสังคมหรือจากการอบรมสั่งสอนของครอบครัว

4) ประสบการณ์ เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ และความรับผิดชอบต่องาน ซึ่งจะส่งผลต่อความคิดเห็น

3.2.2 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1) สื่อมวลชน ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯลฯ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นของบุคคล เป็นการได้รับข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล

2) กลุ่มและสังคมที่เกี่ยวข้อง มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของบุคคลเพราะเมื่อบุคคลอยู่ในกลุ่มใดหรือสังคมใดก็ต้องยอมรับและปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มหรือสังคม นั้น ซึ่งทำให้บุคคลนั้นมีความคิดเห็นไปตามกลุ่มหรือสังคมที่อยู่

3) ข้อเท็จจริงในเรื่องต่าง ๆ หรือสิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนได้รับ ทั้งนี้ เพราะข้อเท็จจริงแต่ละบุคคลได้รับแตกต่างกันก็จะมีผลต่อการแสดงความคิดเห็นที่ต่างกัน

3.3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นมี ดังนี้ ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวต่าง ๆ หรือสถานการณ์ความคิดเห็นเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบ

เห็น ความคุ้นเคย อาจถือได้ว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยิน ได้ฟัง ได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือ โดยไม่ได้พบเห็น ของจริงถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม ระบบค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยม เนื่องมาจากกลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยม และการตัดสินใจค่านิยมไม่เหมือนกัน คนแต่ละกลุ่มจึงมีความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกัน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน ที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

4. การวัดความคิดเห็น

เบสท์ (Best. 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป จะต้องมีการประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่ถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนอง ซึ่งจะออกมาในระดับสูงต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็น นั้น โดยมากจะใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยผู้ที่จะตอบคำถาม เลือกตอบแบบสอบถาม และผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความคิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็น นั้น ใช้แบบลิเคิร์ต โดยเริ่มด้วยการรวบรวม หรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย กับข้อความที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่าเป็น ในแนวทางเดียวกัน (เชิงนิยมหรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก หรือข้อความเชิงลบ

สรุปว่า การวัดความคิดเห็นที่นิยมใช้ เพื่อการวิจัย ได้แก่ การสอบถาม และการสัมภาษณ์ โดยคะแนนที่ได้จะแสดงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ ทำให้สามารถทราบได้ว่ามีความคิดเห็นต่อเรื่องนั้นอย่างไร ส่วนวิธีการวัดความคิดเห็น โดยทั่วไปอาจใช้รูปแบบการสนทนา ผู้ทำการวัดจะต้องไม่แสดงออกว่ากำลังจับตาคำตอบที่ความคิดเห็นของผู้ถูกวัดมากเกินไป เพราะจะทำให้ผู้ถูกวัดเกิดความรู้สึกว่ากำลังถูกจับผิด ควรใช้วิธีอ้อมเป็นเครื่องมือช่วยเหลือ ส่วนวิธีการศึกษาจากข้อเขียน หรือสมุดบันทึกประจำวัน ผู้ทำการวัดต้องได้รับอนุญาตจากผู้ถูกวัดก่อน เพราะบางครั้งเป็นเรื่องที่ต้องปกปิด

แนวคิดเกี่ยวกับเทศบาล

1. ความเป็นมาของเทศบาล

วันนิสา หนูหอม (2551 : 38) เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองรูปแบบเทศบาล เป็นการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการปกครองเองตามระบอบประชาธิปไตยซึ่งเกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 (พ.ศ. 2440) โดยมีพระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 ในส่วนของภูมิภาคมีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาล ท่าฉลอม ร.ศ. 124 (2448) ขึ้นและพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 เรื่องการจัดตั้งเทศบาลปรากฏชัดเจนในรัฐธรรมนูญลักษณะปกครองนคราภิบาล พ.ศ. 2461 กำหนดให้มีการปกครองท้องถิ่น “เทศบาล” ในเมืองจำลอง “คูสีตธานี” บริเวณพระที่นั่งอัมพรสถาน ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเมืองทดลองการปกครองตนเองในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ประกาศใช้วันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2461 (ศูนย์รวมข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2549) มีวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมีการกระจายอำนาจการปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น โดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 มีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิมทั้งหมด ขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543

พระปีย์วัฒน์ ปิยสีโล (จักร์แต) (2554 : 56) ได้สรุปว่า การจัดตั้งเทศบาลเพื่อให้เทศบาลเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่น รูปแบบเทศบาลที่แยกมาจากการปกครอง แยกออกจากระเบียบการบริหารราชการส่วนกลางชาวไทยรู้จักคำว่า เทศบาลมาตั้งแต่ พ.ศ. 2476 เทศบาลเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการดำเนินการปกครองด้วยตนเอง กรอบการทำงานของเทศบาลมีลักษณะเหมือนกับรูปแบบการทำงานระบบรัฐสภา โดยแบ่งโครงสร้างออกเป็น ฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ จากเงื่อนไขการจัดตั้งประเภทของเทศบาล การยกฐานะของเทศบาลจึงขึ้นอยู่กับรายได้ และขนาดของประชากรเป็นหลัก ในขณะเดียวกันก็มีการจัดตั้งพื้นที่ของตนเป็นการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบเทศบาล ท้องถิ่นนั้นต้องมีความเจริญตามเกณฑ์เท่านั้น ส่วนท้องถิ่นที่มีรายได้น้อยและมีขนาดประชากรน้อย จึงมักขาดโอกาส

นรนิติ เศรษฐบุตร และคณะ (2545 : 1) เทศบาล ถือได้ว่าเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานมากที่สุดในปัจจุบัน (ไม่นับรวมสุขาภิบาลซึ่งปัจจุบันได้รับการยกฐานะเป็นเทศบาลตำบลไปหมดแล้ว) เทศบาลในประเทศไทยถือกำเนิดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2476 ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ภายหลังจากเปลี่ยนแปลงการปกครอง 1 ปี ภายใต้อำนาจของพลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งยกฐานะมาจากสุขาภิบาลเดิม มีการอาณาเขตการปกครองชัดเจน การดำเนินงานต่าง ๆ จะต้องไม่ขัดต่อพระราชบัญญัติเทศบาลกำหนด

2. หลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งท้องถิ่นใดขึ้นเป็นเทศบาลไว้ 3 ประการ ได้แก่

2.1 จำนวนของประชากรในท้องถิ่นนั้น

2.2 ความเจริญทางเศรษฐกิจของท้องถิ่น โดยพิจารณาจากการจัดเก็บรายได้ตามที่กฎหมายกำหนด และงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น

2.3 ความสำคัญทางการเมืองของท้องถิ่น โดยพิจารณาถึงศักยภาพของท้องถิ่นนั้นว่าจะสามารถพัฒนาความเจริญได้รวดเร็วมากน้อยเพียงใด

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น กฎหมายได้กำหนดให้จัดตั้งเทศบาลขึ้นได้ 3 ประเภท ดังนี้

1. เทศบาลตำบล กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้อย่างกว้าง ๆ ดังนี้

1.1 มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 12,000,000 บาท ขึ้นไป

1.2 มีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป

1.3 ได้รับความเห็นชอบจากรายการในท้องถิ่นนั้น

สำหรับในกรณีที่มีความจำเป็น เช่น การควบคุมการก่อสร้างอาคาร การแก้ปัญหาชุมชนแออัด การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาท้องถิ่นหรือการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นในรูปเทศบาล กระทรวงมหาดไทยจะสั่งให้ดำเนินการยกฐานะสุขาภิบาลเป็นเทศบาลตำบลเฉพาะแห่งได้ หรือกรณีที่จังหวัดเห็นว่าสุขาภิบาลใดมีความเหมาะสมสมควรยกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลตำบลได้ก็ให้จังหวัดรายงานไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาสั่งให้ดำเนินการยก

ฐานะสุขภาพเป็นเทศบาลตำบลได้ โดยให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งส่งข้อมูลความเหมาะสมไปให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาด้วย

2. เทศบาลเมือง มีหลักเกณฑ์การจัดตั้ง ดังนี้

2.1 ท้องที่ที่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดทุกแห่ง ให้ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองได้โดยไม่ต้องพิจารณาถึงหลักเกณฑ์อื่น ๆ ประกอบ

2.2 ส่วนท้องที่ที่มีใหม่เป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดจะยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ ดังนี้

2.2.1 เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป

2.2.2 มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อื่นต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

2.2.3 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลเมือง

3. เทศบาลนคร มีหลักเกณฑ์การจัดตั้ง ดังนี้

3.1 เป็นท้องที่ที่มีพลเมืองตั้งแต่ 50,000 คน ขึ้นไป

3.2 มีรายได้พอแก่การปฏิบัติหน้าที่อื่นต้องทำตามที่กฎหมายกำหนดไว้

3.3 มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะขึ้นเป็นเทศบาลนคร

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การจัดตั้งเทศบาลต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติเทศบาลกำหนดซึ่งมีหลายองค์ประกอบ คือ รายได้ จำนวนประชากร และความเห็นชอบของประชาชนในท้องถิ่น

3. โครงสร้างของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2543 ได้กำหนดโครงสร้างเทศบาลให้มียกองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 โครงสร้างให้เลือกตั้งนายกเทศมนตรี โดยตรงจากประชาชนในเขตเทศบาลนครและเทศบาลเมืองภายหลังที่สมาชิกสภาเทศบาลนครหรือเทศบาลเมืองครบตามวาระ หรือมีเหตุต้องยุบสภาไป

3.2 ตำบล มีโครงสร้างการบริหารงานแบบนายกเทศมนตรี ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตเทศบาลแต่ละแห่ง

จึงกล่าวได้ว่า เทศบาลใช้โครงสร้างแบบนายกเทศมนตรี นายกเทศมนตรีก็จะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงและคณะผู้บริหารจะประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ที่มาจากการแต่งตั้งของนายกเทศมนตรีตามจำนวน ดังนี้

เทศบาลตำบล	ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน
เทศบาลเมือง	ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน
เทศบาลนคร	ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน

และกฎหมายได้ให้อำนาจนายกเทศมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรีอีกด้วย จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า โครงสร้างของเทศบาลประกอบด้วยโครงสร้างแบบนายกเทศมนตรี

4. อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือหน้าที่บังคับให้ปฏิบัติ และอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนด ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในฐานะระดับต่าง ๆ ไว้ เช่น เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ไว้แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดดังตาราง 1, 2

4.1 หน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติสรุปแบ่งหน้าที่ตามฐานะของเทศบาลไว้ดังนี้

ตารางที่ 2 อำนาจหน้าที่บังคับหรือหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน	มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลตำบล ตามข้อ 1-7 และมีหน้าที่เพิ่มอีก ดังนี้	มีหน้าที่เช่นเดียวกับเทศบาลเมือง ตามข้อ 1-12 และมีหน้าที่เพิ่มอีกดังนี้
2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ	1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา	1. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
3. รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์	2. กิจการอย่างอื่น ซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ	3. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษา	
	4. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ	
	5. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ	

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง 6. ให้ราษฎร ได้รับการศึกษา อบรม 7. หน้าที่อื่น ๆ ซึ่งมีคำสั่ง กระทรวงมหาดไทยหรือ กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ ของเทศบาล	6. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือ แสงสว่างโดยวิธีอื่น 7. ให้มีการดำเนินกิจการ ไร่รับ จำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น	

ตารางที่ 3 อำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
1. ให้มีน้ำสะอาดหรือการ ประปา 2. ให้มีโรงฆ่าสัตว์ 3. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่า ข้าม 4. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน 5. บำรุงและส่งเสริมการทำมา หากินของราษฎร 6. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการ พักภัยและรักษาคนเจ็บไข้ 7. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าและ แสงสว่างโดยวิธีอื่น 8. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ 9. เทศพาณิชย์	1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม 2. ให้มีสุสาน และฌาปนสถาน 3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากิน ของราษฎร 4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์ มารดาและเด็ก 5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล 6. ให้มีการสาธารณสุข 7. จัดทำกิจกรรม ซึ่งจำเป็นเพื่อการ สาธารณสุข 8. จัดตั้งและบำรุง โรงเรียน อาชีวศึกษา 9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการ กีฬาและพลศึกษา	มีหน้าที่เช่นเดียวกันกับ เทศบาลเมืองตามข้อ 1-12

เทศบาลตำบล	เทศบาลเมือง	เทศบาลนคร
		10. ให้มีและบำรุง สวนสาธารณะสวนสัตว์และ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ 11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อม โทรมและรักษาความสะอาด เรียบร้อยของท้องถิ่น 12. เทศพาณิชย์

4.2. อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ นอกจากอำนาจหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดไว้แล้วยังมีกฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายนั้น ๆ อีกเป็นจำนวนมาก เช่น

4.1.1 พระราชบัญญัติป้องกันภยันตรายอันเกิดแก่การเล่นมหรสพ พุทธศักราช

2464

4.1.2 พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พุทธศักราช 2475

4.1.3 พระราชบัญญัติสาธารณสุข พุทธศักราช 2535

4.1.4 พระราชบัญญัติควบคุมการใช้อุจจาระทำปุ๋ย พุทธศักราช 2490

4.1.5 พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. 2493

4.1.6 พระราชบัญญัติป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2495

4.1.7 พระราชบัญญัติป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2498

4.1.8 พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534

4.1.9 พระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าและจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502

4.1.10 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

4.1.11 พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518

4.1.12 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

4.1.13 พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522

4.1.15 พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

4.1.16 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ฯลฯ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า อำนาจหน้าที่ของเทศบาล เป็นอำนาจที่ระบุไว้ใน พระราชบัญญัติเทศบาล ประกอบด้วย อำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือหน้าที่บังคับให้ปฏิบัติ และอำนาจหน้าที่ที่จะเลือกปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะอื่น ๆ กำหนดให้ ปฏิบัติ

บริบทอำเภอกันทรวิชัยจังหวัดมหาสารคาม

1. ประวัติความเป็นมาของอำเภอ

อำเภอกันทรวิชัยเดิมเป็นเมืองเก่ามาตั้งแต่โบราณชื่อ “เมืองกันทง” ต่อมาเมื่อเจ้าเมืองปกครองเป็นอิสระจึงเปลี่ยนชื่อเมืองว่า “เมืองกันทรวิชัย” ตามพงศาวดารกล่าวว่า เมืองกันทรวิชัย ตั้งขึ้นเมื่อปีมะเส็ง จุลศักราช 147 (พ.ศ. 1328) มีเจ้าผู้ครองเมืองผลัดเปลี่ยนสืบต่อกันมาหลายยุคสมัยจนถึงสมัยท้าวลินจง ได้เกิดเรื่องราวที่เศร้าสลดใจ คือ ท้าวลินจงถูกท้าวลันทองบุตรชาย ซึ่งเป็นผู้มีใจโหดร้ายทรูณ จับบิดาขังทรมานจนเสียชีวิต ท้าวลันทองได้ครองเมืองสืบต่อมาแต่หาความสุขความเจริญไม่ได้ เนื่องจากถูกบิดาสาปแช่งไว้ในที่สุดเมืองกันทรวิชัยก็ถึงกาลอวสาน กลายเป็นเมืองร้างมาอีกช้านานประมาณ 1,089 ปี

ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2417 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าให้ตั้งบ้านกันทงร้างเป็นเมือง “กันทงวิชัย” และตั้งพระปฐมวิเศษ (คำมูล) เป็นเจ้าเมือง ขึ้นตรงต่อเมือง - กาลสินธุ์

พ.ศ. 2443 ยูนเมืองกันทงวิชัย เป็นอำเภอ ชื่อว่า อำเภอกันทรวิชัย

พ.ศ. 2456 โอนอำเภอกันทรวิชัย จากเมืองกาลสินธุ์ มาขึ้นกับจังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2458 ย้ายที่ว่าการอำเภอจากที่เดิมมาสร้างใหม่ที่บ้านโคกพระ

พ.ศ. 2460 เปลี่ยนชื่ออำเภอกันทรวิชัย เป็นอำเภอ โศกพระ

พ.ศ. 2482 เปลี่ยนชื่ออำเภอ โศกพระ เป็นอำเภอกันทรวิชัย ตามเดิมจนถึงปัจจุบัน

2. ด้านกายภาพ

2.1 ที่ตั้ง อำเภอกันทรวิชัย เป็นอำเภอหนึ่งในจำนวน 13 อำเภอ ของจังหวัดมหาสารคาม ที่ว่าการอำเภอดังอยู่ห่างจากตัวจังหวัดระยะทางประมาณ 16 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 213 มหาสารคาม - กาลสินธุ์

2.2 พื้นที่ อำเภอกันทรวิชัย มีพื้นที่ประมาณ 412 ตารางกิโลเมตร

2.3 อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอขามเฒ่า และอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ อำเภอกมลาไสย อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ อำเภอโกสุมพิสัย และอำเภอเชียงยืน จังหวัด

มหาสารคาม

3. สภาพภูมิศาสตร์

3.1 ลักษณะภูมิประเทศ อำเภอกันทรวิชัย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบ ไม่มีภูเขา บริเวณที่ตั้งของเมืองเป็นที่ดอนสูงกว่าบริเวณอื่น ๆ และจะลาดเอียงลงไปทางใต้ ถึงบริเวณที่ลุ่มริมแม่น้ำชี ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักและเป็นอาณาเขตตอนใต้ ยาวประมาณ 30 กิโลเมตร มีพื้นที่ป่าโปร่งประมาณ ร้อยละ 10.85

3.2 ลักษณะภูมิอากาศ อำเภอกันทรวิชัย มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุม ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือน พฤษภาคม – ตุลาคม ฤดูหนาวอยู่ระหว่างเดือน พฤศจิกายน – มกราคม ฤดูร้อนอยู่ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ – เมษายน และจะมีฝนตกชุกในช่วงเดือนสิงหาคม – กันยายน ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1107.9 มม. อากาศแห้งแล้งในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ย 28 องศาเซลเซียส

4. การปกครองและการบริหาร

4.1 การปกครองท้องที่ แบ่งเป็น 10 ตำบล 183 หมู่บ้าน ได้แก่

4.1.1 ตำบลโคกพระ	จำนวน 15 หมู่บ้าน
4.1.2 ตำบลคันธารราษฎร์	จำนวน 11 หมู่บ้าน
4.1.3 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา	จำนวน 21 หมู่บ้าน
4.1.4 ตำบลท่าขอนยาง	จำนวน 15 หมู่บ้าน
4.1.5 ตำบลขามเรียง	จำนวน 23 หมู่บ้าน
4.1.6 ตำบลเขว้าใหญ่	จำนวน 21 หมู่บ้าน
4.1.7 ตำบลนาสีนวน	จำนวน 27 หมู่บ้าน
4.1.8 ตำบลศรีสุข	จำนวน 24 หมู่บ้าน
4.1.9 ตำบลมะค่า	จำนวน 15 หมู่บ้าน
4.1.10 ตำบลกุดไผ่จ้อ	จำนวน 11 หมู่บ้าน

4.2 การปกครองส่วนท้องถิ่น มีจำนวน 11 แห่ง โดยเป็นการปกครองรูปแบบเทศบาล 3 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 8 แห่ง

4.3 การบริหารราชการ มีหน่วยงานบริหารราชการจำนวน 34 หน่วยงาน

4.3.1 หน่วยราชการส่วนภูมิภาค 13 หน่วยงาน

- 4.3.2 หน่วยราชการสังกัดราชการส่วนกลาง 7 หน่วยงาน
 4.3.3 หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น 11 หน่วยงาน
 4.3.4 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 3 หน่วยงาน

5. ประชากร

ตารางที่ 4 อำเภอกันทรวิชัย มีประชากรทั้งสิ้น 82,964 คน โดยแยกเป็นรายตำบลดังนี้

ลำดับที่	ตำบล/เทศบาล	ชาย	หญิง	รวม
1	เทศบาลตำบลโคกพระ	1,733	1,900	3,633
2	เทศบาลตำบลขามเรียง	5,862	8,545	14,407
3	เทศบาลตำบลท่าขอนยาง	4,117	4,361	8,478
4	โคกพระ	3,142	3,155	6,297
5	คันธารราษฎร์	2,218	2,257	4,475
6	ศรีสุข	5,080	5,017	10,097
7	มะค่า	2,515	2,628	5,143
8	เขวาใหญ่	3,803	3,876	7,679
9	นาสีนวน	5,019	5,040	10,059
10	กุคไฉ้อ้อ	2,228	2,285	4,513
11	ขามเฒ่าพัฒนา	4,040	4,143	8,183
รวม	11	39,757	43,207	82,964

ข้อมูลประชากร ณ เดือนธันวาคม 2556

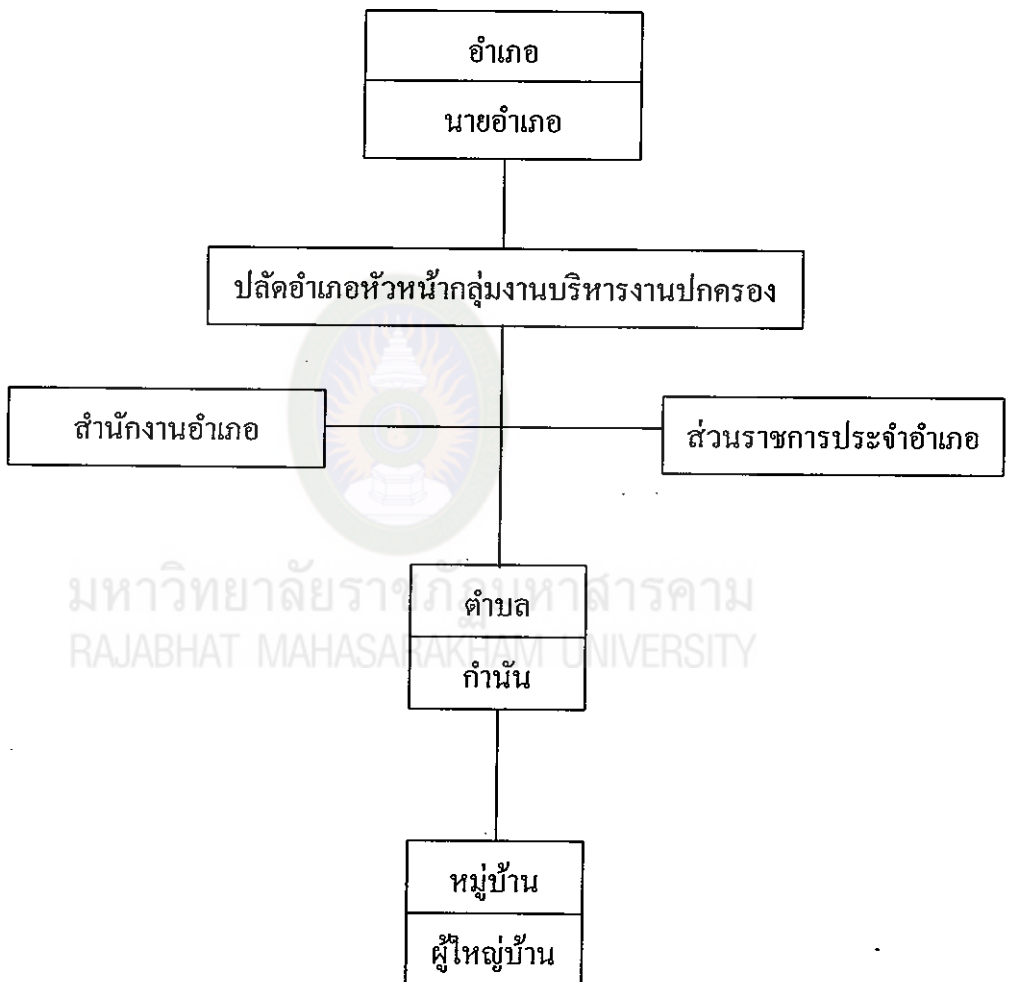
6. โครงสร้างการบริหารราชการของอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 108 ฉบับพิเศษ ตอน 156 ลงวันที่ 4 กันยายน 2534) ได้กำหนดให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นอำเภอ กิ่งอำเภอ

อำเภอ เป็นหน่วยราชการบริหารรองจากจังหวัด การตั้ง การยุบ และเปลี่ยนแปลงอำเภอ ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา มีนายอำเภอเป็นหัวหน้าปกครอง บังคับบัญชาข้าราชการในอำเภอ และงานบริหารราชการของอำเภอ ส่วนราชการประจำอำเภอที่สำคัญ คือ ที่ทำการปกครองอำเภอและสำนักงานอำเภอ

ตำบลและหมู่บ้าน เป็นหน่วยงานการปกครองส่วนย่อยของอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ตั้งตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457 ตำบลจัดตั้งขึ้นโดยประกาศของกระทรวงมหาดไทย มีกำนันเป็นผู้รับผิดชอบตำบล ส่วน หมู่บ้าน จัดตั้งโดยประกาศจังหวัด มีผู้ใหญ่บ้านเป็นผู้รับผิดชอบหมู่บ้าน

แผนผังแสดงโครงสร้างการบริหารราชการของอำเภอ กิ่งอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน

แผนภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหาร (ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และ พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2457)

ที่มา : กรมการปกครอง

7. โครงสร้างพื้นฐาน

7.1 ไฟฟ้า

7.1.1 หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 183 หมู่บ้าน 21,155 ครัวเรือน

7.1.2 หมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้ไม่ครบทุกหลังคาเรือน - หมู่บ้าน - ครัวเรือน

7.2 ประปา

7.2.1 ประปาส่วนภูมิภาค จำนวน 1 แห่ง

7.2.2 ประปาหมู่บ้าน จำนวน 83 แห่ง

7.3 โทรศัพท์ จำนวนหมายเลขโทรศัพท์ 358 เลขหมาย

7.4 การคมนาคม ใช้การคมนาคมโดยทางถนนเป็นหลัก ดังนี้

7.4.1 ทางหลวงแผ่นดิน จำนวน 4 สาย ได้แก่

1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 213 สายมหาสารคาม – ภาพสินธุ์ (ดินานนท์)

2) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2188 สายกันทรวิชัย – เชียงยืน

3) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2203 สายบ้านคันธารราษฎร์ – บ้านมะค่า

4) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2202 สายบ้านท่าขอนยาง – บ้านจี้

7.4.2 ทางหลวงชนบท จำนวน 7 สาย

7.4.3 ทางหลวงท้องถิ่น จำนวน 144 สาย

7.4.4 ออบจ. จำนวน.....สาย

7.4.5 เทศบาล จำนวน.....สาย

7.4.6 อบต. จำนวน.....สาย

7.5 การสื่อสารและโทรคมนาคม

7.5.1 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 2 แห่ง

7.5.2 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข อำเภอกันทรวิชัย

7.5.3 ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลขมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

7.6 แหล่งน้ำ

7.6.1 บ่อน้ำบาดาล 385 บ่อ

7.6.2 บ่อน้ำตื้น 444 บ่อ

7.6.3 ฝายน้ำล้น 13 บ่อ

7.6.4 สระน้ำ หนอง คลอง บึง ห้วย 191 แห่ง

8. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

อาชีพราษฎร ร้อยละ 98 ประกอบอาชีพด้านเกษตร โดยเฉพาะการทำนาเป็นหลัก อาศัยน้ำฝนและการสูบน้ำ ด้วยพลังไฟฟ้าในพื้นที่ อยู่ติดกับลำน้ำชี นอกจากนี้ก็เป็นการประกอบอาชีพ ประมง เลี้ยงสัตว์

8.1 การเกษตร มีการปลูกพืชชนิดต่าง ๆ ดังนี้

8.1.1 ข้าวนาปี	178,632 ไร่
8.1.2 ข้าวนาปรัง	23,400 ไร่
8.1.3 ไม้ผลต่าง ๆ	4340 ไร่
8.1.4 ข้าวโพด ผักสด	60 ไร่
8.1.5 พืชผักต่าง ๆ	84 ไร่
8.1.6 มันสำปะหลัง	803 ไร่
8.1.7 หม่อน	10 ไร่
8.1.8 ยางพารา	1,019 ไร่

8.2 ปศุสัตว์ มีผู้เลี้ยงสัตว์จำนวน 2338 ราย โดยมีการเลี้ยงสัตว์ชนิดต่าง ๆ ดังนี้

8.2.1 โคนม	จำนวน 1,160 ตัว
8.2.2 โคน้ำ	จำนวน 4,196 ตัว
8.2.3 กระบือ	จำนวน 570 ตัว
8.2.4 สุกร	จำนวน 7,213 ตัว
8.2.5 ไก่	จำนวน 78,417 ตัว
8.2.6 เป็ด	จำนวน 36,996 ตัว

8.3 อุตสาหกรรม ลักษณะเป็นโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก แบ่งเป็น

8.3.1 แหล่งต้มเกลือสินเธาว์ จำนวน 1 แห่ง มีจำนวน 15 เตา ตั้งอยู่ในตำบล

โคกพระ

8.2.3 โรงสีข้าว	จำนวน 189 แห่ง แบ่งเป็น
1) ขนาดเล็ก	165 แห่ง
2) ขนาดกลาง	24 แห่ง

8.4 การท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ดังนี้

8.4.1 หลวงพ่อพระยืนวัดพุทธมงคล ตั้งอยู่ที่วัดพุทธมงคล หมู่ที่ 2 ตำบล

คันธารราษฎร์

8.4.2 พระพุทธรูปยืน วัดสุวรรณवास เขตเทศบาลตำบลโคกพระ

8.4.3 หนองบัว เป็นหนองน้ำขนาดใหญ่ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจ และแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ตั้งอยู่ริมถนนสายกาฬสินธุ์ – มหาสารคาม กิโลเมตรที่ 16 ในเขตเทศบาลตำบลโคกพระ

8.4.4 วนอุทยานแห่งชาติชีหลง ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลท่าขอนยาง กรมป่าไม้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้รับผิดชอบ

8.5 การเงิน– การคลัง

8.5.1 สถาบันการเงิน

- 1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
- 2) ธนาคารกรุงเทพจำกัด สาขากันทรวิชัย

8.5.2 ภาษีอากร

การจัดเก็บภาษี ของหน่วยงานสรรพากร ปี 2556 จำนวน 14,342,696.37 บาท

9. ข้อมูลด้านสังคม

9.1 การศึกษา

9.1.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตอนปลาย

- 1) สถานศึกษาของรัฐ จำนวน 6 แห่ง
- 2) สถานศึกษาของเอกชน จำนวน 1 แห่ง
- 3) ศูนย์การเรียนนอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 1 แห่ง

9.1.2 โรงเรียนปริยัติธรรม แผนกธรรม 1 แห่ง

9.1.3 ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 98 แห่ง

9.1.4 ระดับอุดมศึกษา 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

9.2 การสาธารณสุข

9.2.1 โรงพยาบาลอำเภอ 1 แห่ง ขนาด 30 เตียง แพทย์ 3 คน อัตราส่วน แพทย์ / ประชากร 1 / 24863 คน

9.2.2 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล จำนวน 14 แห่ง

9.2.3 สถานพยาบาลเอกชน จำนวน 14 แห่ง

9.2.4 ร้ายขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 21 แห่ง

9.3 สวัสดิการสังคม

9.3.1 กองทุนสงเคราะห์ราษฎรประจำหมู่บ้านจำนวน 179 หมู่บ้าน

9.2.2 กองทุนโรคเอดส์ อำเภอ

1 กองทุน

9.2.3 ศูนย์เฉลิมพระเกียรติและช่วยเหลือผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อ 1 ศูนย์

10. ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10.1 แหล่งน้ำธรรมชาติ

10.1.1 แม่น้ำชี ระยะทางในเขตอำเภอ ประมาณ 30 กิโลเมตร มีน้ำตลอดทั้งปี

10.1.2 หนองน้ำที่สำคัญ คือหนองบัว ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลโคกพระ ตำบลโคกพระ ตำบลคันธารราษฎร์ เนื้อที่ประมาณ 1800 ไร่ อยู่ในความดูแลของกรมชลประทาน มีน้ำตลอดทั้งปี

10.1.3 ลำห้วยที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยเชียงส่ง ระยะทางในเขตอำเภอ ประมาณ 14 กิโลเมตร

10.2 ป่าไม้

10.2.1 วนอุทยานแห่งชาติชีหลง พื้นที่ประมาณ 200 ไร่ มีสภาพเป็นป่าเบญจพรรณ มีต้นไม้ใหญ่อยู่จำนวนมาก อยู่ในความดูแลของกรมป่าไม้

10.2.2 ป่าชุมชน บ้านหนองโก ตำบลโคกพระ มีเนื้อที่ประมาณ 500 ไร่

10.3 ดิน

10.3.1 สภาพทั่วไปเป็นดินปนทราย ไม่อุ้มน้ำ บางบริเวณเป็นดินเค็ม ใต้พื้นดินเป็นแอ่งหินเกลือขนาดใหญ่ บริเวณกว้าง

11. ผลิตภัณฑ์ของชุมชนและท้องถิ่น (OTOP)

11.1 กลุ่มขนมเทียนแก้ว ที่อยู่ บ้านขนมจีน หมู่ที่ 2 ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย

11.2 กลุ่มดอกไม้จันทร์ ที่อยู่ บ้านขามเฒ่า หมู่ที่ 2 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอกันทรวิชัย

11.3 กลุ่มผ้าฝ้าย ที่อยู่ บ้านลาด หมู่ที่ 14 ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย

11.4 กลุ่มลูกประคบ ที่อยู่ บ้านมะค่า หมู่ที่ 2 ตำบลมะค่า อำเภอกันทรวิชัย

11.5 กลุ่มเครื่องเบญจรงค์ ที่อยู่ บ้านโคกพระ หมู่ที่ 2 ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย

11.6 กลุ่มจักสานที่อยู่ บ้านสระ หมู่ที่ 11 ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย

11.7 กลุ่มขนมครกทรงเครื่อง ที่อยู่ บ้านลาดบูรพา หมู่ที่ 17 ตำบลศรีสุข

อำเภอกันทรวิชัย

11.8 กลุ่มชมรมไทยบ้านดอนคู่ ที่อยู่ บ้านดอนคูหมู่ที่ 9 ตำบลคันธารราษฎร์

อำเภอกันทรวิชัย

11.9 กลุ่มสตรีแม่บ้านเบเกอร์ชุมชน ที่อยู่ บ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 4 ตำบลท่าขอนยาง

อำเภอกันทรวิชัย

11.10 กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านคอนยม ที่อยู่ บ้านคอนยม หมู่ที่ 7 ตำบลท่าขอนยาง

อำเภอกันทรวิชัย

11.11 กลุ่มพัฒนาอาชีพบ้านคอนยม ที่อยู่ บ้านคอนยม หมู่ที่ 7 ตำบลท่าขอนยาง

อำเภอกันทรวิชัย

11.12 กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า ที่อยู่ บ้านหินปูน หมู่ที่ 17 ตำบลเขาใหญ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.13 กลุ่มทอผ้าฝ้ายและตัดเย็บ ที่อยู่ บ้านลาดบูรพา หมู่ที่ 13 ตำบลศรี

อำเภอกันทรวิชัย

11.14 กลุ่มทอเสื่อกกบ้านคอนเงิน ที่อยู่ บ้านคอนเงิน หมู่ที่ 6 ตำบลเขาใหญ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.15 กลุ่มทอเสื่อกกบ้านลุยเพ็ก ที่อยู่ บ้านลุยเพ็ก หมู่ที่ 7 ตำบลเขาใหญ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.16 กลุ่มหมอนฝักทอง อสม. ที่อยู่ บ้านลาดบูรพา หมู่ที่ 17 ตำบลศรี

อำเภอกันทรวิชัย

11.17 กลุ่มสตรีแม่บ้านเทศบาลตำบลโคกพระ ที่อยู่ บ้านขนมจิน หมู่ที่ 3

ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย

11.18 กลุ่มทำดอกไม้ประดิษฐ์จากผ้าใยบัว ที่อยู่ บ้านท่าขอนยาง หมู่ที่ 11

ตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย

11.19 กลุ่มสานสวิง ที่อยู่ บ้านหนองแคน หมู่ที่ 8 ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย

11.20 กลุ่มทอเสื่อกก ที่อยู่ บ้านนาสีนวน หมู่ที่ 18 ตำบลนาสีนวน

อำเภอกันทรวิชัย

11.21 กลุ่มสตรีทอเสื่อกก ที่อยู่ บ้านเขวากลาง หมู่ที่ 20 ตำบลเขาใหญ่ อำเภอ

กันทรวิชัย

11.22 กลุ่มดอกไม้ประดิษฐ์ ที่อยู่ บ้านลิ้นฟ้า หมู่ที่ 6 ตำบลกุดไผ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.23 กลุ่มปฎิชีวนภาพ ที่อยู่ บ้านเขวาใหญ่ หมู่ที่ 1 ตำบลเขวาใหญ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.24 กลุ่มสถานกระต๊อบข้าว ที่อยู่ บ้านสระ หมู่ที่ 2 ตำบลคันธารราษฎร์

อำเภอกันทรวิชัย

11.25 กลุ่มทำปฎิชีวนภาพอัดเม็ด ที่อยู่ บ้าน โนนตาล หมู่ที่ 9 ตำบลมะค่า

อำเภอกันทรวิชัย

11.26 กลุ่มสมุนไพรมานาสินวน ที่อยู่ บ้านนาสินวน หมู่ที่ 17 ตำบลนาสินวน

อำเภอกันทรวิชัย

11.27 กลุ่มทอเสื่อกบ้านชีเหนือ ที่อยู่ บ้านชีเหนือ หมู่ที่ 13 ตำบลเขวาใหญ่

อำเภอกันทรวิชัย

11.28 กลุ่มทอเสื่อกลายซิด ที่อยู่ บ้านคอนหนอง หมู่ที่ 16 ตำบลขามเรียง

อำเภอกันทรวิชัย

12. บริบทแนวทางการพัฒนาเทศบาล และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

12.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

12.1.1 ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน เน้นการสร้างความต้องการด้าน
สาธารณูปโภคต่าง ๆ รวมทั้งอำนวยความสะดวกในท้องถิ่น ได้แก่ การสร้างถนน การระบาย
น้ำ การผังเมือง การขยายและติดตั้งไฟฟ้า และแสงสว่างสาธารณะ เป็นต้น

12.1.2 ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจ เน้นการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน
ส่งเสริมด้านด้านอาชีพ ป้องกันยาเสพติด สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเพื่อยกระดับความเป็นอยู่
ให้ดีขึ้น

12.1.3 ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข ส่งเสริมการพัฒนาเกี่ยวกับอนามัยของ
ประชาชน การแพร่ระบาดของโรคติดต่อ เป็นต้น

12.1.4 ยุทธศาสตร์ด้านพัฒนาสังคม และการเมืองการบริหาร ส่งเสริม
สนับสนุนการพัฒนาด้านการเมืองการปกครอง การบริการสาธารณะ เช่น การอำนวยความสะดวก
สะดวกแก่ประชาชนมาติดต่อราชการ การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ แบบ
ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม

12.1.5 ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมและพัฒนา การศึกษาของเด็ก เยาวชน ส่งเสริมและบำรุงศาสนา สนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น

12.1.6 ยุทธศาสตร์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการดูแล และการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุ้มครองดูแลที่สาธารณประโยชน์ เป็นต้น

12.1.7 ยุทธศาสตร์ด้านการเกษตร ส่งเสริมสนับสนุนการทำการเกษตรปลอด สารพิษ การใช้ปุ๋ยชีวภาพ ลด การใช้สารเคมี

12.1.8 ยุทธศาสตร์ด้านแหล่งน้ำ พัฒนาด้านภาวะการผันผวนน้ำบริเวณน้ำบริเวณ รวมทั้งเพื่อการเกษตร เช่น ขุดสระน้ำ บ่อน้ำบาดาล ขุดลอกลำห้วย สระน้ำ ระบบประปา เป็นต้น

12.2 แนวทางการพัฒนา

12.2.1 แก้ไขปรับปรุง และบำรุงด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน ท่อระบายน้ำ ไฟฟ้า เป็นต้น

12.2.2 การป้องกันและแก้ปัญหาการระบาดของยาเสพติด พัฒนาระดับความ เป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น

12.2.3 การพัฒนาด้านบุคลากร เพิ่มประสิทธิภาพการบริการประชาชนทั้งใน และนอกเวลาราชการ

12.2.4 พัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอในการปฏิบัติ ราชการ อำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการมาติดต่องานราชการ

12.2.5 สนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาควบคู่คุณธรรม จริยธรรม ผสมผสาน เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

12.2.6 ปรับปรุงที่สาธารณประโยชน์ สร้างสวนหย่อม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และส่งเสริมการออกกำลังกายของประชาชน

12.2.7 พัฒนาด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสร้าง จิตสำนึกและตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีการเฝ้าระวังและ ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

12.3 นโยบายการบริหารงานของผู้บริหาร

12.3.1 ด้านการบริหารจัดการ

1) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบาย

2) บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยยึดถือประโยชน์ของประชาชนเป็นหลักด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

12.3.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผังเมืองและสาธารณูปโภค

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการก่อสร้างถนนคอนกรีตภายในตำบล ปรับปรุงและก่อสร้างถนนหินคลุก หินลูกรัง เชื่อมระหว่างหมู่บ้านเพื่อให้การสัญจรภายในหมู่บ้านและระหว่างหมู่บ้านสะดวก มีความปลอดภัยในการสัญจร ก่อสร้างและปรับปรุงถนนเข้าสู่ที่ทำการเกษตร เพื่อการขนส่งสินค้าทางการเกษตรอย่างสะดวกและรวดเร็ว

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการก่อสร้าง ปรับปรุงแก้ไขปัญหาระบบภายในหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาประปาภายในหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4) สนับสนุนการขยายเขตประปาหมู่บ้านภายในตำบลอย่างทั่วถึง

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการติดตั้ง บำรุงรักษาไฟฟ้าสาธารณะของหมู่บ้านตามพื้นที่ที่จำเป็นอย่างเพียงพอ

6) สนับสนุนการขยายเขตไฟฟ้าให้มีใช้ทุกครัวเรือน

7) สนับสนุนการจัดทำผังเมืองให้มีการกำหนดวางแผนบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการปลูกสร้างในอนาคต

12.3.3 ด้านการเกษตร

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการเพิ่มผลผลิตและมูลค่าต่อพื้นที่

2) ส่งเสริมและสนับสนุน การเกษตรปลอดสารพิษในลักษณะเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรธรรมชาติให้ขยายวงกว้างมากขึ้น

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอและทั่วถึง

4) สนับสนุนการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร

5) ส่งเสริมและสนับสนุนการปศุสัตว์รวมทั้งการควบคุมป้องกันโรคระบาดสัตว์

12.3.4 ด้านการศึกษา

1) สนับสนุนสื่อการเรียนการสอนทุกโรงเรียนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2) สนับสนุนการจัดกิจกรรมภายในโรงเรียนทุกแห่งทั้งคนตรี กีฬา วิชาการ ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3) สนับสนุนโครงการอาหารกลางวันอาหารเสริม(นม) ให้กับโรงเรียนและ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4) สนับสนุนสื่ออุปกรณ์เพิ่มทักษะในการเรียนการสอนให้แก่ศูนย์พัฒนา เด็กเล็กในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ โรงเรียนที่มีเด็กก่อนเกณฑ์

5) ส่งเสริมศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6) จัดให้มีหนังสือพิมพ์อ่านทุกหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสาร ข้อมูล

7) ส่งเสริมทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่เรียนดีแต่ยากจน

12.3.5 ด้านสาธารณสุข

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ รวมทั้งงาน สาธารณสุขมูลฐานชุมชน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาพยาบาล การให้บริการ ของสถานี อามัยให้ทั่วถึง

12.3.6 ด้านสังคม ศาสนา และวัฒนธรรม

1) จัดสรรหรือประสานงานกับภาครัฐและเอกชน เพื่อช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กกำพร้า ผู้ด้อยโอกาส ผู้ติดเชื้อเอดส์ ผู้ยากไร้ ให้ได้รับสวัสดิการอย่างทั่วถึง

2) สนับสนุนงบประมาณ แก่อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัคร ป้องกันอาชญากรรมเพื่อช่วยเหลือและดูแลรักษาความสงบ รักษาความปลอดภัย ทั้งชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชนในตำบล

3) สนับสนุนณรงค์ส่งเสริมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้คนใน ชุมชนปลอดจากยาเสพติด

4) อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของท้องถิ่นเพื่อคนรุ่นใหม่สืบไป

5) ทำนุบำรุง ศาสนาสืบสานศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีให้ควบคู่กับชุมชน และท้องถิ่นตลอดไป

12.3.7 ด้านนันทนาการและการกีฬา

1) สนับสนุนอุปกรณ์การกีฬาทั้งหน่วยงานของรัฐ ศูนย์กีฬาตำบลและชุมชน

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยออกกำลังกาย โดยเล่นกีฬาเพื่อรักษาสุขภาพ

3) สนับสนุนการแข่งขันกีฬาภายในตำบล

4) สนับสนุนการแข่งขันกีฬาระดับตำบล อำเภอ และระดับจังหวัด

5) สนับสนุนกีฬาที่มีความสามารถ ไปแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น

12.3.8 ด้านการพัฒนาบุคลากร

1) จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก สดฯ ทุกคน พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานจ้าง ให้มีความรู้ความสามารถในหน้าที่ต่าง ๆ เฉพาะด้านให้มีความชำนาญมาบริหารงานท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรม จริยธรรมควบคู่กับการบริหารจัดการและพัฒนา

2) จัดหาและปรับปรุงอุปกรณ์ภายในสำนักงานให้ทันสมัย ใช้งานได้ดี มีประสิทธิภาพ และสะดวก รวดเร็ว ในการบริการทั้งภาครัฐและเอกชน

3) จัดให้มีการศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานภายในองค์กรให้พัฒนายิ่งขึ้น

12.3.9 ด้านการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

1) ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ

2) ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม

3) จัดอบรมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายการเมืองการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย

12.3.10 ด้านการลงทุน พาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว

1) ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ

2) ส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกรรม การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพและการท่องเที่ยวเชิงอุตสาหกรรม

12.3.11 ด้านการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และการป้องกันบรรเทาสาธารณภัย

1) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

2) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรม/กิจการแก่กลุ่มหรือองค์กรประชาชนให้มีการดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

12.3.12 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างจิตสำนึกเพื่อระวังปกป้องกันการใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน
- 2) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการฟื้นฟูและบำรุง รักษาทรัพยากรป่าไม้ แหล่งน้ำและการใช้ดิน
- 3) ส่งเสริมและสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อม การกำจัดขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูล การกำจัดมลภาวะที่มีผลต่อสุขภาพ อากาศและคุณภาพชีวิตของประชาชน

12.4 สถานการณ์การพัฒนา

โดยพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจุดอ่อน คือ

- 12.4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่รับผิดชอบมาก ไม่สามารถบริการหรือพัฒนาได้อย่างทั่วถึง
- 12.4.2 กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ มรการปรับปรุงแก้ไขตลอดเวลา ทำให้ศึกษาไม่ทันขาดความเข้าใจในการดำเนินงาน
- 12.4.3 บุคลากรยังขาดความชำนาญ ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร
- 12.4.4 ประชาชนบางส่วนยังขาดการมีส่วนร่วม
- 12.4.5 งบประมาณ ไม่เพียงพอต่อการพัฒนา
- 12.4.6 ขาดจิตสำนึกในการรับผิดชอบต่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

อนุวัฒน์ พุทธิพิพัฒน์จร (2550 : 74) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงปรารถนาของประชาชน กรณีตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนางพึงปรารถนานายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ น้อยที่สุดคือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นผู้นำเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนาง พึงปรารถนาต่อ

คุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง สำหรับเพศต่างกัน ไม่ทำให้ประชาชนในตำบล หมอนนางพึงปรารถนาต่อคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ คือสำหรับผู้ที่จะสมัครเลือกตั้ง นายกองค์การบริหารส่วน ตำบลมีจริยธรรม สำหรับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญในการ กำหนดหลักสูตรต่าง ๆ ที่จะอบรมหรือพัฒนานายกองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้มี คุณลักษณะในด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากยิ่งขึ้น

วีระ ภูระหงษ์ (2550 : 51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของนายกเทศมนตรีตำบลบางเมือง อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาความคิดเห็นรายด้าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในด้านการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านวิสัยทัศน์ โดยสามารถเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการบริหาร ลำดับที่ 2 ด้านวิสัยทัศน์ ลำดับที่ 3 ด้านมนุษยสัมพันธ์ ลำดับที่ 4 ด้าน การตัดสินใจ ลำดับที่ 5 ด้านคุณธรรมจริยธรรม

เกษรภรณ์ วงศ์ก่อ (2550 : 94-101) ได้ศึกษาความคิดเห็นของพนักงานเทศบาล ต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลเมืองหนองคายที่มีต่อคุณลักษณะ ของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อจำแนกราย ด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถ ในการบริหารงาน ด้านบุคลิกภาพ ด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ

2. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของพนักงานเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการ พนักงานครูเทศบาลและลูกจ้างประจำที่มีต่อคุณลักษณะผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมือง หนองคาย ทั้งนี้ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5 การเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า เจ้าหน้าที่ส่วนราชการมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของ ผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครูและ ลูกจ้างประจำมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการเทศบาลเมืองหนองคาย โดยรวมแตกต่างกับพนักงานครู

สุขุมมาลย์ ประยูกนิติวัฒน์ (2550 : 81) การศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในทัศนคติของพนักงานฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์นครหลวง บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ผลจากการศึกษาพบว่า พนักงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารพนักงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการตัดสินใจ รูปแบบการมีส่วนร่วม และการจัดการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในทัศนคติของพนักงานจำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า พนักงานที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ด้านการจัดการการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า รายการผู้นำต้องกล้าคิด กล้าทำในการนำพาองค์กร ไปสู่การเปลี่ยนแปลงแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านอื่น ๆ อีก 3 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

ภัทธา สุภา (2551 : 112) ได้ศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำกับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ระดับภาวะผู้นำของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคอยสะเกิดอยู่ในระดับสูง (2) คุณลักษณะภาวะผู้นำ 13 คุณลักษณะพบว่า มีคุณลักษณะภาวะผู้นำอยู่ในระดับสูง ระดับความผูกพันระดับองค์การของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอคอยสะเกิดอยู่ในระดับสูง (3) คุณลักษณะผู้นำมีความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลมีคุณลักษณะภาวะผู้นำ จะส่งผลให้พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลเกิดความผูกพันต่อองค์กรในระดับปานกลาง

สุรพงษ์ แสงเรณู (2552 : 94) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านบุคลิกภาพ และมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

คณินนิตย์ ปักเขตานัง (2553 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ

ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก

รัชชชัย ผงอ้วน (2554 : 79) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอ โพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านบุคลิกภาพ และด้านคุณธรรมและจริยธรรมและอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้านคือ ด้านทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารงาน

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกัน ต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย พบว่า โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อเสนอแนะของประชาชนที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ที่มีค่าความถี่สูงสุดของแต่ละด้านมีดังนี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรเป็นที่พึงของประชาชนค่านกกฎหมายได้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรแต่งกายเหมาะสม สง่างาม นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น ได้มากกว่านี้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ

พัชรินทร์ ธิติย์กุล (2555 : 101-109) ได้ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า (1) ประชาชนมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านบุคลิกภาพ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านความรับผิดชอบและการตัดสินใจ (2) ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอยู่ในเขตเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จะเห็นได้ว่าคุณลักษณะของผู้นำมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานในการที่จะพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้า มีประสิทธิภาพในการทำงานนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ฟิทเจอร์ราลด์ และ ดูแรนท์ (Fitzgerald and Durant, 1980 : 585 - 594) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นของประชาชนในเทนนิสซึ่งมีต่อการบริการที่ได้รับ 5 ประเภท คือ บริการด้านตำรวจ อักศิกข์ อนามัย การศึกษา และถนน ซึ่งเป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นการประเมินจากอดีตวิสัย โดยเฉพาะตัวแปรอิสระ เช่น เชื้อชาติ รายได้ อายุ ซึ่งเป็นตัวที่ทำให้เกิดคุณและโทษในสังคมอเมริกัน กล่าวคือ คนดำ คนจน คนแก่ มักจะเป็นคนที่ถูกมองว่าน่าจะมีความรู้สึกว่าคุณถูกกีดกันในการได้รับบริการ (เมื่อเปรียบเทียบกับคนขาว คนมีเงิน และวัยรุ่นในเมืองนั้น)

ทิชชี และ คาวานน่า (Tichy and Devanna, 1986) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และได้สรุปลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยเปลี่ยนแปลงองค์การที่ตนรับผิดชอบไปสู่เป้าหมาย
2. เป็นคนกล้าและเปิดเผย กล้าเผชิญกับความจริง
3. เชื่อมมั่นในคนอื่นที่มีความสามารถ
4. ชี้นำให้ผู้ตามตระหนักถึงคุณค่าของเป้าหมาย และสร้างแรงผลักดันให้การปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีคุณค่า
5. เป็นผู้เรียนรู้ตลอดเวลา
6. มีความสามารถในการเผชิญกับความสลับซับซ้อน ความคลุมเครือ ความไม่แน่นอน
7. เป็นผู้มีทัศนภาพ

ฮาเตอร์ และ บาส (Hater and Bass, 1988) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจัดการและภาวะผู้นำเชิงปฏิรูป ผู้บริหารจากการประเมินของผู้บังคับบัญชา และการรับรู้ของผู้ใต้บังคับบัญชา โดยศึกษาในผู้บริหารที่ผ่านการประเมินว่ายอดเยี่ยม 28 คน และให้ผู้ใต้บังคับบัญชาของผู้บริหารแต่ละคน จำนวน 306 คน เป็นผู้ประเมิน ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปของผู้บริหารสอดคล้องตามการรับรู้ของผู้ใต้บังคับบัญชา สูงกว่าผู้บริหารทั่วไป โดยเฉพาะในด้านบุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ และการยอมรับความแตกต่าง ของบุคคลส่วนภาวะผู้นำเชิงจัดการ ในผู้บริหารทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงปฏิรูปเป็นปัจจัยพยากรณ์ ผลการปฏิบัติงานและความพึงพอใจของผู้ใต้บังคับบัญชา ได้ดีกว่าปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงจัดการ

เอकिन (Eakin. 1997 : 96-A) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้นำที่เห็นได้ชัดของอาจารย์ใหญ่ในโรงเรียน St.Louis สรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้นำที่จำเป็นต้องมี และทำให้ประสบผลสำเร็จ คือ ความรับผิดชอบ ความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบเฉียบแหลม มีความยืดหยุ่นในหน้าที่ มีความเข้าใจในระบบครอบครัวของผู้ร่วมงานแต่ละคน

แม็กคาตี (Mccarty. 1998 : 1417-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะการเป็นผู้นำของผู้หญิง การแก้ไขอาชีพทางการศึกษา ผู้หญิงเป็นผู้นำที่มีความอ่อนโยน โอบอ้อมอารีตาม และให้ความร่วมมือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ในองค์กร ผู้หญิงเป็นผู้นำที่เป็นศูนย์กลางการเปลี่ยนแปลง เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงของทีมงานในองค์กร เป็นศูนย์รวมของกระบวนการตัดสินใจ เพื่อพัฒนาคุณภาพของตนเองและผู้ร่วมงาน ผู้หญิงเป็นผู้นำที่มีมนุษยสัมพันธ์ และการสื่อสารที่ดีมีความคิดกว้างไกลในอนาคตคาดว่าตำแหน่งความเป็นผู้หญิงจะประสบความสำเร็จเร็วมากขึ้น

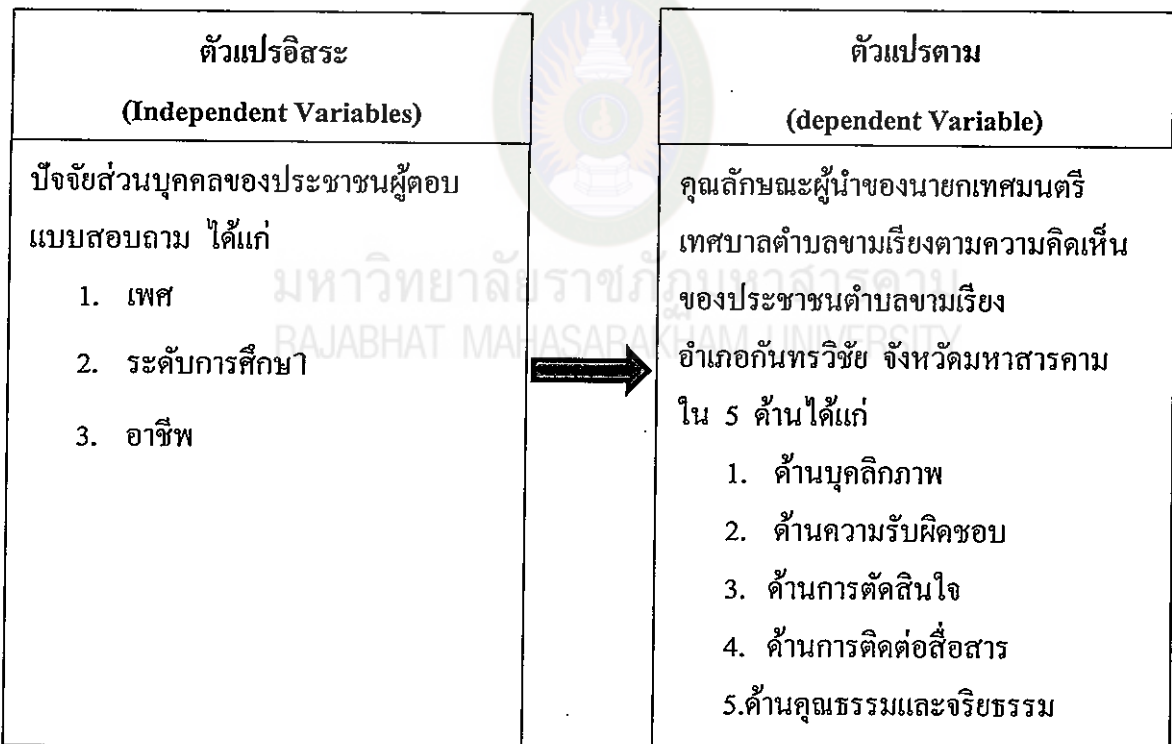
นิวเบิร์ต (Neubert. 1998 : 96-A) ได้ศึกษาคุณลักษณะทั่วไปของผู้นำที่เห็นได้ชัดในการทำงานเป็นกลุ่ม สรุปได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้นำในการทำงานเป็นกลุ่มนั้น ผู้นำต้องมีความสัมพันธ์กับบุคคลในกลุ่มอื่นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม มีความสุขุมรอบคอบ ชื่อตรงต่อหน้าที่ เป็นที่ปรึกษาที่ดี ยอมรับในความรู้อ ความสามารถของคนอื่น สามารถประสานงานได้ดีและรู้จักข้อบกพร่องของตนเองแล้วพัฒนาให้ดีขึ้น

วูดส์ (Woods. 1998 : 688-A) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือจุดเด่นของความเป็นผู้นำ โดยการสำรวจ สังเกต บันทึกข้อมูล สังเกต บันทึกข้อมูล สัมภาษณ์ เพิ่มเติม สรุปได้ว่า ลักษณะสำคัญของภาวะผู้นำ ของอาจารย์ใหญ่ดังนี้ ต้องมีพลัง แข็งแรง ปรับตัวได้ ต้องคอยกำกับติดตามกิจกรรมต่าง ๆ ปรับปรุงและพัฒนาทรัพยากรให้ดีขึ้น ต้องคอยส่งเสริม สนับสนุนครู จัดหาเงินทุน และสรรหาผลประโยชน์ที่จะช่วยสนับสนุนบุคคลอื่น เป็นจุดศูนย์กลางของการวางแผนมีความรับผิดชอบ มีความสามารถทางวิชาการ บริหารให้เกิดความสัมพันธ์ใน โรงเรียน จัดการทำให้เกิดแผนการสอน และการดำเนินการต่าง ๆ

จากผลการวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าผู้วิจัยได้ศึกษา
คุณลักษณะของผู้นำ ซึ่งคุณลักษณะของผู้นำเป็นสิ่งที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้ นำเป็นผู้ นำที่มี
ประสิทธิผล คุณลักษณะค่านบุคลิกภาพมีความสำคัญและสอดคล้องกับประสิทธิผลของผู้ นำ
ทำให้ เป็นที่ยอมรับของผู้ตาม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลขามเรียงตามความคิดเห็นของ
ประชาชนตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยการประยุกต์แนวคิดของ
นิตย์ สัมมาพันธ์ (2546 : 5-36) วีระวัฒน์ บัณฑิตามัย (2544 : 2-19) สมชาติ กิจยรรยง (2544
: 11) จรูญ คุณมี (2542 : 3-4) และ แกรี่ บุค (Yukl, 1994 : 252) มาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย
ดังนี้

แผนภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง จำนวน 16,176 คน (สำนักงานทะเบียนอำเภอกันทรวิชัย 2556)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง จำนวน 391 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาโรยามานะ (Taro Yamane. 1973 : 727)

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้สูตรของทาโร ยามานะ (Taro Yamane. 1973 : 727) ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

กำหนดให้

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างกำหนดไว้ที่ .05

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{16,176}{1+16,176(0.05)^2}$$

$$n = 390.34$$

เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนเต็ม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 391 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) โดยการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยกำหนดการสุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional) รวมกับการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ไปยังเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ให้ครอบคลุมทุกระดับชั้น จึงทำให้สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม โดยแบ่งหน่วยในการเลือกออกเป็นเทศบาล แล้วคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเทศบาล โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ดังนี้

$$\text{จากสูตร} = \frac{\text{ประชากรในพื้นที่} \times \text{ขนาดตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{เช่น เทศบาลตำบลโคกพระ} = \frac{2,798 \times 391}{16,176} = 67$$

และผลการคำนวณกลุ่มตัวอย่างในหมู่บ้านต่าง ๆ ได้ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 5 แสดงสัดส่วนของประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยและมีชื่อตามทะเบียนราษฎรเทศบาลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ชื่อเทศบาล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เทศบาลตำบลโคกพระ	2,798	67
เทศบาลตำบลท่าขอนยาง	6,090	147
เทศบาลตำบลขามเรียง	7,288	177
รวม	16,176	391

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอกันทรวิชัย 2555

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ประเภทของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

2. ส่วนประกอบของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เก็บข้อมูลโดยใช้

2.1 แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุดมาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2 แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ดังนี้

2.2.1 ด้านบุคลิกภาพ

2.2.2 ด้านความรับผิดชอบ

2.2.3 ด้านการตัดสินใจ

2.2.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร

2.2.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

3.1 แบบสอบถาม กำหนดขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมาสร้างแบบสอบถาม เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

3.1.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบ เพื่อให้ทราบถึงคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แล้วนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม ทั้งแบบสอบถามปลายปิดและปลายเปิด

3.1.3 นำร่างแบบสอบถามเสนอกรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3.2 แบบสัมภาษณ์กำหนดขึ้นตอน ดังนี้

3.2.1 กำหนดประเด็นสัมภาษณ์ตามกรอบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 5 ด้าน

3.2.2 ร่างแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้อง

3.2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง ความถูกต้องเหมาะสม และครอบคลุมเนื้อหา

3.2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่มีความสมบูรณ์แล้ว ไปใช้เก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล

4. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

4.1 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของเนื้อหาที่ใช้เพื่อ ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการและหาค่าความสอดคล้องระหว่างคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาโดยหาค่า IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ตามวิธีของโรบินลลิ และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามดังนี้

ให้คะแนน +1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน คำนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แล้วนำผลที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เกณฑ์ 1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.67-1.00 มีค่าความเที่ยงตรงใช้ได้

2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นายต่อสกุล เกียรติเจริญ ตำแหน่ง รองปลัดตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา รปม.(รัฐประศาสนศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นายปณัฒพงษ์ ภูนาพรรณ ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนท่าขอนยางพิทยาคม วุฒิการศึกษา การศึกษามัธยมศึกษา สาขาภาษาไทย ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารในงานอาชีพ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารงานศึกษา เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นายปิยะพงษ์ ยนต์ชัย ตำแหน่ง ครูชำนาญการ โรงเรียนแก้งวิทยานุกูลวุฒิ การศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาคณิตศาสตร์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล

4.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไข จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 40 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อด้วยค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ้อย่างง่ายระหว่างรายข้อกับโดยรวม (Item Total Correlation) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.56-0.79 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบราค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ 0.95

4.3 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามจนถูกต้องสมบูรณ์ จากนั้นจัดพิมพ์แบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง เพื่อขอความอนุเคราะห์และอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยแต่งตั้งผู้ช่วยวิจัย จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยทำความเข้าใจในการเก็บรวบรวมอธิบายวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ช่วยวิจัย ให้เข้าใจตรงกันทั้ง 2 ฝ่าย

3. ผู้วิจัยและผู้ช่วยในการวิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยางและเทศบาลตำบลขามเรียง โดยแจกแบบสอบถามจำนวน 391 ชุด ตามจำนวนในตารางที่ 1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557

4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนจากประชาชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจนครบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง

1. ขึ้นเตรียมการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา ที่จะสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างทีละคน และเตรียมเครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัย ได้ดำเนินการในการสัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ และบุคคลทั่วไป จำนวน 12 คน ได้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 4 คน ข้าราชการท้องถิ่นจำนวน 4 คน และ บุคคลทั่วไปจำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) โดยศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น

1. นายธวัชชัย ฉัตรานุสรณ์	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลโคกพระ
2. นายสมชาติ บุคราษ	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลท่าขอนยาง

3. นายกิตติชัย พันธิไชย นายกองค้การบริหารส่วนตำบล
คันธารราษฎร์
4. ศ.อ. วิทน โขติเมืองปัก ผู้ช่วยนายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
มหาสารคาม

กลุ่มข้าราชการท้องถิ่น

5. นายณรงค์ ปัตเวสัง ปลัดเทศบาลตำบลโคกพระ
6. นายมานพ นนสีลาด ปลัดเทศบาลตำบลท่าขอนยาง
7. ศ.อ.บัวทอง หาญสุโพธิ์ ปลัดเทศบาลตำบลขามเรียง
8. นายต่อสกุล เกียรติเจริญ รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
คันธารราษฎร์

กลุ่มบุคคลทั่วไป

9. นายสมชาย ถีละไกรวรรณ ผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ
10. นายทศพร ภูษาธรรม รองผู้อำนวยการโรงเรียนโลกก่อพิทยาคม
11. นางธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าขอนยาง
พิทยาคม
12. นางสาวกาญจนา นารีโพธิ์ นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม
3. ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ตามหัวข้อที่กำหนดไว้และจดบันทึก
คำให้สัมภาษณ์ พร้อมบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดย
ดำเนินการต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. นำแบบสอบถามตอนที่ 1 มาลงรหัสตามตัวแปรที่ศึกษา คือ เพศระดับการศึกษา และอาชีพ เพื่อหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
3. ตรวจสอบให้คะแนนแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นรายชื่อตามเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่ง
กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2535 : 76)

ระดับความเห็น	คะแนนคำถามเชิงบวก
มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วนำไปประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ได้ค่าเฉลี่ยแล้วนำมาเทียบเกณฑ์ การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย ด้วยสูตร

$$\text{ความกว้างของช่วง (i)} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วง}}$$

แทนค่าในสูตร

$$\text{ความกว้างของช่วง} = \frac{5 - 1}{5} = 0.80$$

การแปลความหมายของระดับคะแนนเฉลี่ย โดยยึดเกณฑ์ตามค่าที่ได้จากสูตร
จำนวนของระดับชั้น = 0.80 ดังนี้ (สุวิมล ติรกันันท์. 2546 : 56)

คะแนนเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง มีคุณลักษณะผู้นำอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. ตรวจสอบแบบสอบถามตอนที่ 3 นำข้อเสนอแนะของประชาชนต่อคุณลักษณะ
ผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่
เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง ทั้ง 5 ด้าน มา
วิเคราะห์รวบรวมเนื้อหาที่มีลักษณะสอดคล้องกันและเรียงลำดับความถี่ในแต่ละประเด็นแล้ว
นำเสนอในเชิงพรรณนา

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) นำมาเรียบเรียงและจำแนก จากนั้นนำมาสร้างข้อสรุปของแต่ละคน โดยแยกเป็นด้าน ๆ ทั้ง 5 ด้าน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. สถิติที่ใช้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับคุณลักษณะผู้นำของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. สถิติที่ใช้เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ใช้สถิติค่าที (Independent Sample: t-test) ในกรณีตัวแปรอิสระประเภทกลุ่มจำแนกออกเป็นสองกลุ่มกับตัวแปรตามประเภทต่อเนื่อง ได้แก่ เพศ และใช้ (One way Anova ในกรณีตัวแปรอิสระประเภทกลุ่มจำแนกมากกว่าสองกลุ่มกับตัวแปรตามประเภทต่อเนื่อง ได้แก่ ระดับการศึกษาและอาชีพ กรณีพบความแตกต่างผู้ศึกษาจะทดสอบรายคู่ โดยวิธีการของ LSD (Least significant Difference) โดยกำหนดนัยสำคัญของการทดสอบที่ระดับ .05 (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 119)
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและนำเสนอในเชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency)
5. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ การพรรณนาความ (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ด้วยการการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ประกอบวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- Df แทน ชั้นของความอิสระ (Degrees of Freedom)
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
- MS แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
- F แทน ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F -distribution)
- t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญการแจกแจงแบบ t (t -distribution)
- * แทน ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้จำนวน 391 ฉบับ มาจัดหมวดหมู่ตาม เขตพื้นที่เทศบาล แล้วตรวจนับคะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนน จากนั้นนำข้อมูลที่ได้ไปทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติความถี่ และร้อยละ
2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ระหว่าง เพศ วิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test (Independent Sample) ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ระหว่าง ระดับการศึกษา และอาชีพ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ผู้วิจัยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจะทำการเปรียบเทียบรายคู่ (Post hoc test) ด้วยวิธีการของ แอลเอสดี (LSD)
5. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดย การสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอด้วยการพรรณนาความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	195	49.90
หญิง	196	50.10

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
2. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	67	17.10
มัธยมศึกษา	168	43.00
ปริญญาตรี	113	28.90
สูงกว่าปริญญาตรี	43	11.00
3. อาชีพ		
นักเรียน/นักศึกษา	73	18.70
เกษตรกร	139	35.50
รับจ้างทั่วไป	85	21.70
รัฐวิสาหกิจ	11	2.80
ราชการ	61	15.60
อื่น.....	22	5.60
รวม	391	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 391 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง 196 คน อาชีพ ส่วนใหญ่ ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่ อยู่ในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 168 คน และประกอบอาชีพเกษตรกร จำนวน 139 คน

2. ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2.1 วิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับที่คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล
ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ	อันดับที่
1. ด้านบุคลิกภาพ	2.51	0.78	น้อย	5
2. ด้านความรับผิดชอบ	3.05	0.84	ปานกลาง	4
3. ด้านการตัดสินใจ	3.22	0.94	ปานกลาง	3
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.24	0.84	ปานกลาง	2
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	3.91	0.68	มาก	1
รวม	3.19	0.78	ปานกลาง	-

จากตารางที่ 7 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.19$) เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ($\bar{X}=3.91$) อยู่ในระดับปานกลางจำนวน 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ($\bar{X}=3.24$) ด้านการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.22$) และ ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X}=3.05$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ($\bar{X}=2.51$) ตามลำดับ

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกรายข้อของแต่ละด้าน

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลิกภาพ

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
1. ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้	2.70	0.89	ปานกลาง
2. แต่งกายสุภาพ มีบุคลิกภาพดี	1.91	0.87	น้อย
3. ฉลาด มีความรู้ความสามารถ	1.72	1.02	น้อยที่สุด
4. มีร่างกายแข็งแรง	3.47	1.04	มาก
5. ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	2.59	1.03	น้อย

ด้านบุคลิกภาพ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
6. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.51	0.99	น้อย
7. มีทักษะในการปฏิบัติงาน	2.68	0.79	ปานกลาง
รวม	2.51	0.78	น้อย

จากตารางที่ 8 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านบุคลิกภาพ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.51$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ มีร่างกายแข็งแรง ($\bar{X} = 3.47$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้ ($\bar{X} = 2.70$) และมีทักษะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.68$) อยู่ในระดับน้อย 3 ข้อ คือ ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X} = 2.59$) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 2.51$) แต่งกายสุภาพ มีบุคลิกภาพดี ($\bar{X} = 1.91$) อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1 ข้อ คือ ฉลาด มีความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 1.72$) ตามลำดับ

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านความรับผิดชอบ

ด้านความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
1. รับผิดชอบต่อองค์การในฐานะผู้นำ	2.47	0.89	น้อย
2. แก้ไขและช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด	2.56	0.92	น้อย
3. ติดตามงานอยู่เสมอ	3.44	0.85	มาก
4. มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่เอาใจเอาเปรียบ	2.90	1.01	ปานกลาง
5. มีความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	2.77	1.04	ปานกลาง
6. มีความรับผิดชอบต่อตนเอง	3.52	0.91	มาก

ด้านความรับผิดชอบ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
7. มีความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอื่น	2.82	0.85	ปานกลาง
8. เปิดใจกว้างและยอมรับความผิดพลาดของตนเอง	3.93	1.05	มาก
รวม	3.05	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เปิดใจกว้างและยอมรับความผิดพลาดของตนเอง ($\bar{X} = 3.93$) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ($\bar{X} = 3.52$) และติดตามงานอยู่เสมอ ($\bar{X} = 3.44$) อยู่ในระดับปานกลาง 3 ข้อ คือ มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่เอาใจเอาเปรียบ ($\bar{X} = 2.90$) มีความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอื่น ($\bar{X} = 2.82$) และมีความรับผิดชอบต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ($\bar{X} = 2.77$) อยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ แก้ไขและช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด ($\bar{X} = 2.56$) และรับผิดชอบต่อองค์กรในฐานะผู้นำ ($\bar{X} = 2.47$) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการตัดสินใจ

ด้านการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
1. มีการวางแผนในการตัดสินใจ	3.36	1.02	ปานกลาง
2. รู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	2.74	0.94	ปานกลาง
3. ตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน	3.39	0.97	ปานกลาง
4. ไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมในการตัดสินใจ	3.67	0.96	มาก
5. มีความกล้าตัดสินใจ	3.42	1.01	มาก

ด้านการตัดสินใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
6. ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ	2.74	1.00	ปานกลาง
รวม	3.22	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ข้อ คือ ไม่ใช้เล่ห์เหลี่ยมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.67$) และมีความกล้าตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.42$) อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ ตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน ($\bar{X} = 3.39$) มีการวางแผนในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.36$) รู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 2.74$) ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ ($\bar{X} = 2.74$) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการติดต่อสื่อสาร

ด้านการติดต่อสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
1. สื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การส่ง การที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้	2.78	1.02	ปานกลาง
2. ใช้วาจาสุภาพอ่อนโยน	2.71	0.99	ปานกลาง
3. กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและต่อผู้อื่น	2.54	0.97	น้อย
4. แสดงกิริยา วาจา ได้อย่างเหมาะสม	3.57	0.87	มาก
5. มีมนุษยสัมพันธ์ดี	3.93	0.87	มาก
6. รู้จักสังเกตและเรียนรู้ทำที่ของบุคคลอื่น	3.93	0.98	มาก
รวม	3.24	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านการติดต่อสื่อสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$) เมื่อ

จำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ รู้จัก สังเกตและเรียนรู้ท่าทีของบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.93$) และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ($\bar{X} = 3.93$) และแสดง กิริยา วาจา ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 3.57$) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ สื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้ ($\bar{X} = 2.78$) และใช้วาจา สุภาพอ่อนโยน ($\bar{X} = 2.71$) และอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ คือ กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อ ที่ประชุมและต่อผู้อื่น ($\bar{X} = 2.54$) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้านคุณธรรมจริยธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับ คุณลักษณะ
1. เป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น อดออม	3.97	0.94	มาก
2. มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด	3.87	0.94	มาก
3. ใช้หลักธรรมเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดี	3.94	0.90	มาก
4. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง ให้ความเสมอภาคกับ ทุกคน	3.97	0.85	มาก
5. เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.97	0.86	มาก
6. มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงาน ต่อบุคคลอื่น	3.92	0.87	มาก
7. มีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น	3.82	0.82	มาก
8. มีความประพฤติดีทั้งทางกาย วาจาและใจ	3.84	0.88	มาก
รวม	3.91	0.68	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย จากมากไปน้อย พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 8 ข้อ คือ เป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น อดออม ($\bar{X} = 3.97$) มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง ให้ความเสมอภาคกับทุกคน ($\bar{X} = 3.97$) เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ($\bar{X} = 3.97$) ใช้หลักธรรมเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธอันดี ($\bar{X} = 3.94$) มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงาน ต่อบุคคลอื่น ($\bar{X} = 3.92$) มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด ($\bar{X} = 3.87$) มีความประพฤติดี

ทั้งทางกาย วาจาและใจ ($\bar{X}=3.84$) และมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น ($\bar{X}=3.82$) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และ อาชีพ

3.1 เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม เพศ

คุณลักษณะ	เพศ				t	df	sig
	ชาย (n = 195)		หญิง (n = 196)				
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
1. ด้านบุคลิกภาพ	2.64	0.98	2.38	0.95	2.69*	389	.00
2. ด้านความรับผิดชอบ	3.09	1.00	3.01	0.98	.71	389	.47
3. ด้านการตัดสินใจ	3.33	0.97	3.12	0.92	1.96	389	.05
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	3.35	0.96	3.13	0.97	2.19*	389	.02
5. ด้านคุณธรรมและ จริยธรรม	3.93	0.68	3.89	0.69	.547	389	.58
รวม	3.27	0.78	3.11	0.77	2.02*	389	.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชาย กับเพศหญิง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบุคลิกภาพ และด้านการติดต่อสื่อสาร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด
มหาสารคาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามระดับการศึกษา

คุณลักษณะผู้นำ	ระดับการศึกษา								แหล่งความแปรปรวน	ss	df	ms	F	Sig
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี							
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD						
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.31	0.65	2.36	0.93	2.38	0.98	2.18	0.91	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	53.271	3	17.757	21.447	.000*
									ความแตกต่างภายในกลุ่ม	320.421	387	0.828		
									รวม	373.692	390			
2. ด้านความรับผิดชอบ	3.68	0.92	2.97	0.96	2.74	0.89	3.22	1.04	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	39.834	3	13.278	14.739	.000*
									ความแตกต่างภายในกลุ่ม	348.642	387	0.901		
									รวม	388.476	390			

คุณลักษณะผู้นำ	ระดับการศึกษา								แหล่งความแปรปรวน	ss	df	ms	F	Sig
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี							
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD						
3. ด้านการตัดสินใจ	4.09	0.61	3.09	1.03	2.91	1.01	3.17	1.16	64.843	3	21.614	22.235	.000*	
									376.193	387	0.972			
									รวม	441.036	390			
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.13	0.53	3.11	0.93	2.92	0.87	3.22	1.10	67.954	3	22.651	28.984	.000*	
									302.443	387	0.782			
									รวม	370.396	390			

คุณลักษณะผู้นำ	ระดับการศึกษา								แหล่งความแปรปรวน	ss	df	ms	F	Sig
	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี							
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD						
5. ตำแหน่งคุณธรรมและจริยธรรม	4.00	0.63	3.91	0.68	3.84	0.75	3.96	0.55	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	1.262	3	0.421	0.897	.443
									ความแตกต่างภายในกลุ่ม	181.547	387	0.469		
									รวม	182.809	390			
รวม	3.84	0.55	3.09	0.74	2.96	0.72	3.15	0.84	ความแตกต่างระหว่างกลุ่ม	36.553	3	12.184	23.310	.000*
									ความแตกต่างภายในกลุ่ม	202.285	387	0.523		
									รวม	238.837	390			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการติดต่อสื่อสาร และมีอีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งหมายความว่า จะต้องมีการศึกษา อย่างน้อย 1 คู่ ที่มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD) ผลทดสอบแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 15 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยรวม จำแนกตาม ระดับการศึกษา ด้วยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	3.84	-	.75*	.88*	.69*
มัธยมศึกษา	3.09	-	-	.13	.06
ปริญญาตรี	2.96	-	-	-	.19
สูงกว่าปริญญาตรี	3.15	--	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา คือ ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ทั้ง 4 ระดับการศึกษา พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 16 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	3.31	-	.95*	.93*	1.13*
มัธยมศึกษา	2.36	-	-	.02	.18
ปริญญาตรี	2.38	-	-	-	.20
สูงกว่าปริญญาตรี	2.18	--	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา ด้านบุคลิกภาพ คือ ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ทั้ง 4 ระดับการศึกษา พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่ามัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 17 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	3.68	-	.71*	.94*	.46*
มัธยมศึกษา	2.97	-	-	.23*	.25
ปริญญาตรี	2.74	-	-	-	.48*
สูงกว่าปริญญาตรี	3.22	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา ด้านความรับผิดชอบ คือ ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่า

ปริญญาตรี ทั้ง 4 ระดับการศึกษา พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ส่วนมัศึกษากับปริญญาตรี โดยที่ มัธยมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า ปริญญาตรี และในส่วนปริญญาตรีกับสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า ปริญญาตรี

ตารางที่ 18 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการตัดสินใจ จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	4.09	-	1.00*	1.18*	.92*
มัธยมศึกษา	3.09	-	-	.18	.80
ปริญญาตรี	2.91	-	-	-	.26
สูงกว่าปริญญาตรี	3.17	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา ด้านการตัดสินใจ คือ ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ทั้ง 4 ระดับการศึกษา พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 19 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการติดต่อสื่อสาร จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

ระดับการศึกษา	\bar{X}	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
ประถมศึกษา	4.00	-	.09*	.16*	.04*
มัธยมศึกษา	3.91	-	-	.07	.05
ปริญญาตรี	3.84	-	-	-	.12
สูงกว่าปริญญาตรี	3.96	--	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างระดับการศึกษา ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ทั้ง 4 ระดับการศึกษา พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

3.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ

การมีส่วนร่วม	อาชีพ												ss	df	ms	F	Sig
	นักเรียน/นักศึกษา		เกษตรกร		รับจ้างทั่วไป		รัฐวิสาหกิจ		ราชการ		อื่นๆ						
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD					
1. ด้านบุคลิกภาพ	3.27	0.65	2.39	0.95	1.99	0.82	2.20	0.63	3.00	0.78	1.55	0.83	103.700	5	20.740	29.375	.000*
2. ด้านความรู้	3.68	0.88	2.89	0.95	2.68	0.85	2.64	0.52	3.44	0.99	2.56	1.00	373.692	390			
3. ด้านการตัดสินใจ	4.08	0.59	3.05	1.03	2.60	0.94	2.83	0.73	3.84	0.72	2.34	1.04	60.204	5	12.041	14.121	.000*
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร	4.11	0.52	3.06	0.93	2.58	0.72	2.65	0.49	3.93	0.60	2.41	0.88	328.272	385	0.853		
													388.476	390			
													133.584	5	26.717	33.456	.000*
													307.452	385	0.799		
													441.036	390			
													145.275	5	29.055	49.689	.000*
													225.122	385	0.585		
													370.396	390			

การมีส่วนร่วม	อาชีพ												F	Sig			
	นักเรียน/นักศึกษา		เกษตรกร		รับจ้างทั่วไป		รัฐวิสาหกิจ		ราชการ		อื่นๆ				ss	df	rms
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD					
5. ด้าน คุณธรรมและ จริยธรรม	3.99	0.61	3.87	0.70	3.85	0.81	3.84	0.33	4.00	0.54	3.96	0.68	1.605	5	0.321	0.682	.637
													181.203	385	0.471		
													182.809	390			
รวม	3.83	0.53	3.05	0.74	2.74	0.65	2.83	0.30	3.64	0.75	2.56	0.76	72.106	5	14.421	33.300	.000*
													166.731	385	0.433		
													238.837	390			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จากตารางที่ 20 พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ คือ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่นๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการติดต่อสื่อสาร และมีอีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม ซึ่งหมายความว่า จะต้องมึระดับการศึกษา อย่างน้อย 1 คู่ ที่มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อ โดยวิธี แอลเอสดี (LSD) ผลทดสอบแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 21 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยรวม จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	รัฐวิสาห กิจ	ราชการ	อื่นๆ..
นักเรียน/นักศึกษา	3.83	-	.78*	1.09*	1.00*	.19	1.27*
เกษตรกร	3.05	-	-	.31*	.20	.59*	.49*
รับจ้างทั่วไป	2.74	-	-	-	.09	.90	.18
รัฐวิสาหกิจ	2.83	-	-	-	-	.81*	.27
ราชการ	3.64	-	-	-	-	-	1.08*
อื่นๆ.....	2.56	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 21 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ระหว่างอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) ทั้ง 6 อาชีพ พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต

อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่นๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

เกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ราชการ กับ รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	รัฐวิสาห กิจ	ราชการ	อื่นๆ..
นักเรียน/นักศึกษา	3.27	-	.88*	1.28*	1.07*	.27	1.72*
เกษตรกร	2.39	-	-	.40*	.19*	.61	.84*
รับจ้างทั่วไป	1.99	-	-	-	.21	1.01	.44
รัฐวิสาหกิจ	2.20	-	-	-	-	.80*	.65*
ราชการ	3.00	-	-	-	-	-	1.45*
อื่นๆ.....	1.55	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 22 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านบุคลิกภาพ ระหว่างอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน ทำความสะอาด ค้าขาย) ทั้ง 6 อาชีพ พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

เกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ข้าราชการ กับ รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ข้าราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

รัฐวิสาหกิจ กับ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ รัฐวิสาหกิจ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ตารางที่ 23 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความรับผิดชอบ จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	รัฐวิสาห กิจ	ราชการ	อื่นๆ..
นักเรียน/นักศึกษา	3.68	-	.79*	1.00*	1.04*	.16	1.12*
เกษตรกร	2.89	-	-	.21	.25	.95*	.33
รับจ้างทั่วไป	2.68	-	-	-	.04	1.16*	.12
รัฐวิสาหกิจ	2.64	-	-	-	-	1.20*	.08
ราชการ	3.84	-	-	-	-	-	1.28*
อื่นๆ.....	2.56	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 23 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความรับผิดชอบ ระหว่างอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน ทำความสะอาด ค้าขาย) ทั้ง 6 อาชีพ พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 8 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาล

ตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ราชการ กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการตัดสินใจ จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษ กร	รับจ้าง ทั่วไป	รัฐวิสาห กิจ	ราชการ	อื่นๆ..
นักเรียน/นักศึกษา	4.08	-	1.03*	1.48*	1.25*	.15	1.67*
เกษตรกร	3.05	-	-	.45*	.22	.88*	.64*
รับจ้างทั่วไป	2.60	-	-	-	.23	1.33	.19
รัฐวิสาหกิจ	2.83	-	-	-	-	1.10*	.42*
ราชการ	3.93	-	-	-	-	-	1.52*
อื่นๆ.....	2.41	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการตัดสินใจ ระหว่างอาชีพ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) ทั้ง 6 อาชีพ พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 10 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

เกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน ทำความสะอาด ค้าขาย)

ราชการ กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ราชการ ซึ่งมีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการติดต่อสื่อสาร จำแนกตาม อาชีพ โดยวิธีแอลเอสดี (LSD)

อาชีพ	\bar{X}	นักเรียน/ นักศึกษา	เกษตรกร	รับจ้าง ทั่วไป	รัฐวิสาห กิจ	ราชการ	อื่นๆ..
นักเรียน/นักศึกษา	4.11	-	1.05*	1.53*	1.46*	.18	1.76*
เกษตรกร	3.06	-	-	.48*	.41	.87*	.65*
รับจ้างทั่วไป	2.58	-	-	-	.07	1.35	.17
รัฐวิสาหกิจ	2.65	-	-	-	-	1.28*	.24
ราชการ	3.93	-	-	-	-	-	1.52*
อื่นๆ.....	2.41	-	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านการติดต่อสื่อสาร ระหว่าง อาชีพ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) ทั้ง 6 อาชีพ พบว่า มีคู่ที่มีระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

เกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป และ อื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน ทำความสะอาด ค้าขาย)

ราชการ กับ เกษตรกร รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่นแม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

4. ผลการวิเคราะห์ปัญหาในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยการสรุปประเด็นหาความหมาย และแจกแจงความถี่ ในแต่ละประเด็น

จากวัตถุประสงค์ ข้อ 3 ผู้วิจัยต้องการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แสดงในตาราง

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านบุคลิกภาพ	
1. ควรพัฒนาความรู้การศึกษาผู้นำของเทศบาลให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น	21
2. ควรพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำสม่ำเสมอ	10
3. ควรส่งเสริมการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในองค์กร	6
4. ควรส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร	6
ด้านความรับผิดชอบ	
1. ควรสร้างจิตสำนึกในการรักองค์กร จิตสำนึกรักบ้านเกิด	10
2. พัฒนาความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ	4
3. ควรพัฒนาความรับผิดชอบต่อการสั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชา	2
ด้านการตัดสินใจ	
1. ควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ	6
2. ส่งเสริมการวางแผนรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ	2

ข้อเสนอแนะ	ความถี่
ด้านการติดต่อสื่อสาร	
1. ควรกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสาธารณชน	10
2. ควรสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่าย สามารถปฏิบัติได้	5
ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	
1. ควรมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น	1

จากตารางที่ 26 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ด้านบุคลิกภาพ คือ ควรพัฒนาความรู้การศึกษาผู้นำของเทศบาลให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น ควรพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร และควรส่งเสริมการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในองค์กร

ด้านความรับผิดชอบ คือ ควรพัฒนาความรับผิดชอบต่อคำสั่งการต่อผู้ได้บังคับบัญชาพัฒนาความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสร้างจิตสำนึกในการรักองค์กร จิตสำนึกรักบ้านเกิด

ด้านการตัดสินใจ คือ ควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ และส่งเสริมการวางแผนรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ควรกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสาธารณชน และควรสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้ และ

ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คือ ควรมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ผู้วิจัย ได้ดำเนินการในการสัมภาษณ์ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ และบุคคลทั่วไป
จำนวน 12 คน ได้แก่ผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 4 คน ข้าราชการท้องถิ่นจำนวน 4 คน และ บุคคล
ทั่วไปจำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) เป็นการนำข้อมูลจากผู้นำ
ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ นำผลการวิจัยไปนำเสนอและเพิ่มเติมในประเด็นต่าง ๆ ที่ยังขาด
ความสมบูรณ์ โดยศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview)
ดังนี้

กลุ่มผู้บริหารท้องถิ่น

1. นายธวัชชัย ฉัตรานุสรณ์	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลโคกพระ
2. นายสมชาติ บุตราช	นายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลท่าขอนยาง
3. นายกิตติชัย พันธิไชย	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

คณาจารย์

4. ส.อ.วิฑน โขติเมืองปัก	ผู้ช่วยนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

มหาสารคาม

กลุ่มข้าราชการท้องถิ่น

5. นายณรงค์ บัดเวสั้ง	ปลัดเทศบาลตำบลโคกพระ
6. นายมานพ นนสีลาด	ปลัดเทศบาลตำบลท่าขอนยาง
7. ส.อ. บั้วทอง หาญสุโพธิ์	ปลัดเทศบาลตำบลขามเรียง
8. นายต่อสกุล เกียรติเจริญ	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

คณาจารย์

กลุ่มบุคคลทั่วไป

9. นายสมชัย ถีละไกรวรรณ	ผู้จัดการธนาคารกรุงเทพ
10. นายทศพร ภูผาธรรม	รองผู้อำนวยการ โรงเรียน โลกก่อพิทยาคม
11. นางรัชฎญลักษณ์ ศรีเวียงยา	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนท่าขอนยาง
พิทยาคม
12. นางสาวกาญจนา นารีโพธิ์	นิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พิทยาคม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์จาก ผู้บริหารท้องถิ่น ข้าราชการ และ บุคคลทั่วไป จำนวน 12 คน ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) โดยได้สรุปผลการสัมภาษณ์ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ออกเป็นประเด็น จากประเด็นที่ผู้วิจัยนำเข้าพิจารณา จึงสรุป ในประเด็นที่จะพัฒนา การส่งเสริมคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 ด้าน คือ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านบุคลิกภาพ คือ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล จะต้องมีการปรับตัวที่ดีต่อสถานการณ์ การแต่งการที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ และมีทักษะในการบริหาร การปกครองได้ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านความรับผิดชอบ โดยในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านความรับผิดชอบนั้น สรุป ได้ว่าต้องมีความ รับผิดชอบต่อองค์กรฐานะผู้นำ มีการติดตามดูแลงานประจำ สนับสนุนเสริมสร้างให้งานมีคุณภาพ และ ยอมรับข้อผิดพลาด คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการตัดสินใจ โดยในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการตัดสินใจนั้น สรุป ได้ว่าต้องมีความ เต็มใจกล้าคิด กล้าทำ มีข้อมูลในการตัดสินใจที่สมบูรณ์ คิดสร้างสรรค์ และ ทันทเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ทันเวลา คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการติดต่อสื่อสาร โดยในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการติดต่อสื่อสาร นั้น สรุป ได้ว่าต้องมีความ เทคโนโลยีสารสนเทศที่พร้อมสมบูรณ์ มีอักษยาศัพท์ดีในการพบปะพูดคุย มีความหลากหลายในการสื่อสาร สื่อสารที่ชัดเจน และ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านคุณธรรมจริยธรรม นั้น สรุป ได้ว่าต้องมีความ ยึดมั่นประชาชนเป็นหลัก ในการให้บริการ มีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน มีการครองธรรมโดยมีธรรมะประจำใจ และการเน้นการให้บริการประชาชน ดังการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้น ต้องเป็นผู้มีบุคลิกที่นุ่มนวล สุขุม สร้างความน่าเชื่อถือแก่ประชาชนหรือบุคคลทั่วไป การพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความน่าเชื่อถือ เป็นเรื่องสำคัญ” (สมชาติ บุคราข สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นมีความไม่แตกต่างกับผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมือน ๆ กัน จึงต้องมีคุณลักษณะที่พิเศษ แตกต่างกว่าบุคคลทั่วไป คือต้องมีบุคลิกภาพที่ดี มีความน่าเชื่อถือ” (กิตติชัย พันธิไชย. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้น ไม่ได้มีความเฉพาะเจาะจงไปที่เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย แต่คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นหมายถึงภาพรวมของทั้งจังหวัดมหาสารคาม ในจำนวน เกือบ ๆ 30 แห่ง ที่ผู้นำเทศบาล จะต้องมีการสร้างให้มีผู้นำใน บุคลิกภาพที่ดี น่าเชื่อถือ มีความมั่นคงในอารมณ์” (มานพ นนสีลาด. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ยังคงต้องมียุคประกอบที่สำคัญ คือการมีรูปลักษณะทางกายภาพที่ดี น่าเชื่อถือ” (บัวทอง หาญสุโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)
 “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่ต้องประกอบไปด้วย ภาวะทางบุคลิกภาพที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย กริยาท่าทางที่เหมาะสมในความเป็นผู้นำ” (สมชัย ลีละไกรวรรณ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่ต้องประกอบไปด้วย ภาวะทางบุคลิกภาพ ท่าทีที่ดี เป็นมิตรกับทุกคน” (ทศพร ภูผาธรรม. สัมภาษณ์ : 2557) “คุณลักษณะผู้นำ มีคุณลักษณะทั้งในการเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามที่ดีมี ภาวะทางบุคลิกภาพ ที่น่าเชื่อถือ มีทักษะการปกครอง” (ธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีความเฉพาะถิ่นที่สำคัญต่อการพัฒนา ด้วยภาวะเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน แต่ยังคงมีพื้นฐานสำคัญในการนำพา เทศบาล ไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำจึงต้องมีคุณลักษณะ ที่มีบุคลิกภาพที่ดี” (กาญจนา นารีโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

2. ด้านความรับผิดชอบ

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้น ต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการบริหารงาน” (ชัชชัย ฉัตรานุสรณ์. 2557 : สัมภาษณ์)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นรูปแบบของตัวบุคคลที่มีความเฉพาะตัวในการสร้างภาวะความเป็นผู้นำให้ตนเอง โดยลักษณะผู้นำของเทศบาลนั้นสามารถพัฒนาได้ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาบุคลิกภาพให้มีความน่าเชื่อถือ การพัฒนาสร้างความรับผิดชอบในองค์กร” (สมชาติ บุตราช. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำควรที่จะสามารถอธิบายงานและมีความรับผิดชอบงานในหน้าที่ ทั้งองค์กรได้” (วิทน โชติเมืองปัก. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่มีองค์ประกอบที่เกิดขึ้นจากความโดดเด่นในตั้งบุคคล จนเป็นที่ รู้จักในวงกว้างของชุมชน ในรูปลักษณะส่วนตัวของผู้นำที่เกิดขึ้น การมีวาจาที่น่าเชื่อถือ มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม” (ณรงค์ ปัดเวสัง. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้นต้อง รู้หน้าที่ บทบาทความรับผิดชอบงาน สร้างบารมีในการทำงานที่เกิดความร่วมมือจาก ทุกภาคส่วนได้” (มานพ นนสีลาด. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ ทำ และต่อการกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชา” (บัวทอง หาญสุโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีความเฉพาะถิ่นที่สำคัญต่อการพัฒนา ด้วยภาวะเศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกัน แต่ยังคงมีพื้นฐานสำคัญในการนำพา เทศบาล ไปสู่ความสำเร็จ ผู้นำจึงต้อง มีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน มีความมั่นคงในอารมณ์ (ต่อสกุล เกียรติเจริญ สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำต้องคุณลักษณะที่ต้องประกอบไปด้วย ภาวะทางบุคลิกภาพที่ สำคัญ คือการมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ และการรับผิดชอบต่อผู้ร่วมงาน” (สมชัย ลีละไกรวรรณ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่ต้อง มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ เป็นสำคัญ มีความเสมอ ภาค” (ทศพร ภูผาธรรม. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นคุณลักษณะมีคุณลักษณะทั้งในการเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามที่ดีมี มีทักษะการ ปกครอง การครองใจคนในการทำงานอย่างเต็มประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่องานใน หน้าที่ เป็นสำคัญ และรับผิดชอบในการบังคับบัญชาสั่งการ” (ธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ต้องมีความรับผิดชอบสูงในการทำงาน” (กาญจนา นารีโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

3. ด้านการตัดสินใจ

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้น ต้องเป็นผู้มีบุคลิกที่นุ่มนวล สุขุม สร้างความน่าเชื่อถือแก่ประชาชนหรือบุคคลทั่วไป กล่าวในการตัดสินใจที่เด็ดขาด มีความเป็นกันเองในการพูดคุยกับบุคคลทั่วไป” (ธวัชชัย ฉัตรานุสรณ์. 2557 : สัมภาษณ์)

“กล่าวว่า ผู้นำจะต้องมีการพัฒนาการตัดสินใจให้มีความถูกต้องบนพื้นฐานข้อมูล สารสนเทศที่เพียงพอรอบด้าน” (สมชาติ บุตรราช. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ต้องมีภาวะการคิดกล้าตัดสินใจบนพื้นฐานความจริง ที่เด็ดขาด ทันเหตุการณ์” (มานพ นนสีลาด. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ยังคงต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญ คือ การคิดกล้าทำในการตัดสินใจที่ทันเหตุการณ์ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และต่อภาระหน้าที่ของผู้ใต้บังคับบัญชา” (บัวทอง หาญสุโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีความเฉพาะถิ่นที่สำคัญต่อการพัฒนา ผู้นำจึงต้องมีคุณลักษณะ มีความมั่นคงในอารมณ์ในการตัดสินใจที่เด็ดขาด มีความมั่นคงในอารมณ์ในการตัดสินใจที่เด็ดขาด” (ต่อสกุล เกียรติเจริญ สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำที่ดีจะต้องมีการสร้างภาวะการณ์เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ในการที่ตัดสินใจอย่างถูกต้องในข้อมูลที่พร้อมในการทำงาน” (สมชัย ลีละไกรวรรณ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่ต้องประกอบไปด้วย ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นสำคัญ ให้ความเสมอภาค การคิดตัดสินใจที่ทันต่อเหตุการณ์” (ทศพร ภูผาธรรม. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำจะต้องคิดอย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจที่อยู่บนพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศที่เพียงพอ” (ธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะผู้นำที่มีความเฉพาะถิ่นที่สำคัญต่อการพัฒนา โดยมีความมั่นคงในอารมณ์ในการตัดสินใจที่เด็ดขาด” (กาญจนา นารีโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

4. ด้านการติดต่อสื่อสาร

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้น ต้องเป็นผู้มีบุคลิกที่นุ่มนวล สุขุม สร้างความน่าเชื่อถือแก่ประชาชนหรือบุคคลทั่วไป มีความรู้รัก สามัคคี และมีความเป็นกันเองในการพูดคุยกับบุคคลทั่วไป” (ธวัชชัย ฉัตรานุสรณ์. 2557 : สัมภาษณ์)

“กล่าวว่า การพัฒนาคุณลักษณะผู้นำนั้นจะต้องมีการเน้นการพัฒนาการสื่อสารในรูปแบบต่างๆในองค์กรให้มีการสื่อสารที่ชัดเจนเข้าใจตรงกัน” (สมชาติ บุคราข. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นมีความไม่แตกต่างกับผู้นำองค์การบริหารส่วนตำบล เพราะเป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเหมือน ๆ กัน จึงต้องมีคุณลักษณะที่พิเศษ แตกต่างกว่าบุคคลทั่วไป คือ ต้อง มีความน่าเชื่อถือ สามารถสื่อสารกับผู้คนทั่วไปได้ดี มีธรรมาสัย” (กิตติชัย พันธไชย. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้นเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวบุคคล แต่ทุกคนก็สามารถเรียน แบบ หรือนำไปเป็นแบบอย่างในการสร้างภาวะผู้นำให้ตนเองได้ โดยคุณลักษณะผู้นำที่เด่นชัดที่ควรจะมีคือ การเป็นคนที่บุคลิก พุดจา ชัดเจน สื่อสารเข้าใจ ให้ความสำคัญในการบริการประชาชน พุดจา ชัดเจน สื่อสาร (วิทน โขติเมืองปัก. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสารที่หลากหลาย ทำความเข้าใจได้ดีกับทุกๆคน” (มานพ นนสีลาด. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นต้องมีการ เรียนรู้และมีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการติดต่อสื่อสารได้หลายทาง” (บัวทอง หาญสุโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นต้องมีความเด็ดขาด มีความสามารถในการพูดติดต่อสื่อสารที่ทำความเข้าใจได้ง่าย” (ต่อสกุล เกียรติเจริญ สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะที่ต้องประกอบไปด้วย คือ การสร้างการติดต่อสื่อสารที่ดี” (สมชัย ถีละไกรวรรณ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำที่สำคัญจะต้องมีความรู้สามารถใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสารอย่าง ถูกต้อง และเหมาะสมเป็นอย่างดีกับสถานการณ์” (ทศพร ภูผาธรรม. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นคุณลักษณะมีคุณลักษณะทั้งในการเป็นผู้นำ และเป็นผู้ตามที่ดีมี มีการนำ เทคโนโลยีในการสื่อสาร ทั้ง 2 ทางมาใช้ในองค์กร” (ธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำต้องมีการพัฒนาตัวเอง และ มีความสามารถในการพูด คิดต่อสื่อสาร” (กาญจนา นารีโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม

“กล่าวว่า ผู้นำที่ดีควรต้องมีการพัฒนาตนเองและต้องมีคุณธรรมจริยธรรมสูง และต้องเป็นผู้นำในการบริหารงานทั้งองค์กร ในการพัฒนาพื้นที่อย่างเต็มความสามารถ” (วิรัช ชัย ฉัตรานุสรณ์. 2557 : สัมภาษณ์)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม เป็นรูปแบบของตัวบุคคลที่มีความเฉพาะตัวในการสร้างภาวะความเป็นผู้นำให้ ตนเอง โดยเฉพาะ การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมในองค์กร (สมชาติ บุตราช. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำในการพัฒนาท้องถิ่นจะต้อง มีคุณธรรมในการทำงานที่ต้องยึด มั่นประชาชน เป็นหลักในการบริหารงาน” (กิตติชัย พันธไชย. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ต้องเป็นผู้มีคุณธรรมอันแรงกล้า มีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อประชาชน” (ณรงค์ บัดเวสั้ง. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม สิ่งที่เขาขาดไม่ได้คือความมีธรรมาภิบาล” (มานพ นนสีลาด. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัด มหาสารคาม ที่สำคัญที่สุดคือการมีหลักการทำงานตามธรรมาภิบาลในการบริหารงาน” (บัวทอง หาญสุโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า ผู้นำจะต้ององค์ประกอบที่สำคัญคือการมีจริยธรรมของผู้นำ” (ต่อ สกฤต เกียรติเจริญ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ต้องมีการพัฒนาหลักคุณธรรมที่เหมาะสมในการครองธรรม” (สมชัย ลีละไกรวรรณ. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล นั้นควรสร้าง คุณธรรม และหลักธรรมประจำใจในการบริหารงาน” (ทศพร ภูผาธรรม. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ต้องมีคุณธรรมในการทำงาน” (ธัญญลักษณ์ ศรีเวียงยา. สัมภาษณ์ : 2557)

“กล่าวว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ต้องมีจริยธรรมของผู้นำ” (กาญจนา นารีโพธิ์. สัมภาษณ์ : 2557)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาล
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก
2. ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งใน เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 16,176 คน เป็นประชากรในการวิจัย

2. กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของ เทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง โดยวิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเป็น ตัวแทนของประชากร ตามสูตรของ ยามานะ (Yamane) จำนวน 391 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่ม ตัวอย่างแบ่งชั้นภูมิ และแบบสุ่มอย่างง่าย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 แบบสอบถาม มี 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามตามลักษณะแบบสอบถามเป็น แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความ คิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนา คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลอำเภอกันทร วิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.2 แบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) สัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้มาทั้งหมด 391 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อแต่ละคนในแบบรหัส นำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัย คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ปรากฏผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการวิจัยพบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และ ด้านความรับผิดชอบ และอยู่ในระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

2.1 ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชาย กับเพศหญิง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการติดต่อ สื่อสาร และมีอีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เมื่อจำแนกเป็นรายคู่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับ มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

2.3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ คือ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน ทำความสะอาด ค้าขาย) โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และ ด้านการติดต่อสื่อสาร และมีอีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เมื่อจำแนกเป็นรายกลุ่มพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน จำนวน 9 กลุ่ม คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) อาชีพเกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป ข้าราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป ข้าราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) และอาชีพข้าราชการ กับ รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ข้าราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

3. ผลการศึกษาวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

จากการศึกษาพบว่า ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาลพื้นที่อำเภอ กันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะ โดยจำแนกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 ด้านบุคลิกภาพ คือ ควรพัฒนาความรู้การศึกษาผู้นำของเทศบาลให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น ควรพัฒนาบุคลิกภาพ ความเป็นผู้นำสม่ำเสมอ ควรส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร และควรส่งเสริมการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในองค์กร

3.2 ด้านความรับผิดชอบ คือ ควรพัฒนาความรับผิดชอบต่อการสั่งการต่อผู้ใต้บังคับบัญชา พัฒนาความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และควรสร้างจิตสำนึกในการรักษองค์กร จิตสำนึกรักบ้านเกิด

3.3 ด้านการตัดสินใจ คือ ควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ และส่งเสริมการวางแผนรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

3.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ควรกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสาธารณชน และควรสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้

3.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คือ ควรมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จะต้อง มี ดังนี้

4.1 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล จะต้องมีการปรับตัวที่ดีต่อสถานการณ์ การแต่งการที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ และมีทักษะในการบริหาร การปกครองได้

4.2 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านความรับผิดชอบ คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อองค์กรฐานะผู้นำ มีการติดตามดูแลงานประจำ สนับสนุนเสริมสร้างให้งานมีคุณภาพ และ ขอมรับข้อผิดพลาด

4.3 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการตัดสินใจ คือ ต้องมีความ เด็ดขาด กล้าคิด กล้าทำ มีข้อมูลในการตัดสินใจที่สมบูรณ์ คิดสร้างสรรค์ และทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ทันเวลา

4.4 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ต้องมีความ เทคโนโลยีสารสนเทศที่พร้อมสมบูรณ์ มีอัยยาศัยที่ดีในการพบปะพูดคุย มีความหลากหลายในการสื่อสาร สื่อสารที่ชัดเจน

4.5 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ ต้องมีความ ยึดมั่นประชาชนเป็นหลัก ในการให้บริการ มีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน มีการครองธรรม โดยมีธรรมะประจำใจ และการเน้นการให้บริการประชาชน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

สมมติฐานข้อ 1 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคามอยู่ในระดับมาก

พบว่า ระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการตัดสินใจ และ ด้านความรับผิดชอบ และอยู่ในระดับน้อย คือ ด้านบุคลิกภาพ ตามลำดับ จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในภาวะความเป็นผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้นมีความหลากหลายในการกำหนดคุณสมบัติที่พึงมีของแต่ละบุคคล โดยองค์ประกอบในตัวของผู้นำของเทศบาล แต่ละบุคคลก็มีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด ประกอบในเขตพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นเขตพื้นที่ผู้นำทางการเมืองที่ไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงผู้นำบ่อย โดยผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทน คือ นายกเทศมนตรี หรือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือตำแหน่งผู้นำอื่น ๆ ที่ได้รับเลือกตั้งจะเป็นบุคคลเดิมที่เคยดำรงตำแหน่ง มาแล้วไม่น้อยกว่า 2-3 สมัย ทำให้ ลักษณะผู้นำ ความมีภาวะผู้นำ ของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีความลดน้อยถอยลง เกิดความเคยชินในการบริหารงานที่เป็นรูปแบบเดิม ๆ จึงทำให้มุมมองคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลตามความคิดเห็นของประชาชนในเขตเทศบาล อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย สุรพงษ์ แสงเรณู (2552 : 94) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ระดับความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำโดยรวม อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านการบริหาร ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ด้านบุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย คณิงนิคย์ ปักเขตนาง (2553 : 80) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้ง 7 ด้าน

เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ ด้านการบริหารแบบวางเฉยเชิงรับ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และการบริหารแบบวางเฉยเชิงรุก

สมมติฐาน 2 ประชาชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และอาชีพแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่าง

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามเพศ ระหว่างเพศชาย กับเพศหญิง โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ในการวิจัยดังกล่าวจึงพอสรุปได้ว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นคุณลักษณะเฉพาะของบุคคลที่ต้องมีการพัฒนาในทักษะทั้งทาง ด้านบุคลิกภาพ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ และด้านคุณธรรมและจริยธรรม ประกอบในพื้นที่ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีผู้นำที่เป็นผู้ชายเป็นส่วนมาก ทำให้มุมมองในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในความแตกต่างกัน ระหว่างเพศชาย และเพศหญิง โดยเพศชาย มีความคิดเห็นในระดับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่าเพศหญิง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตาม ระดับการศึกษา

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการติดต่อสื่อสาร เมื่อจำแนกเป็นรายคู่พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ คือ ประถมศึกษา กับมัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยที่ ประถมศึกษา มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนผู้มีระดับการศึกษาไม่สูงเป็นบุคคลที่อยู่ในพื้นที่ ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม ในการดำเนินงานการบริหารงาน การได้อยู่พื้นที่เป็นประจำ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลที่มากกว่า ทำให้ได้พบเห็น การแสดงออกทางภาวะผู้นำ การนำของ ผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีความรู้เข้าใจในกระบวนการบริหารจัดการ ยังพบว่า การศึกษาประถมมีความคาดหวังมากกว่ามัธยม การเข้าใจขั้นตอนการทำงานในท้องถิ่น จึงทำให้มีทัศนคติ และความคิดเห็นในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ที่มากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี จึงทำให้มีความคิดเห็นในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม ระดับการศึกษา คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี แตกต่างกัน

สอดคล้องกับงานวิจัย อนุวัฒน์ พุทธิพิพัฒน์ขจร (2550 : 74) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงปรารถนาของประชาชน กรณีตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนางพึงปรารถนาคณะผู้บริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ น้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นผู้นำเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนาง พึงปรารถนาต่อคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

3. ผลการศึกษาเปรียบเทียบจำแนกตาม อาชีพ

ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม อาชีพ คือ นักเรียน/นักศึกษา เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยรวม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4 ด้าน คือ ด้านบุคลิกภาพ ด้านการตัดสินใจ ด้านความรับผิดชอบ และด้านการติดต่อสื่อสาร และมีอีก 1 ด้าน ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม เมื่อจำแนกเป็นรายคู่พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 จำนวน จำนวน 9 คู่ คือ นักเรียน/นักศึกษา กับ เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ นักเรียน/นักศึกษา มีคุณลักษณะ ผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า เกษตรกร รับจ้างทั่วไป รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) อาชีพเกษตรกร กับ รับจ้างทั่วไป ราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ เกษตรกร มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รับจ้างทั่วไป ราชการ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) และอาชีพข้าราชการ กับ รัฐวิสาหกิจ และอื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย) โดยที่ ข้าราชการ มีคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มากกว่า รัฐวิสาหกิจ และ อื่น ๆ (เช่น แม่บ้าน คนทำความสะอาด ค้าขาย)

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม นั้นเป็นการกระตุ้นบทบาทความเป็นผู้นำของบุคคลให้เกิดขึ้น ซึ่งบุคคลที่มีภาวะทางผู้นำสูง เป็นข้าราชการประจำที่ต้องทำหน้าที่ในการนำพา นโยบายไปปฏิบัติอยู่แล้ว ประกอบในอาชีพนักเรียนและนักศึกษา เป็นวัยที่กำลังมีภาวะกระตุ้นทางการแสดงออก การได้รับการศึกษาทำให้มีอิทธิพลต่อการแสดงออก และ อาชีพเกษตรกร ที่เป็นอาชีพที่ต้องมีประเด็นคอยได้ติดต่อประสานงานกับเทศบาลตำบล เป็นประจำ การแสดงออกในคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลจึงมีสูง เพื่อให้ได้มาซึ่งบริการของทาง ภาครัฐ จึงเป็นเหตุผลให้ ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน โดยเฉพาะ อาชีพ ข้าราชการ อาชีพนักเรียน นักศึกษา และ อาชีพเกษตรกร

สอดคล้องกับ งานวิจัย อนุวัฒน์ พุทธิพิพัฒน์ขจร (2550 : 74) ได้ศึกษาคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงปรารถนาของประชาชน กรณีตำบลหมอนนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี จากการศึกษาพบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนางพึงปรารถนา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีคุณลักษณะด้านคุณธรรมและจริยธรรมมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพและด้านมนุษยสัมพันธ์ น้อยที่สุด คือ ด้านความเป็นผู้นำ ด้านความเป็นผู้นำเมื่อเปรียบเทียบกับตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารรับรู้ข่าวสารทางการเมือง พบว่า ประชาชนในตำบลหมอนนาง พึงปรารถนาต่อคุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสื่อสารรับรู้ข่าวสารทางการเมือง

5. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จะต้อง มี ดังนี้

5.1 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านบุคลิกภาพ คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล คือ จะต้องมีการปรับตัวที่ดีต่อสถานการณ์ การแต่งการที่เหมาะสม มีความน่าเชื่อถือ และมีทักษะในการบริหาร การปกครองได้

5.2 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านความรับผิดชอบ คือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อองค์กรฐานะผู้นำ มีการติดตามดูแลงานประจำ สนับสนุนเสริมสร้างให้งานมีคุณภาพ และ ยอมรับข้อผิดพลาด

5.3 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการตัดสินใจ คือ ต้องมีความเด็ดขาดกล้าคิด กล้าทำ มีข้อมูลในการตัดสินใจที่สมบูรณ์ คิดสร้างสรรค์ และทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้ทันเวลา

5.4 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านการติดต่อสื่อสาร คือ ต้องมีความเทคโนโลยีสารสนเทศที่พร้อมสมบูรณ์ มีธรรมาภิบาลที่ดีในการพบปะพูดคุย มีความหลากหลายในการสื่อสาร สื่อสารที่ชัดเจน

5.5 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบล ในด้านคุณธรรมจริยธรรม คือ ต้องมีความยึดมั่นประชาชนเป็นหลัก ในการให้บริการ มีธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน มีการครองธรรมโดยมีธรรมะประจำใจ และการเน้นการให้บริการประชาชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ในการวิจัยเรื่องคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ข้อมูลเสนอแนะบางประการอันอาจเป็นประโยชน์ต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1.1 ในด้านบุคลิกภาพ

1.1.1 เทศบาลควรพัฒนาความรู้การศึกษาผู้นำของเทศบาลให้มีระดับการศึกษาสูงขึ้น

1.1.2 เทศบาลควรส่งเสริม พร้อมสร้างความเป็นประชาธิปไตยในองค์กร

1.1.3 ควรส่งเสริมการนำความคิดสร้างสรรค์มาใช้ในองค์กร

1.2. ด้านความรับผิดชอบ

1.2.1 ควรพัฒนาความรับผิดชอบต่อการตั้งการต่อผู้ได้บังคับบัญชา

1.2.2 เทศบาลพัฒนาความรู้ความสามารถในการแก้ปัญหาในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2.3 ควรสร้างจิตสำนึกในการรักษองศ์กร จิตสำนึกรักบ้านเกิด

1.3 ด้านการตัดสินใจ

1.3.1 เทศบาลควรให้ความสำคัญในการหาข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ

1.3.2 ส่งเสริมการวางแผนรู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

1.4 ด้านการติดต่อสื่อสาร

1.4.1 พัฒนาการสื่อสาร กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อสาธารณชน

1.4.2 ผู้บริหารควรพัฒนาการสื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้

1.5 ด้านคุณธรรมและจริยธรรม คือ ควรมีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมการปกครองท้องถิ่น. พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 หน้า 37, กรุงเทพฯ :
อาสาศึกษาคินแดน, 2543.
- กรมการปกครองท้องถิ่น. หลักการและมติใหม่ในอนาคต. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วิทยุชุมชน,
2550.
- กรมการปกครองท้องถิ่น. กฎหมายระเบียบและข้อบังคับเทศ (รวมฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.
2542) กรุงเทพฯ : อาสาศึกษาคินแดน, 2542.
- กันยา สุวรรณแสง. บุคลิกภาพและการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยา, 2536.
- กิติ ตยัคคานนท์. เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : บัณฑิตอร์ฟลาย, 2543.
- กิตติ สุทธิสัมพันธ์. ความคิดเห็นของตัวแทนออกของต่อพิธีการศุลกากรในการนำสินค้าเข้า
จากต่างประเทศ. ศึกษากรณี การนำเข้าทางสำนักงานศุลกากรท่าอากาศยาน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ บช.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
2542.
- กวี วงศ์พุด. เทคนิคการสร้างผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : เปลวอักษร, 2542.
- กิติมา ปรีดีดิติก. ปรัชญาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
- เกษราภรณ์ วงศ์ก่อ. ความคิดเห็นพนักงานเทศบาลต่อคุณลักษณะของผู้บริหารส่วนราชการ
เทศบาลเมืองหนองคาย. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, 2550.
- ไกรสร กองฉลาด. ความคิดเห็นของข้าราชการสังกัดราชการบริหารส่วนภูมิภาคที่มีต่อการ
เลือกตั้งผู้ว่าราชการจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดขอนแก่น. การศึกษาค้นคว้าด้วย
ตนเองปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2545.
- คณีนันต์ย์ ปักเขตนาง (2553). ภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอจตุร
พักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม, 2553.
- จรรยา ศิวานนท์. เอกสารคำสอนวิชาจิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2548.
- จรรยา ภูมมี. (2540). นวัตกรรมการศึกษา. กอปลินธุ์ : กอปลินธุ์ประสารการพิมพ์.

- จันทรานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
 ไม้คพอย. 2545 จำเรียง ภาวิจิตร. (2540). สาธารณมติประกอบการสอนชุดวิชาสังคม
 ศึกษา 4 (เล่ม 2). นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉลอง มาปรีดา. คุณธรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์, 2537.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. นักบริหารผู้ทรงประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : ต้นอ้อแกรมมี, 2540.
- ถวัติ วงษ์ทอง. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความคิดเห็น
 ของพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดบุรีรัมย์.
 วิทยานิพนธ์ ศศม. บุรีรัมย์, 2547.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. กล้าคิด กล้าทำ กล้านำ กล้าเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2544.
- ธวัชชัย ผงอ้วน. ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณลักษณะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วน
 ตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย. การศึกษาค้นคว้าอิสระ รมป.
 มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2554.
- ธงชัย สันติวงศ์. องค์การและการบริหาร : การศึกษาการจัดการแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทย
 วัฒนาพานิช. 2535.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. หลักการบริหารการศึกษา. พิษณุโลก : ตระกูลไทย. 2545
- นิต สัมมาพันธ์. ภาวะผู้นำ : พลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 ซีเอ็ดดูเคชั่น, 2546.
- นพพงศ์ บุญจิตราคุณ. ก้าวเข้าสู่ผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : บพิศการพิมพ์, 2540.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- _____. วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น,
 2543.
- ประเวศ วะสี. ภาวะผู้นำ : ความเป็นไปในสังคมและวิธีการแก้ไข. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 หมอชาวบ้าน, 2540.
- ประเสริฐ ทยไธ. ความคิดเห็นของกำนันต่อการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ รมป. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2551.
- แผนพัฒนาสามปี. (พ.ศ. 2554) เทศบาลตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
- แผนพัฒนาสามปี. (พ.ศ. 2554) เทศบาลตำบลท่าขอนยาง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัด
 มหาสารคาม
- แผนพัฒนาสามปี. (พ.ศ. 2554) เทศบาลตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

- “พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 70 ตอนที่ 14 ก. หน้า 222-257.
17 กุมภาพันธ์ 2496.
- “พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546,” ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 124 ก.
หน้า 1-15. 22 ธันวาคม 2546.
- พงศ์ศักดิ์ ทองพันธ์. ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผล. มหาวิทยาลัยศรีสะเกษ, 2554.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, 2546.
- พลกฤต ทุมแก้ว. ความคิดเห็นและความคาดหวังของนักเรียนต่อการสอนวิชา
พระพุทธศาสนาของพระนิสิตมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย : ศึกษาเฉพาะกรณี
นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2546
- พัชรินทร์ ถิตย์กุล (2555). ความคิดเห็นของประชาชนต่อภาวะผู้นำของคณะกรรมการชุมชน
ในเขตเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ รปม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2555.
- พิชาภพ พันธุ์แพ. ผู้นำกับการจัดการการเปลี่ยนแปลง. พิมพ์ครั้งที่ 2. จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2554.
- ภัทรพร วชิรนิธิไพบูลย์. ความคิดเห็นของกำนันผู้ใหญ่บ้านที่มีต่อบทบาทของนายก
องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพระนครศรีอยุธยา. รายงานการศึกษาอิสระ
รปม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- ภัทรา สุภา. คุณลักษณะภาวะผู้นำกับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเขตอำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ รัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- มรุต วันทนากร. ประวัติและการพัฒนาเทศบาล, สถาบันพระปกเกล้า, กรุงเทพฯ, 2552.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550, ราชกิจจานุเบกษา, เล่มที่ 124
ตอนที่ 47ก 24 สิงหาคม 2550
- วิเชียร วิทญูตม. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : ธนัชการพิมพ์, 2550.
- วิลาวัลย์ โชติเบญจมาภรณ์. “ความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหาร,”
ประชาศึกษา. 45(10) : 20-21 ; ตุลาคม, 2538.

วีระ ภูระหงษ์. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนายกเทศมนตรีในทัศนของประชาชนผู้มีสิทธิ
เลือกตั้ง : กรณีศึกษาเทศบาลบางเมือง อำเภอบางเมือง จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญา
นิพนธ์ ร.ม.ชลบุรี

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. การพัฒนาองค์ความรู้. กรุงเทพฯ : ธีระป้อมวรรณกรรม. 2544
ศิริพร พงศ์ศิริโรจน์. องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด
เทคนิค 19, 2540.

เสกสินศรี วัฒนานุกุลกิจ. (2530). ความรู้เบื้องต้นทางรัฐประศาสนศาสตร์. เชียงใหม่ :

โครงการตำรา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สถาบันพระปกเกล้า, สารานุกรมการปกครองท้องถิ่น หมวดที่ 3 พัฒนาการและรูปแบบการ
ปกครองท้องถิ่นไทย เรื่องเทศบาล. นนทบุรี

สมคิด บางโม. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์, 2545.

สมชาติ กิจบรรยง. 2544. ยุทธวิธีบริการครองใจลูกค้า. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท
สมเดช สีแสง. คู่มืออภิบาลราชการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. อุทัยธานี : ชมรมพัฒนาความรู้ด้าน
กฎหมาย, 2542.

สมพิศ วิชญวิเชียร. เป็นหัวไม่ไข่หาง. กรุงเทพฯ : นามมีบุคส์, 2542.

สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. “คุณธรรมเพื่อภูชาติ”, การศึกษาเอกชน. 9(87) : 45-45 ; กรกฎาคม,
2542

สำนักทะเบียนราษฎร. อำเภอกำแพงเพชรวิชัย, 2556.

สุชุมมมาลย์ ประยูกนิติวัฒน์ (2550). การศึกษาภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ในทัศนะของพนักงาน
ฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์นครหลวง บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน). วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจ
มหาบัณฑิต สาขาการตลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

สุเทพ พงศ์ศิริวัฒน์. ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ : บริษัท ส. เอเชียเพรส (1989) จำกัด,
2550.

_____. ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและปฏิบัติ. เชียงราย : สถาบันราชภัฏเชียงราย, 2544.

สุรพงษ์ แสงเรณู (2552). ความคิดเห็นของพนักงานส่วนท้องถิ่นต่อภาวะผู้นำที่พึงประสงค์
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอกู่เขลาง จังหวัดร้อยเอ็ด.
วิทยานิพนธ์ ร.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2552.

- สุภชัย เอาะน้อย. ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระ รม. ขอนแก่น, 2550. อุทัย หิรัญโต. หลักสูตรมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2547.
- สุวิมล ตีรกานันท์. 2546. การใช้สถิติในงานวิจัยทางสังคม : แนวทางสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนุวัฒน์ พุทธิพิพัฒน์ขจร. คุณลักษณะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลที่พึงปรารถนาของประชาชน กรณีศึกษาดำบลหนองนาง อำเภอพนัสนิคม จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์ ร.ม.ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- อุทัย หิรัญโต. การปกครองท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2543
- Best, J. W. **Research in Education.** 3thed. New jersey : Prentice Hall, 1977.
- Daft, Richart. (2005). **The Leadership Experience.** 3rded. Canada : Thomson Corporation.Inc.
- Eakin, Cavolyn Joyce Killman. “**perceptions of Principals and Teahers Concerning Desirable leadership Traits for Principals in St. Louis Elementary Schools (St.Louis, Missouri),**” Dissertation Abstracts International. 58(01) : 39-A ; July, 1997.
- Good, C. V. **Dictionary of Education.** New York : McGraw –Hill, 1973.
- Isaak, A.C. **Scope and Methods of Political Science :** Ill : Dorsey Press, 1977
- Webster. **New Twentieth Century Dictionary.** 2nd ed. New York : The World Publishing Company, 1978.
- Woods, Kathleen ann O’ Loughlin. “**Leadership That Influence Educational Excellence (Site Based Management Elementary Schools),**” Dissertation Abstracts International. 59(03) : 688-A; September, 1998.
- Yamane, Taro. **Statistics An Introductory Analysis.** New York : Harper & Row, 1973.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยที่สุด ใน 5 ด้าน คือด้านบุคลิกภาพ ด้านความรับผิดชอบ ด้านการตัดสินใจ ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

ตอนที่ 3 แบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open Ended) เพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 5 ด้าน

2. โปรดตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ครบทุกขั้นตอน ทุกข้อ ข้อมูล สมบูรณ์ จะช่วยให้ผลสรุปน่าเชื่อถือและนำไปใช้ประโยชน์ได้

3. ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามจะเก็บเป็นความลับ และใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ไม่มีส่วนใดที่เกี่ยวข้องกับการประเมินบุคคล หรือหน่วยงานและจะไม่มีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายใด ๆ ต่อตำแหน่งหน้าที่การงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาจะนำเสนอในภาพรวม และผู้ศึกษาค้นคว้าขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์

นักศึกษาหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา

มัธยมศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

3. อาชีพ

นักเรียน/นักศึกษา

เกษตรกร

รับจ้างทั่วไป

รัฐวิสาหกิจ

ราชการ

อื่นๆ.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็น ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ข้อที่	คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	1. ด้านบุคลิกภาพ					
2.	ว่องไวและปรับตัวเข้ากับสังคมได้					
3.	2. ด้านบุคลิกภาพ					
4.	ฉลาด มีความรู้ความสามารถ					
5.	มีร่างกายแข็งแรง					
6.	ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น					
7.	มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
8.	มีทักษะในการปฏิบัติงาน					
9.	2. ด้านความรับผิดชอบ					
10.	รับผิดชอบต่อองค์การในฐานะผู้นำ					
11.	แก้ไขและช่วยเสริมสร้างปริมาณและคุณภาพของงานให้ได้รับผลสูงสุด					
12.	ติดตามงานอยู่เสมอ					
13.	มีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่เอารอดเอาเปรียบ					
14.	มีความรับผิดชอบต่อผู้ได้บังคับบัญชา					
15.	มีความรับผิดชอบต่อตนเอง					
16.	มีความรับผิดชอบต่อหน่วยงานอื่น					
17.	เปิดใจกว้างและยอมรับความผิดพลาดของตนเอง					
18.	3. ด้านการตัดสินใจ					
19.	มีการวางแผนในการตัดสินใจ					

ข้อที่	คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
17.	รู้จักวิเคราะห์ทางเลือกในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ					
18.	ตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน					
19.	ไม่ใช่เล่ห์เหลี่ยมในการตัดสินใจ					
20.	มีความกล้าตัดสินใจ					
21.	ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ประกอบการตัดสินใจอย่างรอบคอบ					
22.	4.ด้านการติดต่อสื่อสาร สื่อความหมายด้านการพูด การเขียน การสั่งการที่ชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้					
23.	ใช้วาจาสุภาพอ่อนโยน					
24.	กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองต่อที่ประชุมและต่อผู้อื่น					
25.	แสดงกิริยา วาจา ได้อย่างเหมาะสม					
26.	มีมนุษยสัมพันธ์ดี					
27.	รู้จักสังเกตและเรียนรู้ท่าทีของบุคคลอื่น					
28.	5. ด้านคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้มีความอดทน อดกลั้น อดออม					
29.	มีความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่ถูกและสิ่งที่ผิด					
30.	ใช้หลักธรรมเพื่อก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดี					
31.	มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง ให้ความเสมอภาคกับทุกคน					
32.	เสียสละเพื่อส่วนรวมและมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่					

ข้อที่	คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
33.	มีความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงาน ต่อบุคคล อื่น					
34.	มีความเมตตา รักและปรารถนาดีต่อผู้อื่น					
35.	มีความประพฤติดีทั้งทางกาย วาจาและใจ					

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

คำชี้แจง : ขอให้ท่านเสนอแนะแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

1. ด้านบุคลิกภาพ.....
.....
2. ด้านความรับผิดชอบ.....
.....
3. ด้านการตัดสินใจ.....
.....
4. ด้านการติดต่อสื่อสาร.....
.....
5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม.....
.....

ขอขอบคุณ ที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
 สัมภาษณ์วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2557

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....ตำแหน่ง.....

ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย
 จังหวัดมหาสารคาม จะต้องปรับปรุงหรือพัฒนาแนวทางคุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลใน
 เขต อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ในแต่ละด้านต่อไปนี้

1. ด้านบุคลิกภาพ.....

.....

2. ด้านความรับผิดชอบ.....

.....

3. ด้านการตัดสินใจ.....

.....

4. ด้านการติดต่อสื่อสาร.....

.....

5. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม.....

.....

ขอขอบคุณ ที่กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจการจำแนกของเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจการจำแนกของเครื่องมือวิจัย

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	128.5500	413.2282	.5194	.9533
A2	128.7750	420.0763	.6621	.9545
A3	128.8250	416.6096	.5220	.9543
A4	127.3750	415.4199	.5755	.9519
A5	128.1500	396.9513	.7322	.9500
A6	128.0750	392.5327	.7495	.9498
A7	128.0500	392.7154	.6895	.9504
B1	128.0500	389.7410	.7969	.9494
B2	128.1250	391.8045	.7677	.9496
B3	128.1750	393.3788	.7507	.9498
B4	128.1250	385.3429	.7692	.9497
B5	128.1500	387.7718	.7576	.9497
B6	128.2000	388.7282	.7670	.9496
B7	128.1250	401.1891	.5226	.9519
B8	127.7000	399.1385	.7416	.9500
C1	127.5500	403.7410	.6707	.9506
C2	127.6250	399.6763	.7539	.9500
C3	127.7000	399.3436	.7146	.9502
C4	127.5750	404.0455	.6292	.9509
C5	127.4000	415.2205	.5133	.9522
C6	127.3250	414.7378	.6550	.9520
D1	127.3500	412.3872	.5826	.9514
D2	127.4250	409.4301	.6570	.9510
D3	127.6750	410.7891	.5223	.9516
D4	127.4750	417.0250	.6085	.9529
D5	127.4000	411.7333	.5067	.9517
D6	127.3250	404.0199	.7302	.9503
E1	127.3250	408.5840	.6419	.9510
E2	127.5500	409.6897	.5886	.9512
E3	127.4750	412.6660	.5043	.9517
E4	127.5750	414.4045	.6424	.9521

E5	127.4750	406.7173	.6208	.9510
E6	127.6250	405.4712	.6591	.9507
E7	127.7500	409.9872	.6023	.9512
E8	127.6500	406.6949	.5890	.9512

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 40.0

N of Items = 35

Alpha = .9525

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางภาคผนวกที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

คำถาม ข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม ค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	0	1	1	2	0.67
2	1	1	1	3	1
3	1	1	0	2	0.67
4	1	1	1	3	1
5	1	1	1	3	1
6	1	1	0	2	0.67
7	0	1	1	2	0.67
8	1	1	1	3	1
9	1	1	1	3	1
10	1	1	0	2	0.67
11	1	1	1	3	1
12	1	1	1	3	1
13	1	1	1	3	1
14	1	1	1	3	1
15	0	1	1	2	0.67
16	1	1	1	3	1
17	1	1	0	2	0.67
18	1	1	1	3	1
19	1	1	1	3	1
20	1	1	0	2	0.67
21	1	1	1	3	1
22	1	1	1	3	1

คำถาม ข้อ	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญ			รวม ค่า IOC	ค่า IOC เฉลี่ย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
23	1	1	1	3	1
24	1	1	1	3	1
25	1	1	1	3	1
26	1	1	1	3	1
27	1	1	1	3	1
28	1	1	1	3	1
29	1	1	1	3	1
30	0	1	1	2	0.67
31	0	1	1	2	0.67
32	0	1	1	2	0.67
33	1	1	1	3	1
34	1	1	1	3	1
35	1	1	1	3	1

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ บว. ๖๐๐๖๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (ประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จำนวน ๕๐ คน) เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๕๓๗๒-๕๕๓๘

ที่ บว. ว ๐๐๖๓/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ศกษ.วิษณุภรณ์ พรหมศรี

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

วิษณุภรณ์ พรหมศรี

(ศาสตราจารย์ ดร.วิษณุภรณ์ พรหมศรี)

ที่ บว. ๖๐๐๖๓/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายอภิสิทธิ์พงษ์ดี อุทราพรหม

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรกุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรพรม)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์: โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

ทรง
อนันต์ ๕/๕/๕๕๕๕
[Signature]

ที่ บว. ว ๐๐๖๓/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายต่อสกุล เกียรติธรรม

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรกุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา
- ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
- ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
- อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๕๔๓๘

พ.บ
- อ.ดร.แสงอรุณ วรกุลศิริศักดิ์
นางอรุณแสงอรุณ วรกุลศิริศักดิ์
Mr.
๒๕๖๗/๒๐ เล็งสีเดวี

ที่ บว. ๖๐๐๖๕/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมืองจ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน พลเอก เทวฤทธิ์ เทวฤทธิ์/ศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ไพรวรรณ

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๕๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าทดลองใช้เครื่องมือ และเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาล ตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม (ประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเทศบาลตำบลในเขต อำเภอกันทรวิชัย จำนวน ๕๐ คน) เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๓๒-๕๕๓๘

ที่ บว. ๑๐๖๔/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายกเทศบาลตำบลขามเรียง

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง จำนวน ๓๕๑ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรพรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๓๒-๕๔๓๘

ที่ บว. ๑๐๐๖๔/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๕๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายกเทศบาลตำบลท่าขอนยาง

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรกุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๑๐๕๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง จำนวน ๓๕๑ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ โทรสาร ๐-๔๓๖๒-๕๕๓๘

ที่ บว. ๑๐๖๔/๒๕๕๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๕๔๐๐๑

๒๐ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้ผู้วิจัยเข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน นายกเทศบาลตำบลโคกพระ;

ด้วย นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์ รหัสประจำตัว ๕๖๘๒๖๐๐๑๐๔๑๑ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะผู้นำของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยกับประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้แก่ เทศบาลตำบลโคกพระ เทศบาลตำบลท่าขอนยาง และเทศบาลตำบลขามเรียง จำนวน ๓๕๑ คน เพื่อนำข้อมูลไปทำการวิจัยให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ ไพรรวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์, โทรสาร ๐ - ๔๓๓๒ - ๕๕๓๘

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล

นางสาวแสงอรุณ วรากุลศิริศักดิ์

วัน เดือน ปี เกิด

12 กันยายน 2534

ที่อยู่ปัจจุบัน

89 หมู่ 7 ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย
จังหวัดมหาสารคาม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556

ศิลปศาสตรบัณฑิต (การท่องเที่ยวและการโรงแรม)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

พ.ศ. 2558

รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)

สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY